

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/696 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**от 28 април 2021 година****за създаване на космическа програма на Съюза и Агенция на Европейския съюз за космическата програма и за отмяна на регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 189, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽¹⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Космическите технологии, данни и услуги се превърнаха в необходимост в ежедневието на европейските граждани и играят съществена роля за опазването на редица стратегически интереси. Космическата промишленост на Съюза вече е една от най-конкурентоспособните в света. Появата на нови участници и развитието на нови технологии обаче променя коренно традиционните модели в областта на промишлеността. Поради това, за да може Съюзът да остане водещ участник в международен план с широка свобода на действие в областта на космическото пространство, е изключително важно да насърчава научния и техническия напредък и да подкрепя конкурентоспособността и иновационния капацитет на предприятията от космическия сектор в рамките на Съюза, по-специално на малките и средните предприятия (МСП), стартиращите предприятия и иновативните предприятия.
- (2) Възможностите, които космическото пространство предлага за сигурността на Съюза и на неговите държави членки, следва да се използват, както е посочено по-специално в Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз от юни 2016 г., като същевременно се запази гражданският характер на космическата програма на Съюза (наричана по-нататък „Програмата“) и се зачитат евентуалните разпоредби за неутралност или необвързаност, предвидени в конституционното право на държавите членки. Развитието на космическия сектор в исторически план е свързано със сигурността. В много случаи използваните в космическия сектор оборудване, компоненти и инструменти, както и космическите данни и услуги са с двойна употреба. Въпреки това политиката на Съюза в областта на сигурността и отбраната се определя в рамките на общата външна политика и политика на сигурност в съответствие с дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС).
- (3) Съюзът започна да разработва собствени космически инициативи и програми от края на 90-те години на XX век, а именно Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS) и след това „Галилео“ и „Коперник“, които отговарят на нуждите на гражданите на Съюза, както и на изискванията на публичните политики. Трябва да се осигури непрекъснатостта на тези инициативи и програми, а услугите, които те предоставят, трябва да бъдат подобрени, така че да отговарят на новите нужди на ползвателите, да останат на челно място с оглед развитието на новите технологии и промените в областите на цифровите технологии и информационните и комуникационните технологии и да са в състояние да отговорят на политическите приоритети като изменението на климата, включително наблюдението на промените в полярния регион, транспорта, сигурността и отбраната.
- (4) Необходимо е да се използват полезните взаимодействия между сектора на транспорта, космическия и цифровия сектор с цел да се насърчи по-широкото използване на нови технологии като e-call, цифров тахограф, контрол и управление на движението, автономно шофиране и безпилотни превозни средства и летателни апарати и да се посрещне необходимостта от сигурна и безпроблемна свързаност, устойчиво позициониране, интермодалност и оперативна съвместимост. Такова използване на полезните взаимодействия би повишило конкурентоспособността на транспортните услуги и транспортната промишленост.

⁽¹⁾ Позиция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и позиция на Съвета на първо четене от 19 април 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Позиция на Европейския парламент от 28 април 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

- (5) За да се извлекат максимални ползи от Програмата във всички държави членки и от всички техни граждани, е изключително важно да се насърчава използването и възприемането на предоставените данни, информация и услуги, както и да се подкрепя разработването на приложения надолу по веригата въз основа на тези данни, информация и услуги. За тази цел държавите членки, Комисията и отговорните субекти биха могли периодично да провеждат информационни кампании относно ползите от Програмата.
- (6) За постигане на целите за свобода на действие, независимост и сигурност съществено условие е Съюзът да се ползва от независим достъп до космическото пространство и да може да го използва по безопасен начин. Поради това е от съществено значение Съюзът да подкрепя автономния, надежден и ефективен от гледна точка на разходите достъп до космическото пространство, особено по отношение на критичната инфраструктура и технологии, обществената сигурност и сигурността на Съюза и неговите държави членки. Ето защо Комисията следва да има възможност да обединява услуги по изстрелване на европейско равнище както за собствени нужди, така и за нуждите на други субекти по тяхно искане, включително на държавите членки, в съответствие с член 189, параграф 2 от Договора за функциониране на Европейския Съюз (ДФЕС). За да запази своята конкурентоспособност на бързо развиващия се пазар, изключително важно е също така Съюзът да продължи да има достъп до модерни, ефективни и гъвкави инфраструктурни съоръжения за изстрелване и да разполага с подходящи системи за изстрелване. Поради това, без да се засягат мерките, предприети от държавите членки или Европейската космическа агенция (ЕКА), следва да е възможно с Програмата да се оказва подкрепа за необходимото за изпълнението ѝ приспособяване, включително нови разработки, на космическата наземна инфраструктура, както и за приспособяване, включително технологични разработки, на системи за изстрелване в космоса, необходими за изстрелването на спътници, включително алтернативни технологии и иновативни системи за изпълнението на компонентите на Програмата. Тези дейности следва да се изпълняват в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) и с цел постигане на по-добра разходоефективност на Програмата. Тъй като няма да има специален бюджет, действията в подкрепа на достъпа до космическото пространство не следва да засягат изпълнението на компонентите на Програмата.
- (7) За да засили конкурентоспособността на космическата си промишленост и да повиши капацитета за проектиране, изграждане и експлоатация на своите собствени системи, Съюзът следва да подкрепя създаването, растежа и развитието на цялата космическа промишленост. Възникването на модел, който благоприятства бизнеса и иновациите, следва да бъде подкрепяно на европейско, регионално и национално равнище чрез инициативи като хъбове за космическото пространство, които свързват космическия, цифровия и други сектори, както и ползвателите. Тези хъбове за космическото пространство следва да имат за цел да насърчават предприемачеството и уменията, като използват полезните взаимодействия с хъбовете за цифрови иновации. Съюзът следва да насърчава създаването и разрастването на установените в Съюза предприятия от космическия сектор, да им помага да постигнат успех, включително като им оказва подкрепа при достъпа до рисковото финансиране с оглед на факта, че в рамките на Съюза стартиращите предприятия в космическия сектор не разполагат с подходящ достъп до частно дялово финансиране, и чрез насърчаване на търсенето, известно като подход за сключване на първи договор.
- (8) Веригата на стойността в космическата промишленост обикновено се сегментира между дейности нагоре по веригата и надолу по веригата. Дейностите нагоре по веригата включват дейности, водещи до създаване на оперативна космическа система, включително развитие, производство и изстрелване, както и експлоатацията на такава система. Дейностите надолу по веригата включват предоставянето на ползвателя на услуги и продукти, свързани с космическото пространство. Цифровите платформи също са важен елемент в подкрепа на развитието на космическия сектор. Те позволяват достъп до данни и продукти, както и до инструментариуми, съоръжения за съхранение и изчислителни системи.
- (9) В областта на космическото пространство Съюзът упражнява своята компетентност в съответствие с член 4, параграф 3 от ДФЕС. Комисията следва да осигури съгласуваност на дейностите, извършвани в контекста на Програмата.
- (10) Въпреки че редица държави членки разполагат традиционно с активна космическа промишленост, следва да се признае, че в държавите членки с нововъзникващи способности този сектор трябва да се развива и съзрява, както и че трябва да се отговори на предизвикателствата, стоящи пред традиционните космически отрасли, които създава появата на участници от частния сектор в космическото пространство („Ново космическо пространство“). Следва да се насърчават действия за развиване на капацитета на космическата промишленост в целия Съюз и за улесняване на сътрудничеството между действащите в този сектор предприятия във всички държави членки.

⁽²⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

- (11) Действията в рамките на Програмата следва да се основават на и да се ползват от национален и европейски капацитет, съществуващ към момента на осъществяване на действието.
- (12) Поради обхвата на Програмата и потенциала ѝ да спомогне за разрешаването на глобалните предизвикателства, дейностите в космическия сектор имат силно изразено международно измерение. В тясно сътрудничество с държавите членки и с тяхно съгласие съответните органи на Програмата могат да участват по въпроси, свързани с Програмата, в международно сътрудничество и да си сътрудничат със съответните секторни органи на ООН. По въпроси, свързани с Програмата, Комисията може да координира, от името на Съюза и в своята област на компетентност, дейностите на международната сцена, по-специално да защитава интересите на Съюза и неговите държави членки на международни форуми, включително в областта на честотите по отношение на Програмата, без да се засяга компетентността на държавите членки в тази област. Особено важно е за Съюза, представляван от Комисията, да участва в работата на органите на Международната програма Cospas-Sarsat.
- (13) Международното сътрудничество е от първостепенно значение за укрепване на ролята на Съюза като глобален фактор в космическия сектор и на технологиите и промишлеността на Съюза, като се насърчава лоялната конкуренция на международно равнище и се има предвид необходимостта от гарантиране на реципрочност на правата и задълженията на страните и от насърчаване на сътрудничеството в областта на обучението. Международното сътрудничество е ключов елемент на Космическата стратегия за Европа, установена от Комисията в нейното съобщение от 26 октомври 2016 г. Комисията следва да използва Програмата, за да допринесе чрез инициативи за международните усилия и да се възползва от тях, да насърчава европейските технологии и европейската промишленост на международно равнище, например чрез двустранни диалози, промишлени семинари и подкрепа за интернационализацията на МСП, да улеснява достъпа до международните пазари и да насърчава лоялната конкуренция, като използва и инициативи на икономическата дипломатия. Инициативите на европейската дипломатия в космическия сектор следва да бъдат напълно съгласувани и взаимно допълващи се със съществуващите политики, приоритети и инструменти на Съюза, като същевременно Съюзът трябва да играе ключова роля заедно с държавите членки, за да запази водещата си позиция на международната сцена.
- (14) Без да се засяга компетентността на държавите членки, Комисията следва да насърчава, заедно с върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) и в тясно сътрудничество с държавите членки, отговорно поведение в космическото пространство при изпълнението на Програмата, включително намаляване на количеството на космическите отпадъци. Комисията следва също така да проучи възможността Съюзът да приеме правата и задълженията, предвидени в съответните договори и конвенции на ООН и при необходимост да представи подходящи предложения.
- (15) Програмата споделя сходни цели с други програми на Съюза, по-специално с програмата „Хоризонт Европа“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, програмата InvestEU, създадена с Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, Европейския фонд за отбрана, създаден с Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, и фондовете съгласно Регламент за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (наричан по-нататък „Регламентът за общоприложимите разпоредби“). Поради това следва да бъде предвидено кумулативно финансиране от тези програми, при условие че те не обхващат едни и същи разходни позиции, по-специално чрез договорености за допълнително финансиране от програми на Съюза, чито условия за управление го позволяват, което да бъде последователно, на принципа на редуването или чрез комбинация от средства, включително по отношение на съвместното финансиране на действия, като се позволява, когато е възможно, използване на партньорства за иновации и на операции за смесено финансиране. По време на изпълнението на Програмата Комисията следва да насърчава полезното взаимодействие с други свързани програми и финансови инструменти на Съюза, което би позволило, когато е възможно, да се използва достъпът до рисково финансиране, партньорствата за иновации и кумулативното или смесеното финансиране. Комисията следва също така да гарантира полезни взаимодействия и съгласуваност между решенията, разработени в рамките на тези програми, по-специално „Хоризонт Европа“, и решенията, разработени в рамките на Програмата.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите (вж. страница 1 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107 26.3.2021г., стр.30).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Европейския фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092 (вж. страница 149 от настоящия брой на Официален вестник).

- (16) В съответствие с член 191, параграф 3 от Финансовия регламент при никакви обстоятелства едни и същи разходи не се финансират два пъти от бюджета на Съюза.
- (17) Политическите цели на Програмата ще бъдат вземани предвид и като области, които са допустими за финансиране и инвестиции посредством финансови инструменти и бюджетна гаранция в рамките на програмата InvestEU, по-специално в рамките на нейните политически компоненти за устойчива инфраструктура и научни изследвания, иновации и цифровизация. Финансовата подкрепа следва да се използва за преодоляване на неефективността на пазара или на неоптималните инвестиционни ситуации по пропорционален начин, като действията не следва да се дублират, да изместват частното финансиране или да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. Действията следва да имат ясна европейска добавена стойност.
- (18) Съгласуваността и полезните взаимодействия между „Хоризонт Европа“ и Програмата следва да стимулират иновативността и конкурентоспособността на европейския космически сектор, да засилят независимостта на Европа в достъпа и използването на космическото пространство в сигурна и безопасна среда и да укрепят ролята на Европа като глобален фактор. Революционните решения в „Хоризонт Европа“ биха могли да бъдат подкрепяни от данните и услугите, предоставяни от Програмата на научноизследователската и иновационната общност.
- (19) За да се постигне максимална социално-икономическа възвръщаемост от Програмата, от съществено значение е да се поддържат най-съвременни системи и те да бъдат модернизирани, за да отговорят на променящите се нужди на ползвателите, а в сектора за приложения надолу по веригата да се появят нови развития. Съюзът следва да подкрепя дейности, свързани с научни изследвания и технологично развитие, или ранните фази на развитие на инфраструктурите, създадени по линия на Програмата, както и научноизследователските и развойни дейности, свързани със приложенията и услугите, основаващи се на системите, създадени в рамките на Програмата, като по този начин стимулира стопанските дейности нагоре и надолу по веригата. Подходящият инструмент на равнището на Съюза за финансиране на тези научноизследователски и иновационни дейности е програмата „Хоризонт Европа“. Въпреки това една много специфична част от развойните дейности следва да се финансира от бюджета, разпределен за компонентите „Галилео“ и EGNOS съгласно настоящия регламент, по-специално когато тези дейности засягат основни елементи като чипсетове и приемници, функциониращи чрез „Галилео“, което ще улесни разработването на приложения в различни стопански сектори. Такова финансиране обаче не следва да излага на риск разгръщането или експлоатацията на инфраструктурите, създадени в рамките на Програмата.
- (20) За да се гарантира конкурентоспособността на европейската космическа промишленост в бъдеще, Програмата следва да подкрепя развиването на напреднали умения в областите, свързани с космическото пространство, и да подкрепя дейности в областта на образованието и обучението, като насърчава равните възможности, включително равенството между половете, за да може да се реализира пълният потенциал на гражданите на Съюза в тази област.
- (21) Предназначената за Програмата инфраструктура би могла да изисква допълнителни научни изследвания и иновации, които биха могли да бъдат подкрепяни в рамките на „Хоризонт Европа“ с цел съгласуване с дейностите на ЕКА в тази област. Полезното взаимодействие с „Хоризонт Европа“ следва да гарантира, че нуждите на космическия сектор от научни изследвания и иновации се определят и установяват като част от процеса на стратегическо планиране на научните изследвания и иновациите. Космическите данни и услуги, предоставяни безплатно от Програмата, биха могли да бъдат използвани, включително в рамките на „Хоризонт Европа“, за разработването на революционни решения чрез научни изследвания и иновации в подкрепа на приоритетните области на политиката на Съюза. При процеса на стратегическо планиране в рамките на „Хоризонт Европа“ биха били определени научноизследователските и иновационните дейности, при които следва да се използва инфраструктурата, собственост на Съюза, като „Галилео“, EGNOS и „Коперник“. Научноизследователската инфраструктура, по-специално мрежите за *in situ* наблюдение, биха представлявали основните елементи от инфраструктурата за *in situ* наблюдение, позволяващи предоставянето на услугите на „Коперник“.
- (22) От значение е Съюзът да бъде собственик на всички материални и нематериални активи, създадени или разработени чрез обществени поръчки, които той финансира като част от Програмата. За да се гарантира пълно съответствие с основните права във връзка със собствеността, следва да бъдат постигнати необходимите договорености със съществуващите собственици. Тази собственост на Съюза не следва да засяга възможността Съюзът, в съответствие с настоящия регламент и когато това се счита за целесъобразно въз основа на оценка на всеки конкретен случай, да предоставя тези активи за ползване на трети страни или да се разпоредва с тях.
- (23) За да се насърчи възможно най-широкото използване на предлаганите от Програмата услуги, би било полезно да се подчертае, че данните, информацията и услугите се предоставят без гаранция, без да се засягат задълженията, произтичащи от правно обвързващи разпоредби.

- (24) При изпълнението на някои от своите задачи, които не са от регулаторен характер, Комисията следва да може да се обръща за техническа помощ към някои външни страни, ако и доколкото това е необходимо. Другите субекти, участващи в публичното управление на Програмата, също така следва да могат да се ползват от същото техническо съдействие при изпълнение на задачите, които са им възложени съгласно настоящия регламент.
- (25) С настоящия регламент се определя финансов пакет за цялата продължителност на Програмата, който представлява основната референтна сума по смисъла на точка 18 от Междунституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския Съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси, включително пътна карта за въвеждането на нови собствени ресурси ⁽⁶⁾, за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (26) Като се има предвид значението на борбата с изменението на климата в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение, прието в рамките на Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата ⁽⁷⁾, и ангажиментите към целите на ООН за устойчиво развитие, действията, предприети съгласно настоящия регламент, следва да допринесат за интегриране на действията в областта на климата и за постигане на общата цел най-малко 30% от бюджетните разходи на Съюза да подкрепят цели във връзка с климата. Съответните действия следва да бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на Програмата и да им бъде направена повторна оценка в контекста на съответните процеси на оценка и преглед. Европейският парламент, Съветът и Комисията ще си сътрудничат за ефективна, прозрачна и всеобхватна методика, която ще бъде определена от Комисията, за да се направи оценка на разходите по всички програми по линия на многогодишната финансова рамка за целите в областта на биологичното разнообразие, като същевременно се вземат предвид съществуващото припокриване между целите в областта на климата и биологичното разнообразие.
- (27) Генерираните от компонентите на Програмата приходи следва да се получават от Съюза, за да се компенсират частично инвестициите, които той вече е направил, и тези приходи следва да се използват в подкрепа на постигането на целите на Програмата. По същата причина следва да бъде възможно да се предвиди механизъм за разпределяне на приходите в договорите, сключени със субекти от частния сектор.
- (28) Финансовият регламент се прилага за Програмата. Във Финансовия регламент са предвидени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, обществените поръчки, непрякото управление, финансовите инструменти, бюджетните гаранции, финансовата помощ и възстановяването на разходите на външните експерти.
- (29) Тъй като Програмата по принцип се финансира от Съюза, сключените по нея договори за възлагане на обществени поръчки за финансирани по линия на Програмата дейности следва да бъдат в съответствие с правилата на Съюза. В този контекст Съюзът следва също така да отговаря за определянето на целите, които трябва да бъдат постигнати по отношение на обществените поръчки. В съответствие с Финансовия регламент Комисията трябва да може въз основа на резултатите от предварителната оценка да разчита на системите и процедурите на лицата или субектите, които изпълняват средства на Съюза. Необходимите специфични корекции на тези системи и процедури, както и споразуменията за продължаване на съществуващите договори следва да се определят в съответното споразумение за финансово рамково партньорство (СФРП) или споразумение за финансов принос.
- (30) Програмата се основава на сложни и постоянно променящи се технологии. Използването на такива технологии води като резултат до несигурност и рискове за договорите за обществени поръчки, сключени в рамките на Програмата, тъй като тези договори са свързани с дългосрочни ангажименти във връзка с оборудване или услуги. Поради това по отношение на договорите за обществени поръчки се изисква да бъдат предвидени специфични мерки в допълнение към правилата, определени във Финансовия регламент. Ето защо следва да е възможно да се възложи договор под формата на договор с условни етапи, да се въведе възможността за включване, при определени условия, на изменение в договор в хода на неговото изпълнение или да се наложи минимална степен на използване на подизпълнители, и по-специално за да се даде възможност за участието на МСП и на стартиращи предприятия. Накрая, предвид технологичната несигурност, която характеризира компонентите на Програмата, цените на договорите не може винаги точно да се предвидят и поради това следва да има възможност да се сключват договори, без да се определя твърда и окончателна цена, и да се включват клаузи за защита на финансовите интереси на Съюза.

⁽⁶⁾ ОВ L 433 I, 22.12.2020 г., стр. 28.

⁽⁷⁾ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

- (31) С цел засилване на общественото търсене и иновациите в публичния сектор с Програмата следва да се насърчава използването на нейни данни, информация и услуги, за да се подкрепя разработването на индивидуални решения от страна на промишлеността и МСП на регионално и местно равнище чрез свързани с космическото пространство партньорства за иновации съгласно посоченото в точка 7 от приложение 1 към Финансовия регламент, което ще позволи да се обхванат всички етапи от разработването до внедряването и възлагането на обществени поръчки за индивидуални оперативни съвместими решения в областта на космическото пространство, приспособени за обществените услуги.
- (32) За да се постигнат целите на Програмата, е важно да съществува възможност за използване, когато е целесъобразно, на капацитета, предлаган от публичните и частните субекти на Съюза, работещи в областта на космическото пространство, и също така да съществува възможност за работа на международно равнище с трети държави или международни организации. По тази причина следва да се изготви разпоредба относно възможността за използване на всички съответни инструменти и методи на управление, предвидени в ДФЕС и във Финансовия регламент, и на процедури за възлагане на съвместни обществени поръчки.
- (33) Що се отнася до безвъзмездните средства, опитът по-специално показва, че възприемането от страна на ползвателите и пазара и повишаването на общата информираност е по-ефективно при прилагане на принципа на децентрализиране, отколкото на възприетия от Комисията подход „отгоре-надолу“. Ваучерите, които представляват форма на финансова подкрепа от страна на бенефициер на безвъзмездни средства в полза на трети страни, са сред действията с най-голям процент успех сред новите участници и МСП. Използването им обаче се възпрепятства от наложения от Финансовия регламент таван за финансовата подкрепа. Поради това този таван по отношение на Програмата следва да се повиши, за да бъде в съответствие с нарастващия потенциал на пазарните приложения в космическия сектор.
- (34) Формите на финансиране и методите на изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на възможността, която предоставят за постигане на специфичните цели на действията и за постигането на резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за осъществяване на контрол, административната тежест и очакваният риск от неспазване на изискванията. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, единни ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент.
- (35) В съответствие с Решение на Съвета 2013/755/ЕС⁽⁸⁾, лица и субекти, установени в откъдморски страни или територии, са допустими за получаване финансиране при спазване на правилата и целите на Програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната откъдморска страна или територия.
- (36) Към настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и Съвета на основание член 322 от ДФЕС. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение и предвиждат проверки по отношение на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, включват и общ режим на обвързаност с условия с цел защита на бюджета на Съюза.
- (37) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁹⁾ и регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95⁽¹⁰⁾, (Евратом, ЕО) № 2185/96⁽¹¹⁾ и (ЕС) 2017/1939⁽¹²⁾ на Съвета финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, включително измами, със събирането на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно

⁽⁸⁾ Решение на Съвета 2013/755/ЕС от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на откъдморските страни и територии към Европейския съюз (Решение за откъдморско асоцииране) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁽¹²⁾ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹³⁾. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защита на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939 - на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (38) Членките на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които участват в Европейско икономическо пространство (ЕИП), присъединяващите се държави, държавите кандидатки и държавите потенциални кандидатки, както и държави в рамките на Европейската политика за съседство могат да участват в Програмата, с изключение на „Галилео“, EGNOS, GOVSATCOM и КНП подкомпонент, съгласно съответните споразумения за тяхното участие. Други трети държави също могат да участват в Програмата, с изключение на „Галилео“, EGNOS, GOVSATCOM и КНП подкомпонент, въз основа на споразумение, което се сключва в съответствие с член 218 от ДФЕС. „Галилео“ и EGNOS следва да са отворени за участие на членовете на ЕАСТ, които участват в ЕИП, в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство⁽¹⁴⁾. Други трети държави могат да участват в „Галилео“ и EGNOS въз основа на споразумение, което се сключва в съответствие с член 218 от ДФЕС. GOVSATCOM следва да бъде отворена за трети държави единствено въз основа на споразумение, което се сключва в съответствие с член 218 от ДФЕС.
- (39) В настоящия регламент следва да бъде въведена специална разпоредба, съдържаща изискването третите държави да предоставят правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на OLAF и на Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия.
- (40) Международните организации, които нямат седалище в Съюза и които искат да получат достъп до услуги за КНП, които не са публично достъпни, следва да сключат споразумение съгласно член 218 от ДФЕС. Международните организации, чието седалище се намира в Съюза и са собственици и оператори на обществени космически апарати, следва да се считат за основни ползватели на КНП.
- (41) Публично достъпна информация за услугите за КНП следва да се разбира като всяка информация, за която ползвателят има разумни основания да смята, че е законно достъпна. Услугите за КНП за избягване на сблъсък, повторно навлизане и фрагментиране се основават на външна публично достъпна информация за КНП, която е налична след искане за достъп. Следователно услугите за КНП за предотвратяване на сблъсък, повторно навлизане и фрагментиране следва да се разбират като публично достъпни услуги и не следва да изискват сключване на споразумение в съответствие с член 218 от ДФЕС. Достъпът до тях следва да бъде осигурен чрез искане от страна на потенциалните ползватели.
- (42) Доброто публично управление на Програмата изисква ясно разпределение на отговорностите и задачите между различните участващи субекти, за да се избегне ненужно припокриване и да се намалят превишаването на разходите и закъсненията. Всички участници в управлението следва да подкрепят осъществяването на целите на Програмата в своята съответна област на компетентност и в съответствие с отговорностите си.
- (43) Държавите членки отдавна развиват дейност в областта на космическото пространство. Те разполагат със свързани с космическото пространство системи, инфраструктура, национални агенции и органи. Поради това те могат да дадат голям принос към Програмата, по-специално във връзка с нейното изпълнение. Те може да си сътрудничат със Съюза за насърчване на услугите и приложенията, които са резултат от Програмата. Комисията може да има възможност да мобилизира средствата, които са на разположение на държавите членки, да се ползва от тяхното съдействие и въз основа на взаимно договорени условия да възлага на държавите членки задачи от нерегулаторен характер във връзка с изпълнението на Програмата. Освен това съответните държави членки следва да вземат всички необходими мерки, за да гарантират защитата на наземните станции, установени на тяхна територия. Също така държавите членки и

⁽¹³⁾ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

⁽¹⁴⁾ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

Комисията следва да работят заедно и със съответните международни организации и регулаторни органи, за да се гарантира, че необходимите за Програмата честоти са на разположение и са защитени в подходяща степен, така че да се направи възможно пълното разработване и прилагане на приложенията, основани на предлаганите услуги, в съответствие с Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁵⁾.

- (44) Като институция, отстояваща общия интерес на Съюза, Комисията отговаря за изпълнението на Програмата, носи общата отговорност и насърчава нейното използване. С оглед оптимизиране на ресурсите и компетенциите на различните заинтересовани страни Комисията следва да има възможност при обосновани обстоятелства да възложи някои задачи на други субекти. Натоварена с цялостната отговорност за Програмата, Комисията следва да определя основните технически и оперативни изисквания, необходими за изграждането на системите и развитието на услугите. Тя следва да прави това след консултация с експерти от държавите членки, ползватели и други заинтересовани страни. Накрая, като се има предвид, че в областта на космическото пространство, в съответствие с член 4, параграф 3 от ДФЕС, упражняването на компетентност от Съюза не възпрепятства държавите членки да упражняват своята компетентност, Комисията следва да гарантира съгласуваността на дейностите, извършвани в контекста на Програмата.
- (45) Мисията на Агенцията на Европейския съюз за космическата програма (наричана по-нататък „Агенцията“), която заменя Европейската агенция за ГНСС, създадена с Регламент (ЕС) № 912/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁶⁾, и е неин правоприменик, е да осигурява принос за Програмата, по-специално по отношение на акредитацията на сигурността, както и развитието на пазара и разработването на приложения надолу по веригата. Поради това някои задачи, свързани с тези области, следва да бъдат възложени на Агенцията. Що се отнася по-специално до сигурността и като се има предвид нейният опит в тази област, Агенцията следва да отговаря за задачите по акредитацията на сигурността за всички действия на Съюза в космическия сектор. Въз основа на постигнатите от Агенцията положителни резултати в насърчаването на възприемането на „Галилео“ и EGNOS от страна на ползвателите и навлизането им на пазара, на Агенцията следва също да бъдат възложени дейности, насочени към възприемане от страна на ползвателите на компонентите на Програмата, различни от „Галилео“ и EGNOS, както и дейности по разработване на приложения надолу по веригата за всички компоненти на Програмата. Това ще позволи Агенцията да се ползва от икономии от мащаба и да се предостави възможност за разработване на приложения въз основа на няколко компонента на Програмата (интегрирани приложения). Тези дейности обаче не следва да засягат дейностите, насочени към възприемането на услугите и възприемането от страна на ползвателите, възложени от Комисията на субектите, на които е възложено изпълнението на „Коперник“. Възлагането на Агенцията на дейности по разработване на приложения надолу по веригата не следва да възпрепятства други субекти, на които е възложено изпълнението, да разработват приложения надолу по веригата. Освен това Агенцията следва да изпълнява задачите, които Комисията ѝ възлага, посредством едно или повече споразумения за финансов принос в рамките на СФРП, обхващащи други свързани с Програмата специфични задачи. При възлагането на задачи на Агенцията следва да се предоставят подходящи човешки, административни и финансови ресурси.
- (46) При определени надлежно обосновани обстоятелства Агенцията следва да може да възлага конкретни задачи на държави членки или на групи от държави членки. Възлагането следва да бъде ограничено до дейности, които Агенцията не е в състояние да изпълни самостоятелно, и не следва да засяга управлението на Програмата и разпределението на задачите, определени в настоящия регламент.
- (47) „Галилео“ и EGNOS са сложни системи, които изискват интензивна координация. Като се има предвид, че те са компоненти на Програмата, тази координация следва да се извършва от институция или орган на Съюза. Въз основа на опита, натрупан през последните години, Агенцията е най-подходящият орган, който да координира всички оперативни задачи, свързани с експлоатацията на тези системи, с изключение на международното сътрудничество. Ето защо на Агенцията следва да бъде възложено управлението на експлоатацията на EGNOS и „Галилео“. Това обаче не означава, че Агенцията следва да изпълнява самостоятелно всички задачи, свързани с експлоатацията на тези

⁽¹⁵⁾ Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за създаване на многогодишна програма за политиката в областта на радиочестотния спектър (ОВ L 81, 21.3.2012 г., стр. 7).

⁽¹⁶⁾ Регламент (ЕС) № 912/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. за създаване на Европейската агенция за ГНСС, за отмяна на Регламент (ЕО) № 1321/2004 на Съвета за създаване на структури за управление на европейските сателитни радионавигационни програми и за изменение на Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 276, 20.10.2010 г., стр. 11).

системи. Тя може да разчита на опита на други субекти, по-специално на ЕКА. Това следва да включва дейностите, свързани с развитието на системите, проектирането и развитието на части от наземния сегмент и спътниците, които следва да бъдат възложени на ЕКА. Разпределянето на задачи на други субекти се основава на компетентността на тези субекти и следва да избягва дублиране на работата.

- (48) ЕКА е международна организация с богат експертен опит в областта на космическото пространство, която е сключила рамково споразумение с Европейската общност през 2004 г. (наричано по-нататък „Рамково споразумение от 2004 г.“) ⁽¹⁷⁾ Поради това тя е важен партньор в изпълнението на Програмата и с нея следва да бъдат установени подходящи връзки. Във връзка с това и в съответствие с Финансовия регламент Комисията следва да сключи СФРП с ЕКА и Агенцията, което урежда всички финансови отношения между Комисията, Агенцията и ЕКА, гарантира тяхната съгласуваност и е в съответствие с Рамковото споразумение от 2004 г., по-специално с член 2 и член 5 от него. Тъй като ЕКА не е орган на Съюза и не попада в обхвата на правото на Съюза, от съществено значение е ЕКА да предприеме подходящи мерки за гарантиране на защитата на интересите на Съюза и неговите държави членки, а задачите, които ѝ се възлагат по отношение на изпълнението на бюджета, трябва да съответстват на решенията, взети от Комисията. В споразумението следва да се съдържат също така всички клаузи, необходими за опазване на финансовите интереси на Съюза.
- (49) Функционирането на Сателитния център на Европейския съюз (SATCEN) в качеството му на европейска автономна структура, предоставяща достъп до информация и услуги, получени в резултат на експлоатацията на съответните космически активи и съпътстващите ги данни, беше вече признато при прилагането на Решение № 541/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁸⁾.
- (50) За да бъде интегрирано в структурно отношение представяването на ползвателите в управлението на GOVSATCOM и за да бъдат обединени нуждите и изискванията на ползвателите отвъд националните и гражданско-военните граници, съответните субекти на Съюза, които имат тесни връзки с ползвателите, като Европейската агенция по отбрана, Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), Европейската агенция по морска безопасност, Европейската агенция за контрол на рибарството, Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането, Способностите за планиране и провеждане на военни операции/Способностите за планиране и провеждане на граждански операции и Координационния център за реагиране при извънредни ситуации, могат да имат координираща роля по отношение на конкретни групи ползватели. На съвкупно равнище Агенцията следва да координира свързаните с ползвателите аспекти за общностите на гражданските ползватели и може да наблюдава оперативното използване, търсенето, съответствието с изискванията и променящите се нужди и изисквания.
- (51) Предвид значението на свързаните с космическото пространство дейности за икономиката на Съюза и живота на гражданите на Съюза, както и естеството на системите и приложенията, базирани на тези системи, характеризиращо се с двойна употреба, постигането и поддържането на висока степен на сигурност следва да бъде ключов приоритет на Програмата, по-специално с оглед на защитата на интересите на Съюза и на неговите държави членки, включително по отношение на класифицираната и друга чувствителна неклассифицирана информация.
- (52) Без да се засягат прерогативите на държавите членки в областта на националната сигурност, Комисията и върховният представител, всеки в съответната си област на компетентност, следва да гарантират сигурността на Програмата в съответствие с настоящия регламент и когато е приложимо, с Решение (ОВППС) 2021/698 на Съвета ⁽¹⁹⁾.
- (53) Предвид особения експертен опит, с който разполага Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), и редовните ѝ контакти с органите на трети държави и международни организации, ЕСВД може да подпомага Комисията при изпълнението на някои от нейните задачи във връзка със сигурността на Програмата в областта на външните отношения, в съответствие с Решение 2010/427/ЕС ⁽²⁰⁾ на Съвета.

⁽¹⁷⁾ ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 64.

⁽¹⁸⁾ Решение № 541/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. за създаване на рамка за подкрепа на космическото наблюдение и проследяване (ОВ L 158, 27.5.2014 г., стр. 227).

⁽¹⁹⁾ Решение (ОВППС) 2021/698 на Съвета от 30 април 2021 г. относно сигурността на системите и услугите, разгръщани, експлоатирани и използвани в рамките на космическата програма на Съюза, които могат да засегнат сигурността на Съюза, и за отмяна на Решение 2014/496/ОВППС на Съвета (вж. страница 178 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽²⁰⁾ Решение на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (2010/427/ЕС) (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

- (54) Без да засяга отговорността на държавите членки в областта на националната сигурност, както е предвидено в член 4, параграф 2 от ДЕС, нито правото на държавите членки да закрилят основните интереси на своята сигурност в съответствие с член 346 от ДФЕС, следва да се определи конкретно управление на сигурността, за да се осигури безпрепятственото прилагане на Програмата. Това управление следва да се основава на три ключови принципа. На първо място, абсолютно необходимо е богатият и уникален опит на държавите членки в областта на сигурността да бъде взет предвид във възможно най-голяма степен. На второ място, с цел предотвратяване на конфликти на интереси и на евентуални недостатъци при прилагането на правилата за сигурност оперативните функции трябва да бъдат отделени от функциите, свързани с акредитацията на сигурността. На трето място, субектът, който отговаря за управлението на всички компоненти на Програмата или на част от тях, е и най-подходящ да управлява сигурността на възложените му задачи. Сигурността на Програмата ще се основава на опита, натрупан при прилагането на „Галилео“, EGNOS и „Коперник“ през последните години. Доброто управление на сигурността изисква също така ролята да бъдат правилно разпределени между различните участници. Тъй като отговаря за Програмата, Комисията, без да засяга прерогативите на държавите членки в областта на националната сигурност, следва да определи общите изисквания по отношение на сигурността, приложими за всеки от компонентите на Програмата.
- (55) Киберсигурността на европейските космически инфраструктури, наземни и базирани в космоса, е от ключово значение, за да се гарантира непрекъснатото функциониране на системите и непрекъснатостта на услугите. При определянето на изискванията за сигурност следва да бъде надлежно взета предвид необходимостта от защита на системите и техните услуги срещу кибератаки, включително чрез използване на нови технологии.
- (56) Когато е целесъобразно, след анализ на риска и заплахите Комисията следва да определи структура за наблюдение на сигурността. Тази структура за наблюдение на сигурността следва да бъде субектът, изпълняващ указанията, разработени в обхвата на Решение (ОВППС) 2021/698. За „Галилео“ този орган следва да бъде Центърът за наблюдение на сигурността на „Галилео“. Що се отнася до изпълнението на Решение (ОВППС) 2021/698 ролята на Съвета за акредитация на сигурността следва да бъде ограничена до предоставяне на Съвета и/или върховния представител на данни, свързани с акредитацията на сигурността на системата.
- (57) С оглед на уникалността и сложността на Програмата и нейната връзка със сигурността, за акредитация на сигурността следва да бъдат прилагани признати и добре установени принципи. Поради това е необходимо дейностите по акредитация на сигурността да се извършват в рамките на колективна отговорност за сигурността на Съюза и на неговите държави членки, като се полагат усилия за постигане на консенсус и се осигурява участието на всички, които имат отношение към въпроса за сигурността, и е необходимо да бъде въведена процедура за непрекъснато наблюдение на риска. Абсолютно необходимо е също така техническите дейности по акредитация на сигурността да бъдат възложени на специалисти, които притежават необходимата квалификация за извършване на акредитация на сложни системи и имат разрешение за достъп на подходящото ниво.
- (58) Класифицираната информация на ЕС (КИЕС) се обработва в съответствие с правилата за сигурност, съдържащи се в Решение 2013/488/ЕС ⁽²¹⁾ на Съвета и Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 ⁽²²⁾ на Комисията. В съответствие с Решение 2013/488/ЕС държавите членки трябва да спазват установените в него принципи и минимални стандарти, за да се гарантира, че на КИЕС се осигурява равностойно равнище на защита.
- (59) С цел да се гарантира сигурен обмен на информацията следва да се установят подходящи споразумения, за да се гарантира защитата на КИЕС, която се предоставя на трети държави и международни организации в контекста на Програмата.
- (60) Важна цел на Програмата е гарантирането на сигурността ѝ и укрепването на стратегическата автономност в сферата на ключовите технологии и веригите за създаване на стойност, като същевременно се запазва отворената икономика, в т.ч. свободната и справедлива търговия, и като се извлича полза от възможностите, които космическото пространство предлага за сигурността на Съюза и неговите държави членки. В конкретни случаи тази цел изисква да се определят необходимите условия за допустимост и участие, за да се гарантира защитата на целостта, сигурността и

⁽²¹⁾ Решение на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (2013/488/ЕС), (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1).

⁽²²⁾ Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53).

устойчивостта на оперативните системи на Съюза. Това не следва да подкопава необходимостта от конкурентоспособност и ефективност на разходите. При оценката на правните субекти, които подлежат на контрол от трета държава или субект от трета държава, Комисията следва да вземе предвид принципите и критериите, предвидени в Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²³⁾.

- (61) Определена информация, свързана с Програмата, макар и да не е класифицирана, трябва да се обработва в съответствие с правните актове на Съюза, които вече са в сила, или с национални закони, правила и разпоредби, включително чрез ограничения за разпространение.
- (62) Все повече ключови икономически сектори, по-специално транспортът, далекосъобщенията, селското стопанство и енергетиката, използват във все по-голяма степен навигационни спътникови системи и системи за наблюдение на Земята. Програмата следва да използва полезните взаимодействия между тези сектори, като се имат предвид ползите, които космическите технологии носят за тези сектори, да подкрепя разработването на съвместимо оборудване и да насърчава разработването на съответни стандарти и сертификати. Полезните взаимодействия между космическите дейности и дейностите, свързани със сигурността и отбраната на Съюза и неговите държави членки, също се засилват. Поради това разполагането с пълен контрол над спътниковата навигация следва да гарантира технологичната независимост на Съюза, включително в дългосрочен план за компонентите на инфраструктурното оборудване, и да осигури неговата стратегическа автономност.
- (63) Целта на „Галилео“ е изграждането и експлоатацията на първата глобална инфраструктура за спътникова навигация и позициониране, проектирана специално за граждански цели, която може да бъде използвана от широк кръг участници от публичния и частния сектор в Европа и по целия свят. „Галилео“ функционира независимо както от другите съществуващи системи, така и от тези, които биха могли да бъдат създадени, като по този начин допринася, наред с другото, за стратегическата автономност на Съюза. Второто поколение на „Галилео“ следва да бъде постепенно въведено в експлоатация преди 2030 г., първоначално с намален оперативен капацитет.
- (64) Целта на EGNOS е подобряване на качеството на отворените сигнали от съществуващите глобални навигационни спътникови системи, по-специално излъчваните от „Галилео“. Предоставяните от EGNOS услуги следва до края на 2026 г. да покриват като приоритет териториите на държавите членки, географски разположени в Европа, като за тази цел се включват и Кийгър, Азорските острови, Канарските острови и Мадейра. В областта на въздухоплаването всички тези територии следва да се възползват от EGNOS за аеронавигационно обслужване за всички равнища на ефективност, поддържани от EGNOS. В зависимост от техническата осъществимост и с цел безопасност на човешкия живот, въз основа на международни споразумения географското покритие на предоставяните от EGNOS услуги може да бъде разширено, като обхване други региони на света. Без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁴⁾ и необходимото наблюдение на качеството на услугите на „Галилео“ за авиационни цели, следва да се отбележи, че макар и излъчваните от „Галилео“ сигнали да могат да се използват действително за улесняване на позиционирането на въздухоплавателните средства на всички етапи на полета посредством необходимата система за повишаване на точността включително регионална, местна, или бордова авионика, само регионални или местни системи за повишаване на точността като EGNOS в Европа могат да представляват услуги за управление на въздушното движение (УВД) и аеронавигационно обслужване (АНО). Услугата за безопасност на човешкия живот на EGNOS следва да се предоставя в съответствие с приложимите стандарти на Международната организация за гражданско въздухоплаване („ИКАО стандарти“).
- (65) Абсолютно необходимо е да бъде гарантирана устойчивостта на „Галилео“ и EGNOS, както и непрекъснатостта, наличността, точността, надеждността и сигурността на предоставяните от тях услуги. В условията на променяща се среда и бързо развиващ се пазар тяхното развитие следва също да продължи и следва да бъдат подготвени нови поколения на тези системи, включително развитието на свързани космически и наземни сегменти.

⁽²³⁾ Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза (ОВ L 79I, 21.3.2019 г., стр. 1).

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС) 2018/1139 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2018 г. относно общи правила в областта на гражданското въздухоплаване и за създаването на Агенция за авиационна безопасност на Европейския съюз и за изменение на регламенти (ЕО) № 2111/2005, (ЕО) № 1008/2008, (ЕС) № 996/2010, (ЕС) № 376/2014 и на директиви 2014/30/ЕС и 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 552/2004 и (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕИО) № 3922/91 на Съвета (ОВ L 212, 22.8.2018 г., стр. 1).

- (66) Понятието „търговска услуга“, използвано в Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁵⁾, вече не е подходящо предвид развитието на тази услуга. Вместо това бяха определени две отделни услуги в Решение за изпълнение (ЕС) 2017/224 на Комисията ⁽²⁶⁾, а именно услугата с голяма точност и услугата за установяване на автентичността.
- (67) За да се оптимизира използването на предлаганите услуги, предоставяните от „Галилео“ и EGNOS услуги следва да са съгласувани и оперативни съвместими помежду си, включително на равнището на ползвателите, и доколкото е възможно – с други навигационни спътникови системи и с конвенционалните средства за радионавигация, когато тази съгласуваност и оперативна съвместимост са предвидени в международно споразумение, без да се засяга целта за стратегическа автономност на Съюза.
- (68) Предвид значението за „Галилео“ и EGNOS на наземната им инфраструктура и въздействието ѝ върху сигурността им, определянето на местоположението на тази инфраструктура следва да се извършва от Комисията. За разгръщането на наземната инфраструктура на системите следва да продължи да се прилага открит и прозрачен процес, който може да включва по целесъобразност Агенцията въз основа на нейната област на компетентност.
- (69) С цел максимално увеличаване на социално-икономическите ползи от „Галилео“ и EGNOS, като същевременно се допринася за стратегическата автономност на Съюза, по-специално в чувствителни сектори и в областта на безопасността и сигурността, използването на услугите, предоставяни от EGNOS и „Галилео“, в рамките на други политики на Съюза следва да се насърчава и с помощта на регулаторни мерки, когато това е обосновано и полезно. Мерките за насърчаване на използването на тези услуги във всички държави членки също представляват важна част от процеса.
- (70) Компонентите на Програмата следва да стимулират прилагането на цифровите технологии в космическите системи, разпространението на данни и услуги и развитието напреду по веригата. В този контекст следва да се обърне специално внимание на инициативите и действията, предложени от Комисията в нейните съобщения – от 14 септември 2016 г., озаглавено „Свързаност за изграждане на конкурентоспособен цифров единен пазар – към европейско общество на гигабитов интернет“ и от 14 септември 2016 г., озаглавено „5G за Европа: план за действие“.
- (71) „Коперник“ следва да гарантира автономен достъп до познания в областта на околната среда и ключови технологии за наблюдение на Земята и геоинформационни услуги, като по този начин Съюзът се подкрепя за вземане на самостоятелни решения и предприемане на действия в областта на, *inter alia*, околната среда, изменението на климата, развитието на морските райони, на морската среда, на селското стопанство и на селските райони, опазването на културното наследство, гражданската защита, мониторинга на земната повърхност и на инфраструктурата, сигурността, както и цифровата икономика.
- (72) „Коперник“ следва да се основава на, да гарантира приемственост с и да засилва дейностите и постиженията, провеждани и осъществявани съгласно Регламент (ЕС) № 377/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁷⁾ за създаване на програма на Съюза за наблюдение и мониторинг на Земята („Коперник“), както и Регламент (ЕС) № 911/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁸⁾ за създаване на програмата предшественик „Глобален мониторинг на околната среда и сигурността“ (ГМОСС) и правилата за изпълнението на нейните начални операции, като се вземат предвид последните тенденции в областта на научните изследвания, технологичното развитие и иновациите, които оказват влияние върху областта, свързана с наблюдението на Земята, както и развитието във връзка с анализа на големи масиви от данни и изкуствения интелект и свързаните с тях стратегии и инициативи на равнището на Съюза, както е посочено от Комисията в Бялата книга от 19 февруари 2020 г. относно изкуствения интелект озаглавена „Европа в търсене на високи постижения и атмосфера на доверие“ и в Съобщение от 19 февруари 2020 г. озаглавено „Европейската стратегия за данните“. За разработването на нови активи Комисията следва да работи в тясно сътрудничество с държавите членки, ЕКА, Европейска организация за експлоатация на метеорологични спътници (EUMETSAT) и когато е приложимо, с други субекти, притежаващи съответни космически и *in situ* активи. Във възможно най-голяма степен „Коперник“ следва да използва капацитета за извършване на космически наблюдения на Земята на държавите членки, ЕКА, EUMETSAT, както и на други субекти, включително

⁽²⁵⁾ Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за изграждане и експлоатация на европейските навигационни спътникови системи и за отмяна на Регламент (ЕО) № 876/2002 на Съвета и на Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 1).

⁽²⁶⁾ Решение за изпълнение (ЕС) 2017/224 на Комисията от 8 февруари 2017 г. за определяне на техническите и оперативните спецификации, позволяващи търговската услуга, предлагана от създадената в рамките на програмата „Галилео“ система, да изпълнява функцията, предвидена в член 2, параграф 4, буква в) от Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 34, 9.2.2017 г., стр. 36).

⁽²⁷⁾ Регламент (ЕС) № 377/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за създаване на програмата „Коперник“ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 911/2010 (ОВ L 122, 24.4.2014 г., стр. 44).

⁽²⁸⁾ Регламент (ЕС) № 911/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. относно европейската програма за мониторинг на Земята (ГМОСС) и нейните начални операции (2011—2013 г.) (ОВ L 276, 20.10.2010 г., стр. 1).

търговски инициативи в Съюза, като по този начин също допринася за развитието на жизнеспособен търговски космически сектор в Европа. Когато е осъществимо и целесъобразно, „Коперник“ следва също така да използва наличните *in situ* и допълнителни данни, предоставяни най-вече от държавите членки в съответствие с Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁹⁾. Комисията следва да работи съвместно с държавите членки и Европейската агенция за околната среда за гарантирането на ефективен достъп и използване на наборите от *in situ* данни за целите на „Коперник“.

- (73) „Коперник“ следва да се прилага в съответствие с целите на Директива 2003/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽³⁰⁾, по-специално свързаните с прозрачността, създаването на благоприятни условия за развитието на услуги и осигуряването на принос за икономическия растеж и създаването на работни места в Съюза. Данните и информацията от „Коперник“ следва да бъдат достъпни свободно и безплатно.
- (74) Пълният потенциал на „Коперник“ за обществото и икономиката на Съюза следва да се разгърне изцяло, извън кръга на преките бенефициери, посредством засилване на мерките, насочени към възприемането от страна на ползвателите, което изисква по-нататъшни действия за превръщане на данните в използваеми от неспециалисти, като по този начин се стимулират растежът, създаването на работни места и трансферът на знания.
- (75) „Коперник“ е програма, ориентирана към ползвателите. Поради това нейното развитие следва да се основава на променящите се изисквания на основните ѝ ползватели, като същевременно се признава появата на нови както публични, така и частни общности на ползватели. „Коперник“ следва да се основава на анализ на вариантите за удовлетворяване на променящите се нужди на ползвателите, включително свързаните с изпълнението и мониторинга на политиките на Съюза, които изискват постоянно и ефективно участие на ползвателите, особено по отношение на определянето и утвърждаването на изискванията.
- (76) „Коперник“ вече функционира. Поради това е важно да се гарантира непрекъснатото функциониране на вече изградената инфраструктура и въведените услуги, като се извършва адаптиране към изменящите се потребности на ползвателите, пазарната среда, по-специално появата на участници от частния сектор в космическото пространство и социално-политическото развитие, което налага предоставянето на бърз отговор. Това изисква по-нататъшно развитие на функционалната структура на „Коперник“, за да се отрази по-добре преминаването от първия етап на оперативни услуги към предоставянето на усъвършенствани и по-целенасочени услуги на нови общности на ползватели и насърчаването на пазарите с добавена стойност надолу по веригата. За тази цел при по-нататъшното изпълнение на „Коперник“ следва да се възприеме подход, който следва веригата на създаване на стойност от данните, т.е. придобиване на данни, обработване на данни и информация, разпространение и използване, дейности по възприемане от страна на ползвателите и навлизане на пазара, както и изграждане на капацитет, като при процеса на стратегическо планиране по „Хоризонт Европа“ ще се определят научноизследователските и иновационните дейности, при които следва да се използва „Коперник“.
- (77) Що се отнася до придобиването на данни, дейностите по „Коперник“ следва да имат за цел допълване и поддържане на съществуващата космическа инфраструктура, подготвяне на замяната в дългосрочен план на спътниците в края на жизнения им цикъл, както и започването на нови мисии, насочени по-специално към нови системи за наблюдение за подкрепа при посрещането на предизвикателствата, свързани с глобалното изменение на климата, например мониторинга на антропогенните емисии на CO₂ и други парникови газове. Глобалният обхват за мониторинг на дейностите по „Коперник“ следва да се разшири, като в него се включат полярните региони, и да се подкрепя осигуряването на спазването на изискванията в областта на околната среда, задължителния мониторинг и докладване в областта на околната среда и иновативните приложения в областта на околната среда в сферите на селското стопанство, горите, управлението на водите и морските ресурси, както и културното наследство, например за мониторинг на реколтите, управление на водите и подобрен мониторинг на пожарите. При това „Коперник“ следва да използва в пълна степен и да извлича максимална полза от инвестициите, направени в рамките на предишния период на финансиране (2014—2020 г.), включително направените от държавите членки, ЕКА и EUMETSAT, като същевременно се проучват нови оперативни и бизнес модели за по-нататъшно допълване на капацитета на „Коперник“. „Коперник“ би могъл също да използва като основа успешни партньорства с държавите членки с цел по-нататъшно развиване на неговото свързано със сигурността измерение при подходящи механизми за управление, за да се отговори на променящите се нужди на ползвателите в сферата на сигурността.

⁽²⁹⁾ Директива 2007/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2007 г. за създаване на инфраструктура за пространствена информация в Европейската общност (INSPIRE) (ОВ L 108, 25.4.2007, р. 1).

⁽³⁰⁾ Директива 2003/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 г. относно повторната употреба на информацията в общественния сектор (ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 90).

- (78) Като част от функцията за обработване на данни и информация „Коперник“ следва да гарантира дългосрочната устойчивост и по-нататъшно развитие на услугите на „Коперник“, като предоставя информация за удовлетворяване на нуждите на публичния сектор и нуждите, произтичащи от международните ангажименти на Съюза, и да увеличава максимално възможностите за търговска експлоатация. По-конкретно „Коперник“ следва да предоставя на европейско, национално, местно и световно равнище информация за състава на атмосферата и качеството на въздуха; информация за състоянието и динамиката на океаните; информация в подкрепа на мониторинга на земната повърхност и ледовете, в подкрепа на изпълнението на политиките на Съюза, националните и местните политики; както и информация в подкрепа на приспособяването към изменението на климата и смекчаване на последиците от него; геопространствена информация в подкрепа на управлението на извънредни ситуации, включително чрез превантивни дейности, осигуряване на спазването на изискванията в областта на околната среда, както и на гражданската сигурност, включително подкрепа за външната дейност на Съюза. Комисията следва да определи подходящи договорни условия, които да насърчават устойчивото предоставяне на услугите.
- (79) При изпълнението на услугите на „Коперник“ Комисията следва да разчита на компетентните органи, съответните агенции на Съюза, обединения или консорциуми на национални органи или на всеки друг съответен орган, който е потенциално допустим за сключване на споразумение за финансов принос. При подбора на тези субекти Комисията следва да гарантира, че не са налице смущения във функционирането и предоставянето на услуги и че когато се отнася до чувствителни от гледна точка на сигурността данни, съответните субекти разполагат с възможности за ранно предупреждение и наблюдение на кризи в контекста на общата външна политика и политика на сигурност, и по-специално на общата политика за сигурност и отбрана. В съответствие с член 154, параграф 2 от Финансовия регламент лица и субекти, на които се възлага изпълнението на средства на Съюза, са задължени да спазват принципа на недискриминация по отношение на всички държави членки. Спазването на този принцип следва да се гарантира чрез съответните споразумения за финансов принос, свързани с предоставянето на услугите по програма „Коперник“.
- (80) Изпълнението на услугите на „Коперник“ следва да улеснява общественото възприемане на услугите, тъй като ползвателите ще са в състояние да предвидят наличието и развитието на услугите, както и сътрудничеството с държавите членки и други страни. За тази цел Комисията и субектите, на които тя е възложила предоставянето на услуги, следва да установят тесни връзки с основните общности на ползватели на „Коперник“ в цяла Европа при по-нататъшното развитие на гамата от услуги и информация от „Коперник“, за да се гарантира, че се удовлетворяват променящите се нужди на публичния сектор и на съответната политика и по този начин може да се постигне възприемането в максимална степен на данните от наблюдението на Земята. Комисията и държавите членки следва да работят заедно за развитието на *in situ* компонента на „Коперник“ и за улесняване на интегрирането на данни *in situ* на „Коперник“ с набори от космически данни за модернизирани услуги на „Коперник“.
- (81) Политиката на „Коперник“ на безплатен, пълен и свободен достъп до данните беше оценена като един от най-успешните елементи на изпълнението на програмата „Коперник“ и изигра важна роля за насърчаване на голямото търсене на нейните данни и информация, като „Коперник“ се утвърди като един от най-големите доставчици на данни от наблюдението на Земята в света. Налице е ясна необходимост да се гарантира запазването на дългосрочната и сигурна непрекъснатост на безплатното, пълно и свободно предоставяне на данни и на достъпа до тях, за да се постигнат амбициозните цели, определени в Космическата стратегия за Европа. Данните от „Коперник“ се създават предимно в полза на европейците, а чрез предоставянето на свободен достъп до тези данни по света, на предприятията от Съюза и академичните среди възможностите за сътрудничество в световен мащаб се увеличават максимално и допринасят за изграждането на ефективна европейска космическа екосистема. В случай че бъде наложено ограничение върху достъпа до данни и информация от „Коперник“, то следва да бъде в съответствие с политиката в областта на данните на „Коперник“, предвидена в настоящия регламент и в Делегиран регламент (ЕС) № 1159/2013⁽³¹⁾ на Комисията.
- (82) Данните и информацията, изготвени в рамките на „Коперник“, следва да бъдат достъпни изцяло, свободно и безплатно при спазване на подходящи условия и ограничения, за да се насърчава тяхната употреба и споделяне и да се укрепват европейските пазари, свързани с наблюдението на Земята, и по-специално секторът надолу по веригата, като по този начин в Съюза се създадат условия за растеж и създаване на работни места. Предоставяните в този контекст данни и информация следва да продължават да бъдат с високо равнище на съгласуваност, непрекъснатост, надеждност и качество. Това изисква широкомащабен и лесен достъп до обработката и използването на данни и информация от „Коперник“, на различни равнища на актуалност, като за тази цел Комисията следва да продължи да прилага интегриран подход, както на равнището на Съюза, така и на равнището на държавите членки, който

⁽³¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1159/2013 на Комисията от 12 юли 2013 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 911/2010 на Европейския парламент и на Съвета относно европейската програма за мониторинг на Земята (ГМОСС) чрез определяне на условията за регистрация и лицензиране на ползвателите на ГМОСС и чрез установяване на критериите за ограничаване на достъпа до специалните данни по ГМОСС и до информацията от услугите по ГМОСС (ОВ L 309, 19.11.2013 г., стр. 1).

позволява също интегрирането им с други източници на данни и информация. Ето защо Комисията следва да предприеме необходимите мерки, за да гарантира, че данните и информацията от „Коперник“ са лесно и ефикасно достъпни и годни за използване, особено чрез насърчаване на услугите за достъп до данни и информация (DIAS) в държавите членки и когато е възможно, чрез насърчаване на оперативната съвместимост между съществуващите европейски инфраструктури за данни за наблюдение на Земята, за да се създават полезни взаимодействия с тези активи с цел максимално увеличаване и засилване на навлизането на пазара на данните и информацията от „Коперник“.

- (83) Комисията следва да работи с доставчици на данни с цел договаряне на условия за лицензиране на данни на трети страни и улесняване на тяхното използване в рамките на „Коперник“, в съответствие с настоящия регламент и приложимите права на трети страни. Тъй като част от данните и информацията от „Коперник“, включително изображения с висока разделителна способност, може да засегне сигурността на Съюза или държавите членки, в надлежно обосновани случаи може да бъдат приети мерки за противодействие на рисковете и заплахите за сигурността на Съюза или държавите членки.
- (84) За насърчаване и улесняване на използването на данните и технологиите за наблюдение на Земята от националните, регионалните и местните органи, МСП, учените и изследователите, следва да се популяризират, посредством дейности, насочени към възприемане от страна на ползвателите, специалните мрежи за разпространение на данни от „Коперник“, включително национални и регионални органи, като например Copernicus Relays и Copernicus Academy. За тази цел Комисията и държавите членки следва да полагат усилия да установят по-тесни връзки между „Коперник“, политиките на ЕС и националните политики, за да се стимулира търсенето на търговски приложения и услуги, както и да се даде възможност на предприятията, особено на МСП и стартиращите предприятия, да разработват приложения въз основа на данните и информацията от „Коперник“, като целта е в Европа да се развие конкурентоспособна екосистема за данни от наблюдението на Земята.
- (85) В международен план „Коперник“ следва да предоставя точна и надеждна информация за сътрудничество с трети държави и международни организации и в подкрепа на външната политика и политиката за сътрудничество за развитие на Съюза. „Коперник“ следва да се разглежда като европейски принос към Глобалната система от системи за наблюдение на Земята, Комитета по въпросите на спътниците за наблюдение на Земята, Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата от 1992 г., постигането на целите на ООН за устойчиво развитие и Рамката от Сендай за намаляване на риска от бедствия. Комисията следва да установи или поддържа подходящо сътрудничество със съответните секторни органи на ООН и Световната метеорологична организация.
- (86) При изпълнението на „Коперник“ Комисията следва да разчита, когато това е целесъобразно, на европейски международни организации, с които вече е установила партньорство, по-специално ЕКА, за развитието, координацията, изпълнението и доразвиването на космическите компоненти, достъпа до данни на трети страни, където е целесъобразно, и когато не е извършено от други субекти – изпълнението на специални мисии. Освен това Комисията следва да разчита на EUMETSAT за изпълнението на специални мисии или части от такива мисии и ако е целесъобразно – за достъп до данни от допринасящи мисии, в съответствие с нейния експертен опит и мандат.
- (87) В областта на услугите Комисията следва да извлича съответна полза от специфичния капацитет, предоставян от агенциите на Съюза, като например Европейската агенция за околната среда, Европейската агенция по морска безопасност, Frontex, SATCEN, както и от междуправителствения Европейски център за средносрочна прогноза за времето и чрез европейските инвестиции, вече направени в услугите за мониторинг на морската среда чрез Mercator Ocean. Що се отнася до сигурността, заедно с върховния представител следва да се търси всеобхватен подход на равнището на Съюза. Съвместният изследователски център (СИЦ) на Комисията участва активно от самото начало на инициативата ГМОСС и подкрепи развитието на „Галилео“ и развитието в областта на МЯКП подкомпонент. Съгласно Регламент (ЕС) № 377/2014 СИЦ управлява услугата на „Коперник“ за управление на извънредни ситуации и глобалния компонент на услугата за мониторинг на земната повърхност на „Коперник“, той допринася за прегледа на качеството и годността за употреба на данните и информацията, както и за бъдещото развитие. Комисията следва да продължи да разчита на научните и техническите съвети на СИЦ за изпълнението на Програмата.
- (88) В отговор на искането на Европейския парламент и на Съвета с Решение № 541/2014/ЕС Съюзът създаде рамка за подкрепа на космическото наблюдение и проследяване (КНП). Космическите отпадъци се превърнаха в сериозна заплаха за сигурността, безопасността и устойчивостта на космическите дейности. Поради това КНП подкомпонента е от първостепенна важност, за да се запази непрекъснатостта на функциониране на компонентите на Програмата и

приносът им за политиките на Съюза. Като се стреми да предотвратява нарастването на броя на космическите отпадъци, КНП подкомпонента допринася за осигуряване на устойчив и гарантиран достъп до космическото пространство и неговото използване, което представлява обща цел в световен мащаб. В този смисъл КНП би могло да бъде в подкрепа на подготовката на проекти за „почистване“ на европейската орбита.

- (89) Ефективността и автономността на способностите на КНП подкомпонент следва да продължат да се развиват. За тази цел КНП подкомпонентът следва да доведе до изготвянето на автономен европейски каталог на космическите обекти въз основа на данни от мрежата от датчици за КНП. Когато е целесъобразно, Съюзът би могъл да обмисли възможността да предостави част от данните за търговски, нетърговски и изследователски цели. КНП следва също така да продължи да подкрепя функционирането и предоставянето на услугите за КНП. Тъй като услугите на КНП подкомпонента са ориентирани към ползвателите, следва да се въведат подходящи механизми за събиране на изискванията на ползвателите, включително на тези, които са свързани със сигурността и предаването на полезна информация на и от публичните институции, за да се подобри ефективността на системата, като същевременно се спазват националните политики за безопасност и сигурност.
- (90) Предоставянето на услугите за КНП следва да се основава на сътрудничество между Съюза и държавите членки и на използването на съществуващите, както и на бъдещите национални експертни познания и активи, включително на онези, които са разработени чрез ЕКА или от Съюза. Следва да се предвиди възможност за предоставяне на финансова подкрепа за разработването на нови датчици за КНП. Като се отчита чувствителният характер на КНП, участващите в КНП подкомпонента държави членки следва да продължат да упражняват контрол по отношение на националните датчици и тяхното функциониране, поддръжката и подновяването, както и обработването на данните, позволяващи предоставянето на услуги за КНП.
- (91) Държавите членки със собственост или достъп до подходящи способности, налични за КНП подкомпонент, следва да имат възможност да участват в предоставянето на услугите за КНП. Държавите членки, които участват в консорциума, създаден по силата на Решение № 541/2014/ЕС, следва да се считат за имащи собственост или достъп до подходящи способности, налични за КНП подкомпонент. Държавите членки, които желаят да участват в предоставянето на услугите за КНП следва да представят единно съвместно предложение и да докажат наличието на съответствие с допълнителни елементи, свързани с оперативната конфигурация. Следва да бъдат установени подходящи правила за подбор и организиране на тези държави членки.
- (92) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с приемането на подробните процедури и елементи за установяване на участието на държавите членки в предоставянето на услуги за КНП. Когато не е представено съвместно предложение от държавите членки, които желаят да участват в предоставянето на услугите за КНП, или когато Комисията счита, че такова предложение не отговаря на определените критерии, Комисията следва да може да започне втора стъпка за установяване на участието на държавите членки в предоставянето на КНП услуги. Процедурите и елементите за тази втора стъпка следва да определят орбитите, които трябва да бъдат обхванати, и да вземат предвид необходимостта от максимално увеличаване на участието на държавите членки в предоставянето на услуги за КНП. Когато тези процедури и елементи предвиждат възможността Комисията да избере няколко предложения, които да обхващат всички орбити, следва да се предоставят и подходящи механизми за координация между групите от държави членки и ефективно решение за обхващане на всички услуги за КНП. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³²⁾.
- (93) След въвеждането на КНП подкомпонент следва да се спазват принципите на взаимно допълване на дейностите и непрекъснатост на предоставянето на висококачествени ориентирани към ползвателите услуги за КНП, основаващи се на най-добрите експертни познания. Поради това при КНП подкомпонент следва да се избягва ненужното дублиране. Излишните способности следва да осигуряват непрекъснатостта, качеството и устойчивостта на услугите за КНП. Дейностите на експертните екипи следва да помагат за избягване на това ненужно дублиране.
- (94) Освен това КНП подкомпонент следва да допринася за съществуващите мерки за понижаване на риска, като например насоките COPUOS за намаляване на космическите отпадъци и насоките за дългосрочна устойчивост на дейностите в космическото пространство или други инициативи, с цел гарантиране на безопасността, сигурността и устойчивостта на дейностите в космическото пространство. С оглед на понижаването на риска от сблъсък, в рамките на КНП подкомпонент ще се търси полезно взаимодействие и с инициативи за мерки за активно премахване и обезвреждане на космически отпадъци. КНП подкомпонент следва да допринесе за гарантирането на използването и

⁽³²⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011, стр. 13).

експлоатацията на космическото пространство за мирни цели. Увеличаването на космическите дейности може да окаже отражение върху международните инициативи в областта на управлението на космическия трафик. Съюзът следва да наблюдава тези промени и може да ги вземе предвид в контекста на междинния преглед на настоящата многогодишна финансова рамка.

- (95) Дейностите по КНП, МЯКП и БЗО подкомпоненти, следва да вземат предвид сътрудничеството с международни партньори, по-конкретно със Съединените щати, международни организации и други трети страни, по-специално с оглед на избягване на сблъсъци в космическото пространство, предотвратяване на нарастването на броя на космическите отпадъци и увеличаване на подготвеността във връзка с последиците от екстремни метеорологични явления в космическото пространство и близки до Земята обекти.
- (96) Комитетът по сигурността на Съвета препоръчва създаването на структура за управление на риска, за да се гарантира, че въпросите, свързани със сигурността на данните, ще бъдат надлежно взети предвид при изпълнението на Решение № 541/2014/ЕС. За тази цел и като се вземе предвид вече извършената работа държавите членки, участващи в КНП подкомпонента, следва да създадат подходящи структури и процедури за управление на риска.
- (97) Екстремните и значимите метеорологични явления в космическото пространство могат да застрашат безопасността на гражданите и да нарушат функционирането на базираната в космоса и наземната инфраструктура. Поради това подкомпонент относно МЯКП следва да бъде създаден като част от Програмата с цел оценка на рисковете, свързани с метеорологичните явления, и съответните нужди на ползвателите, повишаване на осведомеността за рисковете, свързани с метеорологични явления гарантиране на предоставянето на ориентирани към ползвателите услуги във връзка с МЯКП и подобряване на способностите на държавите членки да предоставят услуга във връзка с МЯКП. Комисията следва да определи приоритетните сектори, в които трябва да бъдат предоставяни оперативните услуги във връзка с МЯКП, като се вземат предвид нуждите на ползвателите, рисковете и технологичната подготвеност. В дългосрочен план могат да бъдат взети предвид нуждите на други сектори. Предоставянето на услуги на равнището на Съюза в съответствие с нуждите на ползвателите ще изисква целенасочени, координирани и непрекъснати научноизследователски и развойни дейности в подкрепа на развитието на услугите във връзка с МЯКП. Предоставянето на услуги във връзка с МЯКП следва да се основава на съществуващите способности на национално равнище и на равнището на Съюза и да дава възможност за широкото участие на държавите членки, на европейски и международни организации и на частния сектор.
- (98) В Бялата книга на Комисията от 1 март 2017 г. за бъдещето на Европа, Декларацията от Рим на ръководителите на 27 държави — членки на ЕС от 25 март 2017 г., и няколко резолюции на Европейския парламент се припомня, че ЕС трябва да играе важна роля при гарантирането на безопасна, сигурна и устойчива Европа, която е способна да се справя с предизвикателства като регионални конфликти, тероризъм, киберзаплахи и нарастващ миграционен натиск. Сигурният и гарантиран достъп до спътниковите комуникации е необходим инструмент за участниците в областта на сигурността и обединяването и споделянето на този ключов ресурс за сигурността на равнището на Съюза укрепва Съюза в ролята му на защитник на своите граждани.
- (99) В заключенията на Европейският съвет от 19 – 20 декември 2013 г. се приветства подготовката за следващото поколение правителствени спътникови комуникации (GOVSATCOM) чрез тясно сътрудничество между държавите членки, Комисията и ЕКА. GOVSATCOM също бяха посочени като един от елементите на Глобалната стратегия на Европейския съюз за външната политика и политиката на сигурност от юни 2016 г. GOVSATCOM следва да допринасят за реагирането от страна на ЕС на хибридните заплахи и да оказват подкрепа на стратегията на ЕС за морската сигурност и на политиката на ЕС за Арктика.
- (100) GOVSATCOM е ориентирана към ползвателя програма с измерение, което е силно свързано със сигурността. Случаите на използване на GOVSATCOM следва да бъдат анализирани от съответните участници във връзка с три основни групи: управление на кризи, което може да включва граждански и военни мисии и операции по линия на общата политика за сигурност и отбрана, природни и причинени от човека бедствия, хуманитарни кризи и извънредни ситуации в морската област; наблюдение, което може да включва наблюдение на границите, наблюдение на предграничните зони, наблюдение на морските граници, морско наблюдение и наблюдение на незаконен трафик; и ключови инфраструктури, които могат да включват дипломатическа мрежа, комуникация между органите на полицията, цифрова инфраструктура, например центрове за данни; сървъри, критични инфраструктури, например енергетика, транспорт, водни прегради като язовирни стени и космически инфраструктури.

- (101) Капацитетът и услугите на GOVSATCOM следва да се използват от участници от Съюза и от държавите членки в критични за сигурността и безопасността мисии и операции. Следователно е необходимо подходящо равнище на независимост от трети страни (трети държави и субекти от трети държави), което да обхваща всички елементи на GOVSATCOM, като например космическите и наземните технологии на равнище компонент, подсистема и система, производствените отрасли, собствениците и операторите на космически системи, и физическото местоположение на компонентите на наземната система.
- (102) Спътниковите комуникации представляват ограничен ресурс, който зависи от капацитета на спътниците, честотата и географското покритие. Поради това, за да бъдат ефективни от гледна точка на разходите и да извличат полза от икономите от мащаба, GOVSATCOM трябва да оптимизират съответствието между търсенето си от страна на GOVSATCOM ползватели и предлагането, предоставяно в рамките на договори за GOVSATCOM капацитет и услуги. Тъй като както търсенето, така и потенциалното предлагане се променят с течение на времето, това изисква постоянно наблюдение и гъвкавост за адаптиране на услугите за GOVSATCOM.
- (103) Оперативните изисквания следва да се основават на анализа на случаите на използване. Портфолиото на услугите следва да бъде разработено въз основа на тези оперативни изисквания, в комбинация с изискванията към сигурността. Портфолиото на услугите следва да представлява приложимата основа за GOVSATCOM услугите. За да се поддържа възможно най-добро съответствие между търсенето и предоставяните услуги, портфолиото на услугите за GOVSATCOM следва е в състояние да се актуализира редовно.
- (104) През първия етап на GOVSATCOM, приблизително до 2025 г., ще бъде използван съществуващият капацитет. В този контекст Комисията следва да осигури капацитет за GOVSATCOM от държавите членки, които разполагат с национални системи и космически капацитет, както и от търговски спътникови комуникации или доставчици на услуги, като се вземат предвид основните интереси на Съюза в областта на сигурността. През този първи етап услугите на GOVSATCOM ще бъдат въведени чрез стъпаловиден подход. Ако по време на първия етап в резултат на подробен анализ на бъдещото предлагане и търсене се окаже, че този подход не е достатъчен за покриване на нарастващото търсене, следва да бъде възможно да се вземе решение за преминаване към втори етап и развитие на допълнителна специфична космическа инфраструктура или капацитет посредством едно или няколко публично-частни партньорства, например с операторите на спътници на Съюза.
- (105) С цел оптимизиране на наличните ресурси за спътникова комуникация, гарантиране на достъпа при непредвидими ситуации, като природни бедствия, и гарантиране на оперативна ефективност и по-кратко време за получаване на резултати, е необходим нужният наземен сегмент като GOVSATCOM хъбове и потенциални други наземни елементи. Последният следва да бъде разработван въз основа на оперативните изисквания и изискванията към сигурността. За да се намалят рисковете, GOVSATCOM центърът може да се състои от няколко физически обекта. Може да се окаже, че са необходими други елементи от наземния сегмент, като например наземни фиксирани станции.
- (106) За ползвателите на спътникови комуникации оборудването им е най-важният оперативен интерфейс. Подходът по отношение на GOVSATCOM следва да дава възможност на по-голямата част от ползвателите да продължат да използват своето вече налично оборудване за услугите за GOVSATCOM.
- (107) В интерес на оперативната ефективност ползвателите посочват, че е важно да се преследва оперативна съвместимост на оборудването за ползватели, както и това оборудване да може да използва различни спътникови системи. В тази област може да бъде необходимо осъществяването на научноизследователска и развойна дейност.
- (108) Що се отнася до равнището на изпълнение, задачите и отговорностите следва да бъдат разпределени между специализираните субекти, като например Европейската агенция по отбрана, ЕСВД, ЕКА, Агенцията и другите агенции на Съюза, по такъв начин, че да се гарантира, че те са в съответствие с основната им роля, по-специално по отношение на свързаните с ползвателите аспекти.
- (109) Компетентният орган за GOVSATCOM изпълнява важна роля по отношение на наблюдението дали ползвателите и другите национални субекти, които играят определена роля в GOVSATCOM, отговарят на изискванията във връзка със споделянето и приоритизирането на правилата и процедурите за сигурност, както е определено в изискванията към сигурността. Държава членка, която не е определила компетентен орган за GOVSATCOM, следва във всеки случай да определи звено за контакт за управление на всяко установено заглушаване, засягащо GOVSATCOM.
- (110) Държавите членки, Съветът, Комисията и ЕСВД следва да могат да станат участници в GOVSATCOM, ако решат да упълномощат ползватели на GOVSATCOM или да осигурят капацитет, обекти или съоръжения. Като се има предвид, че държавите членки избират дали да упълномощат ползватели на GOVSATCOM или да предоставят капацитет, обекти или съоръжения, държавите членки не могат да бъдат задължени да станат участници в

GOVSATCOM или да приемат инфраструктура за GOVSATCOM. Следователно компонентът GOVSATCOM не засяга правото на държавите членки да не участват в GOVSATCOM, включително в съответствие с тяхното национално законодателство или конституционни изисквания във връзка с политики на необвързаност и неучастие във военни съюзи.

- (111) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия, свързани с приемането на оперативните изисквания за услугите на GOVSATCOM и на портфолиото на услугите на GOVSATCOM. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.
- (112) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с приемането на подробни правила за споделянето и приоритизирането относно използване на обединения капацитет на GOVSATCOM за спътникови комуникации. При определянето на подробни правила за споделяне и приоритизиране Комисията следва да вземе предвид оперативните изисквания и изискванията към сигурността и да извърши анализ на рисковете и очакваното търсене от страна на участниците в GOVSATCOM. Въпреки че услугите за GOVSATCOM по принцип следва да се предоставят безплатно на ползвателите на GOVSATCOM, ако този анализ установи, че съществува недостиг на капацитет и за да се избегне изкривяване на пазара, може да се разработи политика на таксуване като част от тези подробни правила за споделяне и приоритизиране. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.
- (113) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с местоположението на инфраструктурата от наземния сегмент на GOVSATCOM. При избора на тези местоположения Комисията следва да може да вземе предвид оперативните изисквания и изискванията към сигурността, както и съществуващата инфраструктура. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011
- (114) С Регламент (ЕС) № 912/2010 бе създадена агенция на Съюза, наречена Европейска агенция за ГНСС, за управление на някои аспекти на програмите за спътникова навигация „Галилео“ и EGNOS. С настоящия регламент се възлагат нови задачи на Европейската агенция за ГНСС, по-специално във връзка с акредитацията на сигурността, не само по отношение на „Галилео“ и EGNOS, но и по отношение на други компоненти на Програмата. Поради това наименованието, задачите и организационните аспекти на Европейската агенция за ГНСС следва да бъдат съответно адаптирани.
- (115) В съответствие с Решение 2010/803/ЕС⁽³³⁾, седалището на Агенцията се намира в Прага. За изпълнение на задачите на Агенцията персоналет на Агенцията може да бъде разположен в един от наземните центрове на „Галилео“ или EGNOS, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2016/413⁽³⁴⁾ на Комисията, за изпълнение на дейностите по Програмата, предвидени в съответното споразумение. Освен това, за да функционира Агенцията по най-ефикасен и ефективен начин, ограничен брой служители би могло да бъдат назначени в местните офиси в една или повече държави членки. Това назначаване на персонала извън седалището на Агенцията или наземни центрове на „Галилео“ и EGNOS не следва да води до прехвърляне на дейностите на Агенцията към такива местни офиси.
- (116) С оглед на разширения ѝ обхват, който вече не следва да се ограничава до „Галилео“ и EGNOS, наименованието на Европейската агенция за ГНСС следва занапред да бъде променено. Продължаването на дейностите на Европейската агенция за ГНСС обаче, включително приемствеността по отношение на правата и задълженията, персонала и валидността на всяко едно взето решение, следва да бъде гарантирано в рамките на Агенцията.
- (117) Като се има предвид мандатът на Агенцията и ролята на Комисията при изпълнението на Програмата, е целесъобразно да се предвиди, че някои от решенията на Административния съвет не следва да се приемат без положителен вот от страна на представителите на Комисията.

⁽³³⁾ Решение, взето с общо съгласие на представителите на правителствата на държавите-членки от 10 декември 2010 г. относно седалището на Европейската агенция за ГНСС (2010/803/ЕС):(ОВ L 342, 28.12.2010 г., стр. 15).

⁽³⁴⁾ Решение за изпълнение (ЕС) 2016/413 на Комисията от 18 март 2016 г. за определяне на местоположението на наземната инфраструктура на системата, създадена в рамките на програмата „Галилео“, за предвиждане на необходимите мерки за осигуряване на нейното функциониране и за отмяна на Решение за изпълнение 2012/117/ЕС (ОВ L 74, 19.3.2016 г., стр. 45).

- (118) Без да се засягат правомощията на Комисията, Административният съвет, Съветът за акредитация на сигурността и изпълнителният директор следва да са независими при изпълнението на своите задължения и следва да действат с оглед на обществения интерес.
- (119) Възможно е и дори е вероятно някои компоненти на Програмата да се основават на използването на чувствителна или свързана със сигурността национална инфраструктура. В такива случаи по съображения, свързани с националната сигурност, е необходимо да се предвиди, че в заседанията на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността участват представители на държавите членки и представители на Комисията на принципа „необходимост да се знае“. В гласуванията в Административния съвет участват само представители на държави членки, които притежават такава инфраструктура, и представител на Комисията. В процедурния правилник на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността следва да се определят случаите, в които се прилага тази процедура.
- (120) В съответствие с точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽³⁵⁾ настоящата програма следва да се подложи на оценка въз основа на информацията, събрана в съответствие със специфичните изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свърхрегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценяване на последиците на Програмата по места.
- (121) Предполага се, че използването на услуги на основата на „Коперник“ и „Галилео“ ще окаже значително въздействие върху европейската икономика като цяло. Въпреки това днес изглежда преобладават преди всичко *ad hoc* измервания и проучвания на конкретни случаи. Комисията (Евростат) следва да определи съответните статистически измервания и показатели, въз основа на които въздействието на космическите дейности на Съюза ще се наблюдава по систематичен и достоверен начин.
- (122) Европейският парламент и Съветът следва да бъдат незабавно информирани за работните програми,
- (123) За да се гарантират еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия свързани с преразпределението на средства между категориите разходи от бюджета на Програмата, приемането на решенията за принос по отношение на споразуменията за финансов принос, определяне на технически и оперативни изисквания необходими за изпълнение и развитие на компонентите на Програмата и на услугите, които те предоставят, вземане на решение по СФРП, приемането на необходими мерки за безпрепятственото функциониране на „Галилео“ и EGNOS и тяхното приемане от пазара, приемането на подробни разпоредби относно достъпа до услугите за КНП и съответните процедури, приемането на многогодишния план и основните показатели за изпълнението за развитие на КНП услугите на Съюза, приемането на подробни правила за функционирането на организационната рамка за участието на държавите членки в КНП подкомпонента, избора на МЯКП услуги и приемането на работни програми. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Комисията следва да се подпомага от програмния комитет, който следва да заседава в специален състав.
- (124) Тъй като компонентите на Програмата са ориентирани към ползвателите, те изискват постоянно и ефективно участие на ползвателите при изпълнението и разработването им, особено при определянето и утвърждаването на изискванията във връзка с услугите. С цел повишаване на стойността за ползвателите, техният принос следва да се търси активно чрез провеждане на редовни консултации с крайните ползватели от публичния и частния сектор на държавите членки и, когато е целесъобразно, с международни организации. За тази цел следва да се създаде работна група („Форум на ползвателите“), която да подпомага програмния комитет при определянето на нуждите на ползвателите и проверката на съответствието на услугите, както и при откриването на пропуски в предлаганите услуги. В процедурния правилник на програмния комитет следва да се определи организацията на Форума на ползвателите, за да се вземат предвид особеностите на всеки от компонентите на Програмата и всяка услуга в рамките на компонентите. Когато е възможно, държавите членки следва да допринасят за форума на ползвателите въз основа на систематични и координирани консултации с ползвателите на национално равнище.

⁽³⁵⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (125) Тъй като доброто публично управление изисква единно управление на Програмата, ускорен процес на вземане на решения и равен достъп до информация, представителите на субектите, на които са възложени задачи по изпълнението на Програмата, биха могли да участват като наблюдатели в работата на програмния комитет, създаден в приложение на Регламент (ЕС) № 182/2011. По същите причини представителите на трети държави и на международни организации, сключили международно споразумение със Съюза, свързано с Програмата или нейните компоненти или подкомпоненти, биха могли да участват в работата на програмния комитет, при спазване на определени ограничения, свързани със сигурността, и в съответствие с условията, предвидени в едно такова споразумение. Представителите на субекти, на които са възложени свързани с Програмата задачи, на трети държави и на международни организации нямат право да участват в процедурите по гласуване в рамките на програмния комитет. Условията за участие на наблюдатели и *ad hoc* участници следва да бъдат определени в процедурния правилник на програмния комитет.
- (126) С цел да се гарантира ефективното оценяване на напредъка по Програмата за постигането на нейните цели, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с допълване на разпоредбите относно данните и информацията от „Коперник“, които се предоставят на ползвателите на „Коперник“ по отношение на спецификациите, условията и процедурите за достъпа до такива данни и информация и използването им, с изменението на приложението към настоящия регламент по отношение на показателите, когато това бъде счетено за необходимо, и с допълване на настоящия регламент с разпоредби относно създаването на рамка за мониторинг и оценка. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (127) Доколкото целта на настоящия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от действието, които надхвърлят финансовия и техническия капацитет на всяка една отделна държава членка, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (128) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на изискванията за сигурност на Програмата, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Държавите членки следва да могат да упражняват максимален контрол върху изискванията за сигурност на Програмата. При приемането на актове за изпълнение в областта на сигурността на Програмата Комисията следва да бъде подпомагана от програмен комитет, заседаващ в специална конфигурация за сигурността. Като се има предвид чувствителният характер на въпросите, свързани със сигурността, председателят на програмния комитет следва да се стреми да намира решения, които да се ползват с възможно най-широка подкрепа в рамките на комитета. Комисията не следва да приема актове за изпълнение за определяне на общите изисквания за сигурност на Програмата в случаите, когато програмния комитет не е дал становище.
- (129) Програмата следва да бъде създадена за срок от седем години, за да се съгласува нейната продължителност с тази на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., определена с Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093⁽³⁶⁾ (наричана по-нататък „МФР за периода 2021-2027“). Този ограничен срок не следва да се отнася за Агенцията, която изпълнява собствени задачи.
- (130) За да се осигури приемственост при предоставянето на подкрепа в имащата отношение област на политиката и да се даде възможност изпълнението да започне от началото на МФР за периода 2021—2027 г., настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност и да се прилага с обратен действие от 1 януари 2021 г.
- (131) Поради това регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и Решение № 541/2014/ЕС следва да бъдат отменени,

⁽³⁶⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027 (ОВ L 4331, 22.12.2020 г., стр. 11).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава космическата програма на Съюза (наричана по-нататък „Програмата“) за срока на действие на МФР за периода 2021—2027 г. С него се определят целите на Програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране, както и правилата за изпълнение на Програмата.

С настоящия регламент се създава Агенция на Европейския съюз за космическата програма (наричана по-нататък „Агенцията“), която заменя Европейската агенция за ГНСС, създадена с Регламент (ЕС) № 912/2010, и е неин правопреемник, и се определят правилата за функционирането на Агенцията.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „космически летателен апарат“ означава орбитален обект, проектиран да изпълнява конкретна функция или мисия, например комуникации, навигация или наблюдение на Земята, включително спътници, по-горни степени на ракетите носители, капсули за завръщане на Земята; космически летателен апарат, който не може повече да изпълнява мисията, за която е предназначен, се счита за нефункциониращ; космически летателен апарат в режим на резервен вариант или на готовност в очакване на евентуално реактивиране се счита за функциониращ;
- 2) „космически обект“ означава всеки създаден от човека обект в космическото пространство;
- 3) „близки до Земята обекти“ или „БЗО“ означава естествени обекти в Слънчевата система, приближавачи се към Земята;
- 4) „космически отпадъци“ означава всеки космически обект, включително космически летателни апарати или части и елементи от тях, в орбита около Земята или такива, които навлизат повторно в земната атмосфера, които вече не функционират или не служат за каквато и да било конкретна цел, включително части от ракети или изкуствени спътници, или неактивни изкуствени спътници;
- 5) „метеорологични явления в космическото пространство“ или „МЯКП“ означава естествено възникващи промени в космическата среда на Слънцето и около Земята, включващи слънчевите изригвания, излъчваните от Слънцето енергетични частици, вариациите в слънчевия вятър, коронните изхвърляния на маса, геомагнитните бури и динамики, радиационните бури и йоносферните смущения, които потенциално оказват влияние върху Земята и разположените в космоса инфраструктури;
- 6) „осведоменост за ситуацията в космоса“ (SSA) означава цялостен подход, включително всеобхватни познания и разбиране за основните опасности в космическото пространство, обхващащи сблъсък между космически обекти, фрагментация и обратно навлизане на космически обекти в атмосферата, метеорологични явления в космическото пространство и близки до Земята обекти;
- 7) „система за космическо наблюдение и проследяване“ (система КНП) означава мрежа от наземни и космически датчици, способни да изследват и проследяват космически обекти, заедно с капацитет за обработка, с цел осигуряване на данни, информация и услуги относно космически обекти, които се намират в орбита около Земята.
- 8) „датчик за КНП“ означава устройство или комбинация от устройства, като наземни или базирани в космоса радарни, лазери и телескопи, което може да осъществява космическо наблюдение или проследяване и да измерва физически параметри, свързани с космически обекти, като например размер, местоположение и скорост;
- 9) „данни от КНП“ означава физически характеристики на космически обекти, включително космически отпадъци, установени с датчици за КНП, или орбитални параметри на космически обекти, получени от наблюдения с датчици за КНП в рамките на КНП подкомпонент ;

- 10) „информация от КНП“ означава обработени данни от КНП, които носят определен смисъл за получателя;
- 11) „обратна линия на връзка“ означава функционален капацитет на услугата за търсене и спасяване на „Галилео“; услугата за търсене и спасяване на „Галилео“ ще допринесе за услугата за глобален мониторинг на въздухоплавателните средства, така, както е определен от Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО);
- 12) „Сентинели по програмата „Коперник““ означава специални спътници, космически летателни апарати или полезен товар на космически летателни апарати в рамките на „Коперник“ за космическо наблюдение на Земята;
- 13) „данни от „Коперник““ означава данни, предоставени от Сентинели, включително свързаните с тях метаданни;
- 14) „данни и информация от трети страни по Коперник“ означава космически данни и информация, лицензирани или предоставени за използване от „Коперник“, които произхождат от източници, различни от Сентинели;
- 15) „in situ данни от „Коперник““ означава данни от наблюдения, получени от наземни датчици и от датчици, намиращи се на борда на плавателни съдове или летателни апарати, както и референтни и допълнителни данни, които са лицензирани или предвидени за използване в „Коперник“;
- 16) „информация от „Коперник““ означава информация, генерирана от услугите по „Коперник“ след обработване или моделиране, включително свързаните с нея метаданни;
- 17) „участващи в „Коперник“ държави“ означава трети държави, които допринасят финансово и участват в програмата „Коперник“ в рамките на сключено със Съюза международно споразумение;
- 18) „основни ползватели на „Коперник““ означава институциите и органите на Съюза и европейските, национални или регионални публични органи в Съюза или в участващите в „Коперник“ държави, на които са възложени функции за предоставяне на обществена услуга за определянето, изпълнението, прилагането или мониторинга на гражданските публични политики, например околната среда, гражданската защита, безопасността, включително безопасността на инфраструктурата, или политиките за сигурност; които ползват данните и информацията от „Коперник“ и изпълняват допълнителната роля на движеща сила за развитието на „Коперник“;
- 19) „други ползватели на „Коперник““ означава научноизследователски и образователни организации, търговски и частни структури, благотворителни организации, неправителствени и международни организации, които ползват данните и информацията от „Коперник“;
- 20) „ползватели на „Коперник““ означава основни ползватели на „Коперник“ и други ползватели на „Коперник“;
- 21) „услуги по „Коперник““ означава услуги с добавена стойност от принципен и общ интерес за Съюза и държавите членки, които се финансират от Програмата и които преобразуват данните от наблюдението на Земята, „Коперник“ in situ данни и други допълнителни данни в обработена, обобщена и интерпретирана информация, съобразена с нуждите на ползвателите на „Коперник“;
- 22) „ползвател на GOVSATCOM“ означава публичен орган, образование, на което е възложено упражняването на публична власт, международна организация или физическо или юридическо лице, което е надлежно упълномощено и на които са възложени задачи, свързани с надзора и управлението на мисии, операции и инфраструктури от критично значение за сигурността;
- 23) „център за GOVSATCOM“ означава оперативен център, чиято основна функция е да свързва по сигурен начин ползвателите на GOVSATCOM с доставчиците на капацитет и услуги на GOVSATCOM, като по този начин оптимизира търсенето и предлагането във всеки един момент;
- 24) „случай на използване на GOVSATCOM“ означава оперативен сценарий в определена среда, при който се изисква предоставяне на услуги на GOVSATCOM;
- 25) „класифицирана информация на ЕС“ или „КИЕС“ означава всяка информация или материал с гриф за сигурност на ЕС, неразрешеното разкриване на която би могло да увреди в различна степен интересите на Европейския съюз или на една или повече от държавите членки;
- 26) „чувствителна неклассифицирана информация“ означава неклассифицирана информация по смисъла на член 9 от Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 ⁽³⁷⁾ на Комисията, съгласно което задължението за защита на чувствителна неклассифицирана информация се прилага единствено за Европейската комисия и за агенциите и органите на Съюза, които са правно задължени да прилагат правилата за сигурност на Комисията;

⁽³⁷⁾ Решение (ЕС, Евратом) 2015/443 на Комисията от 13 март 2015 г. относно сигурността в Комисията (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 41).

- 27) „операция за смесено финансиране“ означава действия, подкрепяни от бюджета на Съюза, включително в рамките на механизми за смесено финансиране в съответствие с член 2, параграф 6 от Финансовия регламент, при които се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа или финансови инструменти или бюджетни гаранции от бюджета на Съюза с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори;
- 28) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно съюзното, националното или международното право, което има правосубектност и способността да действа от свое име, да упражнява права и да поема задължения, или субект, който няма правосубектност, както е посочено в член 197, параграф 2, буква в) от Финансовия регламент;
- 29) „доверен субект“ означава правен субект, който е независим от Комисията или от трета страна, и който получава данни от Комисията или от посочената трета страна за целите на безопасното съхранение и обработка на тези данни.

Член 3

Компоненти на Програмата

1. Програмата се състои от следните компоненти:

- а) „Галилео“, автономна гражданска глобална навигационна спътникова система (ГНСС) под граждански контрол, която включва конфигурация от спътници, центрове и глобална мрежа от наземни станции, която предлага услуги по позициониране, навигация и измерване на времето и включва свързаните със сигурността нужди и изисквания;
- б) „Европейска геостационарна служба за навигационно покритие“ („EGNOS“), гражданска регионална навигационна спътникова система под граждански контрол, която се състои от наземни центрове и станции и няколко транспондера, инсталирани на геосинхронни спътници и която усилва и коригира отворените сигнали, излъчвани от „Галилео“ и други ГНСС, *inter alia* за управление на въздушното движение, за аеронавигационно обслужване, както и за други транспортни системи;
- в) „Коперник“, оперативна, автономна и ориентирана към ползвателите гражданска система за наблюдение на Земята под граждански контрол, основаваща се на вече съществуващия национален и европейски капацитет, предлагаща геоинформационни данни и услуги и включваща спътници, наземна инфраструктура, съоръжения за обработване на данни и информация и инфраструктура за разпространение, основаваща се на политика за безплатен, пълен и свободен достъп до данни, и, когато това е уместно, интегрираща изцяло свързаните със сигурността нужди и изисквания;
- г) „Информираност за ситуацията в космоса“ или ‘SSA’, която включва следните подкомпоненти
- i) подкомпонент КНП, система за космическо наблюдение и проследяване, чиято цел е подобряването, експлоатирането и предоставянето на данни, информация и услуги, свързани с наблюдение и проследяване на космически обекти, които обикалят в орбита около Земята;
- ii) подкомпонент МЯКП, параметри за наблюдение, свързани с метеорологични явления в космическото пространство; и
- iii) подкомпонент БЗО, мониторинг на риска от близки до Земята обекти, приближаващи Земята;
- д) ‘GOVSATCOM’, услуга за спътникови комуникации, под граждански и правителствен контрол, даваща възможност за предоставянето на спътникови съобщителни капацитет и услуги на органите на Съюза и държавите членки, управляващи критични за сигурността мисии и инфраструктури.

2. Програмата включва допълнителни мерки за гарантиране на нейния ефективен и самостоятелен достъп до космическото пространство и за насърчаване на иновативен и конкурентоспособен европейски космически сектор нагоре и надолу по веригата, за укрепване на космическата екосистема на Съюза и за засилване на ролята на Съюза като фактор от световно значение.

Член 4

Цели

1. Общите цели на Програмата са:

- а) предоставяне или допринасяне за предоставянето на висококачествени и актуални, и при целесъобразност – на сигурни свързани с космическото пространство данни, информация и услуги без прекъсване, а когато е възможно – на световно равнище, които отговарят на съществуващите и бъдещите нужди и са в състояние да подкрепят политическите приоритети на Съюза и свързаното с тях, основаващо се на доказателства и независимо вземане на решения, наред с другото по отношение на изменението на климата, транспорта и сигурността;

- б) максимално увеличаване на социално-икономическите ползи, по-специално чрез насърчаване на развитието на иновативни и конкурентоспособни европейския сектори нагоре и надолу по веригата, включително по отношение на МСП и на стартиращите предприятия, като по този начин се създават условия за растеж и създаване на работни места в Съюза и насърчаване на възможно най-широкото възприемане на услуги и използване на данните, информацията и услугите, предоставяни от компонентите на Програмата както в Съюза, така и извън него; същевременно осигуряване на полезни взаимодействия и взаимно допълване с дейностите на Съюза в областта на научните изследвания и технологичното развитие, извършвани съгласно Регламент (ЕС) 2021/695;
- в) повишаване на безопасността и сигурността на Съюза и неговите държави членки и засилване на автономността на Съюза, по-специално в технологично отношение;
- г) насърчаване на ролята на Съюза на фактор от световно значение в космическия сектор, поощряване на международното сътрудничество, укрепване на европейската дипломация в областта на космическото пространство, включително чрез насърчаване на принципите на реципрочност и лоялна конкуренция, както и засилване на неговата роля при справяне с глобалните предизвикателства, подкрепяне на световни инициативи, включително по отношение на устойчивото развитие, както и повишаване на осведомеността относно космическото пространство като общо наследство на човечеството;
- д) подобряване на безопасността, сигурността и устойчивостта на всички дейности в космическото пространство, свързани с разпространението на космически обекти и космически отпадъци, както и космическата среда, чрез прилагане на подходящи мерки, включително разработване и внедряване на технологии за извеждане от експлоатация на космически летателни апарати в края на експлоатационния период и за обезвреждане на космически отпадъци.

2. Специфичните цели на Програмата са:

- а) за „Галилео“ и EGNOS: предоставяне на дългосрочни, най-съвременни и сигурни услуги по позициониране, навигация и измерване на времето, като се осигурява непрекъснатост и устойчивост на услугите;
- б) за „Коперник“: предоставяне на точни и надеждни данни, информация и интегриращи други източници на данни услуги от наблюдението на Земята, които се предоставят на дългосрочна устойчива основа с цел подкрепа на формулирането, прилагането и мониторинга на политиките на Съюза и неговите държави членки, както и действия въз основа на изискванията на ползвателите;
- в) за SSA: увеличаване на способностите за наблюдение, проследяване и идентифициране на космически обекти и космически отпадъци с цел по-нататъшно повишаване на резултатите и автономността на способностите на КНП подкомпонента на равнището на Съюза, предоставянето на услуги във връзка с МЯКП и картографиране и свързване в мрежа на капацитета на държавите членки във връзка с БЗО подкомпонента;
- г) за GOVSATCOM: гарантиране на наличието в дългосрочен план на надеждни, сигурни и разходоэффективни спътникови съобщителни услуги за ползвателите на GOVSATCOM;
- д) подкрепа за наличието на автономна, сигурна и разходоэффективна способност за достъп до космическото пространство, като се вземат предвид основните интереси на Съюза в областта на сигурността;
- е) насърчаване на развитието на силна космическа икономика на Съюза, включително чрез подкрепа на космическата екосистема и чрез засилване на конкурентоспособността, иновациите, предприемачеството, уменията и изграждането на капацитет във всички държави членки и региони на Съюза, по-специално по отношение на МСП и стартиращите предприятия или физическите и юридическите лица от Съюза, упражняващи или желаещи да упражняват дейност в този сектор.

Член 5

Достъп до космическото пространство

1. В рамките на Програмата се подкрепят възлагането на обществени поръчки и обединяването на услуги по изстрелване за нуждите на Програмата, и – по тяхно искане – агрегиране на държави членки и международни организации.
2. Чрез полезни взаимодействия с други програми и схеми за финансиране на Съюза и без да се засягат дейностите на ЕКА в областта на достъпа до космическото пространство, Програмата може да подкрепя:
  - а) приспособяването, включително технологичното разработване, на системи за изстрелване в космоса, които са необходими за изстрелването на спътници, включително алтернативни технологии и иновативни системи за достъп до космическото пространство, за изпълнението на компонентите на Програмата;
  - б) необходимото приспособяване на свързаната с космическото пространство наземна инфраструктура, включително нови разработки, които са необходими за изпълнението на Програмата.

Член 6

Действия в подкрепа на иновативен и конкурентоспособен космически сектор на Съюза

1. В рамките на Програмата се насърчава изграждането на капацитет в целия Съюз, като се подкрепят:
  - а) иновационните дейности във връзка с оптималното използване на космическите технологии, инфраструктура или услуги, както и мерки за улесняване на възприемането на иновативни решения, произтичащи от научноизследователски и иновационни дейности, и подкрепа за развитието на сектора надолу по веригата, по-специално чрез полезно взаимодействие с други програми и финансови инструменти на Съюза, включително програмата InvestEU;
  - б) дейности, които имат за цел да насърчат общественото търсене и иновациите в публичния сектор и да реализират пълния потенциал на обществените услуги за гражданите и предприятията;
  - в) предприемачеството, още от ранния етап до етапа на разрастване, в съответствие с член 21, въз основа на други разпоредби относно достъп до финансиране, както е посочено в член 18 и в дял III, глава I, както и чрез използване на подхода за първи договор;
  - г) възникването на благоприятна за бизнеса космическа екосистема чрез сътрудничество между предприятията под формата на мрежа от хъбове за космическото пространство, които:
    - и) обединяват на национално и регионално равнище участниците от космическия, цифровия и други сектори, както и ползватели; и
    - ii) имат за цел да осигурят подкрепа, съоръжения и услуги за гражданите и предприятията за насърчаване на предприемачеството и уменията, да се засилват полезните взаимодействия в сектора надолу по веригата и да се насърчава сътрудничеството с хъбове за цифрови иновации, създадени в рамките на програмата „Цифрова Европа“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁸⁾;
  - д) предлагането на дейности по образование и обучение, по-специално за специалисти, предприемачи, завършили висше образование и студенти, по-специално чрез полезни взаимодействия с инициативи на национално и регионално ниво, за развиване на усъвършенствани умения;
  - е) достъпът до съоръжения за извършване на обработване и изпитвания за специалисти от частния и публичния сектор, студенти и предприемачи;
  - ж) дейностите по сертифициране и стандартизиране;
  - з) укрепването на европейските вериги за доставки в целия Съюз чрез широко участие на предприятията, по-специално на МСП и стартиращите предприятия, във всички компоненти на Програмата, по-специално чрез член 14, и на мерките в подкрепа на конкурентоспособността на предприятията в световен мащаб.
2. При изпълнение на дейностите, посочени в параграф 1, се оказва подкрепа във връзка с необходимостта от изграждане на капацитет в държавите членки с нововъзникваща космическа промишленост, за да се предоставят равни възможности на всички държави членки да участват в Програмата.

Член 7

Участие на трети държави и международни организации в Програмата

1. „Галилео“, EGNOS и „Коперник“, както и МЯКП и БЗО подкомпонентите, с изключение на КНП подкомпонента, са отворени за участие на членовете на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство.

„Коперник“ и МЯКП и БЗО подкомпонентите, с изключение на КНП подкомпонента, са отворени за участие на следните трети държави:

- а) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидатки – в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;

⁽³⁸⁾ Регламент (ЕС) 2021/694 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на програмата „Цифрова Европа“ и за отмяна на Решение (ЕС) 2015/2240 (ОВ L 166, 11.5.2021 г., стр. 1).

б) държави в рамките на европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специфичните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави.

2. В съответствие с условията, определени в специално споразумение, сключено в съответствие с член 218 от ДФЕС, което обхваща участието на трета държава или на международна организация в която и да е програма на Съюза,

- а) „Галилео“ и EGNOS са отворени за участие на трети държави, посочени в параграф 1, втора алинея, букви а) и б);
- б) GOVSATCOM са отворени за участие на членовете на ЕАСТ, които са членове на ЕИП, както и за трети държави, посочени в параграф 1, втора алинея, букви а) и б); и
- в) „Галилео“, EGNOS, „Коперник“, GOVSATCOM, както и МЯКП и БЗО подкомпонентите, с изключение на КНП подкомпонента, са отворени за участие на трети държави, различни от третите държави, посочени в параграф 1, и на международни организации.

Специалното споразумение, посочено в първата алинея от настоящия параграф:

- а) гарантира справедлив баланс по отношение на приноса и ползите за третата държава или за международната организация, участваща в програмите на Съюза;
- б) определя условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовия принос за индивидуални програми и административните разходи по програмите;
- в) не предоставя на третата държава или международната организация правомощия за вземане на решения по отношение на програмата на Съюза;
- г) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Приносът, посочен в настоящия параграф, алинея втора, буква б) представлява целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 5 от Финансовия регламент;

3. Компонентите или подкомпонентите на Програмата, с изключение на КНП подкомпонента, са отворени за участие на трети държави и международни организации съгласно настоящия член само при условие, че са защитени основните интереси на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността, включително по отношение на защитата на класифицираната информация съгласно член 43.

Член 8

Достъп на трети държави и международни организации до услугите за КНП, услугата на GOVSATCOM и публично регулираната услуга на „Галилео“

1. Трети държави и международни организации могат да получат достъп до услугите на GOVSATCOM, при условие че:

- а) сключат споразумение, в съответствие с член 218 от ДФЕС, в което се определят редът и условията за достъп до услугите на GOVSATCOM; и
- б) спазват член 43 от настоящия регламент.

2. Трети държави и международни организации, чието седалище не е в Съюза може да получат достъп до услугите за КНП, посочени в член 55, параграф 1, буква г), при условие че:

- а) сключат споразумение, в съответствие с член 218 от ДФЕС, в което се определят редът и условията за достъп до такива услуги за КНП; и
- б) спазват член 43 от настоящия регламент.

3. За услугите за КНП, които са публично достъпни, както е посочено в член 55, параграф 1, букви а), б) и в), не се изисква споразумение, сключено в съответствие с член 218 от ДФЕС. Достъпът до тези услуги се дава след искане от страна на потенциалните ползватели в съответствие с член 56.

4. Достъпът на трети държави и международни организации до предоставяната от „Галилео“ публично регулирана услуга (ПРУ) се урежда от член 3, параграф 5 от Решение № 1104/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁹⁾.

Член 9

Собственост и използване на активи

1. С изключение на случаите, предвидени в параграф 2, Съюзът е собственик на всички материални и нематериални активи, създадени или разработени в рамките на компонентите на Програмата. За тази цел Комисията гарантира, че в съответните договори, споразумения и други договорености, свързани с дейностите, които могат да доведат като резултат до създаването или разработването на такива активи, се съдържат разпоредби, гарантиращи собствеността на Съюза на посочените активи.

2. Параграф 1 не се прилага по отношение на материалните и нематериалните активи, създадени или разработени в рамките на компонентите на Програмата, когато дейностите, които могат да доведат като резултат до създаването или разработването на такива активи:

- а) са извършени вследствие на безвъзмездни средства или награди, които са финансирани изцяло от Съюза;
- б) не са финансирани изцяло от Съюза; или
- в) са свързани с разработването, производството или използването на приемници за ПРУ, в които е въведена КИЕС, или с компоненти на тези приемници.

3. Комисията гарантира, че в договорите, споразуменията и другите договорености, свързани с посочените в параграф 2 от настоящия член дейности, се съдържат разпоредби, в които е определен подходящ режим на собственост върху тези активи и, що се отнася до параграф 2, буква в) от настоящия член, в които се гарантира, че Съюзът може да използва приемниците за ПРУ в съответствие с Решение № 1104/2011/ЕС.

4. Комисията се стреми да сключва договори, споразумения или други договорености с трети страни във връзка с:

- а) вече съществуващите права на собственост по отношение на материални и нематериални активи, създадени или разработени в рамките на компонентите на Програмата;
- б) придобиването на собствеността или лицензионни права по отношение на други материални или нематериални активи, необходими за изпълнението на Програмата.

5. Посредством подходяща рамка Комисията осигурява оптималното използване на материалните и нематериалните активи, посочени в параграфи 1 и 2, които са собственост на Съюза.

6. Когато активите, посочени в параграфи 1 и 2 представляват права върху интелектуална собственост, Комисията ги управлява възможно най-ефективно, като отчита

- а) необходимостта от закрила и придаване на стойност на активите;
- б) легитимните интереси на всички заинтересовани страни;
- в) необходимостта от хармонично развитие на пазарите и на новите технологии; и
- г) необходимостта от непрекъснатост на предоставяните от компонентите на Програмата услуги.

Комисията по-специално гарантира, че в съответните договори, споразумения и други договорености е включена възможността за прехвърляне на тези права върху интелектуална собственост на трети страни или за предоставяне на лицензи за тези права на трети страни, включително на създателя на интелектуалната собственост, както и че Агенцията може свободно да се ползва от тези права, когато това е необходимо за изпълнението на нейните задачи съгласно настоящия регламент.

СФРП, посочено в член 28, параграф 4, или споразуменията за финансов принос, посочени в член 32, параграф 1, съдържат съответните разпоредби, за да се позволи използването на тези права върху интелектуалната собственост посочени в първа алинея от настоящия параграф от ЕКА и другите субекти, на които е възложено изпълнението, когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи съгласно настоящия регламент и условията за това използване.

⁽³⁹⁾ Решение № 1104/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правилата за достъп до публично регулираната услуга, предоставяна от глобалната навигационна спътникова система, създадена по програмата Галилео (ОВ L 287, 4.11.2011 г., стр. 1).

Член 10

Гаранция

1. Без да се засягат наложените от правно обвързващите разпоредби задължения, услугите, данните и информацията, предоставяни от компонентите на Програмата, се предоставят без изрична или подразбираща се гаранция по отношение на тяхното качество, точност, наличност, надеждност, бързина и пригодност за каквато и да е цел.
2. Комисията гарантира, че ползвателите на тези услуги, данни и информация са надлежно информирани относно параграф 1.

ДЯЛ II

БЮДЖЕТНИ СРЕДСТВА И МЕХАНИЗМИ

Член 11

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на Програмата в периода от 1 януари 2021 до 31 декември 2027 г. и за покриване на свързаните с него рискове е 14880 милиарда евро по текущи цени.

Сумата, посочена в първа алинея, се разбива по следните категории разходи:

- а) за „Галилео“ и EGNOS: 9017 милиарда евро;
- б) за „Коперник“: 5421 милиарда евро;
- в) за SSA и GOVSATCOM: 0,442 милиарда евро.

2. Комисията може да преразпределя средства между категориите разходи, посочени в параграф 1 от настоящия член, до таван от 7,5% от категорията разходи, която получава средствата, или категорията, която предоставя средствата. Чрез актове за изпълнение Комисията може да преразпределя средства между категориите разходи, посочени в параграф 1 от настоящия член, когато това преразпределение надвишава кумулативна сума, по-голяма от 7,5% от сумата, разпределена за категорията разходи, която получава средствата, или категорията, която предоставя средствата. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 107, параграф 3.

3. Допълнителните мерки, както е предвидено в член 3, параграф 2, а именно дейностите, посочени в членове 5 и 6, се финансират в рамките на компонентите на Програмата.

4. Бюджетните кредити на Съюза, разпределени за Програмата, покриват всички дейности, необходими за изпълнение на целите, посочени в член 4. Тези разходи могат да покриват:

- а) проучванията и заседанията на експерти, по-специално за оценяване на съответствието с ограниченията по отношение на разходите и предвидените срокове;
- б) информационните и комуникационните дейности, включително институционалната комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те имат пряка връзка с целите на настоящия регламент, по-специално с оглед на установяването на полезно взаимодействие с други политики на Съюза;
- в) мрежите в областта на информационните технологии, чиято функция е да обработват или обменят информация, и административните мерки за управление, включително в областта на сигурността, осъществявани от Комисията;
- г) техническа и административна помощ за изпълнението на Програмата, като например дейностите по подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценяване, включително корпоративни информационни системи.

5. Действията, за които се получава кумулативно финансиране от различни програми на Съюза, се подлагат на одит само веднъж, като се обхващат всички засегнати програми и техните съответни приложими правила.

6. Бюджетните задължения, свързани с Програмата, които обхващат дейности, надхвърлящи една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове.

7. Ресурсите, разпределени на държавите членки в режим на споделено управление, могат, по искане на съответната държава членка, да бъдат прехвърлени към Програмата, съгласно условията, посочени в член 26 от Регламента за общоприложимите разпоредби. Комисията изпълнява тези ресурси пряко, в съответствие с член 62, параграф 1, алинея първа, буква а) от Финансовия регламент, или непряко, в съответствие с буква в) от посочената алинея. Тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка.

Член 12

Целеви приходи

1. Приходите, генерирани от компонентите на Програмата, се превеждат в бюджета на Съюза и се използват за финансиране на компонента, който генерира прихода.
2. Държавите членки могат да предоставят за даден компонент от Програмата допълнителен финансов принос за покриване на допълнителни елементи, при условие че тези допълнителни елементи не създават финансова или техническа тежест или забавяния за съответния компонент. Комисията решава, чрез изпълнителни актове, дали тези условия са изпълнени. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 107, параграф 3.
3. Допълнителния финансов принос, посочени в настоящия член, се разглеждат като външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 2 от Финансовия регламент.

Член 13

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите, определени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Финансовия регламент.
2. Програмата може да предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент, по-специално безвъзмездни средства, награди и обществени поръчки. Тя може да предоставя също така финансиране под формата на финансови инструменти в рамките на операции за смесено финансиране.
3. Когато бюджетът на „Коперник“ се изпълнява посредством непряко управление, могат да се прилагат правилата относно обществените поръчки на образуванията, на които са възложени задачи по изпълнението на бюджета, доколкото това е позволено съгласно членове 62 и 154 от Финансовия регламент. Специфичните корекции, необходими за тези правила за възлагане на обществени поръчки, се определят в съответните споразумения за финансов принос.

ДЯЛ III

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Обществени поръчки

Член 14

Принципи на обществените поръчки

1. При процедурите за възлагане на обществени поръчки за целите на Програмата, възлагащият орган действа в съответствие със следните принципи:

- а) насърчаване във всички държави членки в рамките на целия Съюз и по цялата верига на доставки на възможно най-широко и свободно участие на стопански субекти, и по-специално на стартиращи предприятия, нови участници и МСП, включително в случай на използване на подизпълнители от страна на оферентите;
- б) гарантиране на ефективна конкуренция и избягване, когато е възможно, на зависимостта от един-единствен доставчик, по-специално по отношение на оборудване и услуги от критично значение, като се вземат предвид целите за технологична независимост и непрекъснатост на предоставяне на услугите;
- в) чрез дерогация от член 167 от Финансовия регламент, използване, когато е целесъобразно, на множество източници на доставки, за да се гарантира по-добър цялостен контрол на всички компоненти на Програмата, на свързаните с тях разходи и график;
- г) спазване на принципите за свободен достъп и лоялна конкуренция по цялата верига на промишлени доставки чрез възлагане на обществени поръчки въз основа на прозрачна и своевременна информация, ясно съобщаване на приложимите правила и процедури към обществените поръчки, както и на критериите за подбор и възлагане и всяка друга информация от значение, която осигурява равнопоставеност за всички потенциални оференти, включително МСП и стартиращите предприятия;
- д) засилване на автономността на Съюза, по-специално в технологично отношение;
- е) съобразяване с изискванията за сигурност на компонентите на Програмата и допринасяне за защитата на основните интереси в областта на сигурността на Съюза и неговите държави членки;
- ж) насърчаване на непрекъснатостта и надеждността на услугите;
- з) спазване на подходящи социални и екологични критерии.

2. Съветът за възлагане на обществени поръчки, в рамките на Комисията, проучва процеса на възлагане на обществени поръчки по отношение на всички компоненти на Програмата и наблюдава договорното изпълнение на бюджета на Съюза, делегиран на субектите, на които е възложено изпълнението. Когато е целесъобразно, се кани представител на всеки от субектите, на които е възложено изпълнението.

Член 15

Обществени поръчки с условни етапи

1. С оглед на оперативните и специфичните за съответната инфраструктура дейности възлагащият орган може да възложи договор под формата на обществена поръчка с условни етапи в съответствие с настоящия член.
2. В документацията за обществена поръчка за такава поръчка с условни етапи се посочват конкретните характеристики на обществената поръчка с условни етапи. В нея по-конкретно се определят предметът на договора, цената или договореностите за определянето ѝ и договореностите за извършването на строителство, доставки и услуги на всеки етап.
3. Обществената поръчка с условни етапи съдържа:
  - а) един фиксиран етап, който поражда твърд ангажимент за изпълнение на строителството, доставките или услугите, договорени за този етап; и
  - б) един или повече условни етапи както от гледна точка на бюджета, така и на изпълнението.
4. Задълженията по фиксирания етап и задълженията по всеки условен етап трябва да представляват части от свързано цяло, като се вземат предвид задълженията по предходните или последващите етапи.
5. Изпълнението на всеки условен етап е в зависимост от решение на възлагащия орган, което се съобщава на изпълнителя в съответствие с договора.

Член 16

Обществени поръчки със стойност въз основа на действително направените разходи за изпълнение

1. Възлагащият орган може да избере да сключи обществена поръчка със стойност, която е изцяло или частично формирана въз основа на действително направените разходи за изпълнение, при определените в параграф 3 условия.
2. Цената, която се заплаща по обществената поръчка със стойност, формирана въз основа на действително направените разходи, представлява възстановяване на:

- а) всички преки разходи, действително направени от изпълнителя във връзка с изпълнението на договора, като разходи за труд, материали, консумативи и използване на оборудване и инфраструктура, необходими за изпълнението на договора;
  - б) непреки разходи;
  - в) фиксирана печалба; и
  - г) подходяща стимулираща добавка в зависимост от изпълнението на целите по отношение на резултатите и графика за изпълнение.
3. Възлагащият орган може да избере да сключи обществена поръчка със стойност, която е изцяло или частично формирана въз основа на действително направените разходи за изпълнение, в случаите когато определянето на точна фиксирана цена е трудно или неподходящо поради несигурността във връзка с изпълнението на договора, тъй като:
- а) обществената поръчка има много сложен характер или изисква използването на нова технология и поради това е свързана със значителен брой технически рискове; или
  - б) дейностите, които са обект на договора, поради оперативни съображения трябва да започнат веднага, макар все още да не е възможно окончателно да се определи точна фиксирана цена, понеже съществуват значителни рискове или изпълнението на договора зависи отчасти от изпълнението на други договори.
4. В обществените поръчки със стойност въз основа на действително направените разходи за изпълнение се определя таван на максималната цена. Таванът за обществена поръчка със стойност, която е изцяло или частично формирана въз основа на действително направените разходи за изпълнение, е максималната цена, която може да се заплати. Цената на договора може да бъде изменена в съответствие с член 172 от Финансовия регламент.

Член 17

Възлагане на подизпълнители

1. С цел насърчаване на нови участници, МСП и стартиращи предприятия и трансграничното им участие, както и за предлагане на възможно най-широк географски обхват, като същевременно се защитава автономността на Съюза, възлагащият орган изисква от оферента да възложи част от договора на подизпълнител чрез конкурентно възлагане на подходящите равнища на подизпълнение на дружества, които не са част от групата, към която оферентът принадлежи.
2. Оферентът следва да обоснове всяка дерогация от изискването в съответствие с параграф 1.
3. За обществени поръчки над 10 милиона евро възлагащият орган се стреми да гарантира, че най-малко 30% от стойността на поръчката се възлага на подизпълнители чрез състезателна тръжна процедура на различни равнища на подизпълнение на дружества извън групата на главния оферент, по-специално с цел да се даде възможност за трансграничното участие на МСП. Комисията информира програмния комитет, посочен в член 107, параграф 1, за изпълнението на тази цел при договори, подписани след влизането в сила на настоящия регламент.

ГЛАВА II

Безвъзмездни средства, награди и операции за смесено финансиране

Член 18

Безвъзмездни средства и награди

1. Съюзът може да покрива до 100 % от допустимите разходи, без да се засяга принципът на съфинансиране.
2. Чрез дерогация от член 181, параграф 6] от Финансовия регламент при прилагане на единни ставки отговорният разпоредител с бюджетни кредити може да разреши или да наложи финансиране на непреките разходи на бенефициера в максимален размер от 25% от общите преки допустими разходи за действието.
3. Независимо от параграф 2 от настоящия член, непреките разходи могат да се декларират под формата на еднократна сума или единични разходи, когато това е предвидено в работната програма по член 100.

4. Чрез дерогация от член 204 от Финансовия регламент максималният размер на финансовата подкрепа, която може да се изплати на трета страна, не надвишава 200 000 EUR.

Член 19

Съвместни покани за представяне на предложения за безвъзмездни средства

1. Комисията или субект, на когото е възложено изпълнението, в контекста на Програмата може да отправи съвместна покана за представяне на предложения със субекти, органи или лица, посочени в член 62, параграф 1, първа алинея, буква в) от Финансовия регламент.
2. В случай на съвместна покана, посочена в параграф 1 от настоящия член
  - а) се прилагат правилата, посочени в дял VIII от Финансовия регламент;
  - б) процедурите по оценка трябва да включват балансирана група от експерти, определени от всяка страна;
  - в) оценяващите комисии се съобразяват с член 150 от Финансовия регламент.
3. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се посочват договореностите, приложими по отношение на правата върху интелектуалната собственост.

Член 20

Безвъзмездни средства за обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий или за новаторски решения

1. Някои действия могат да включват или да имат като основна цел обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий или за новаторски решения, извършвани от бенефициери, които са възлагащи органи или възложители по смисъла на директиви 2014/24/ЕС⁽⁴⁰⁾, 2014/25/ЕС⁽⁴¹⁾ и 2009/81/ЕО⁽⁴²⁾ на Европейския парламент и на Съвета.
2. Процедурите за възлагане на обществени поръчки за иновативни решения:
  - а) отговарят на принципите на прозрачност, недискриминация, равно третиране, добро финансово управление и пропорционалност и на правилата в областта на конкуренцията;
  - б) в случай на обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий могат да предвидят специфични условия, като например мястото на осъществяване на дейностите, които са обект на поръчката, да се ограничи до територията на държавите членки и на трети държави, участващи в Програмата;
  - в) могат да разрешават сключването на договори с няколко изпълнители в рамките на една и съща процедура („възлагане на няколко доставчици“); и
  - г) предвиждат възлагането на договорите на икономически най-изгодната(ите) оферта(и), като се гарантира липсата на конфликт на интереси.
3. Изпълнителят, при който в рамките на обществената поръчка за продукти в предпазарен стадий се генерират резултати, притежава поне свързаните права върху интелектуална собственост. Възлагащите органи разполагат най-малко с права за достъп без заплащане на лицензионно възнаграждение до резултатите за свое собствено ползване и с правото да предоставят или да изискват от изпълнителите да предоставят неизключителни лицензи на трети страни да ползват резултатите за възлагащия орган при честни и справедливи условия без никакво право за преотстъпване на съответния лиценз. Ако изпълнител не използва за търговски цели резултатите в рамките на определен срок след обществената поръчка за продукти в предпазарен стадий, който е определен в договора, възлагащите органи могат да изискат да им прехвърли собствеността върху резултатите.

⁽⁴⁰⁾ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

⁽⁴¹⁾ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

⁽⁴²⁾ Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76).

Член 21

Операции за смесено финансиране

Операциите за смесено финансиране, за които е взето решение по Програмата, се изпълняват в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/523 и дял X от Финансовия регламент.

ГЛАВА III

Други финансови разпоредби

Член 22

Кумулативно и алтернативно финансиране

1. За действие, за което е предоставено финансиране по Програмата, може да бъде предоставено и финансиране и по друга програма на Съюза, при условие че финансирането не обхваща едни и същи разходи. Правилата на съответната програма на Съюза се прилагат за съответстващото финансиране на действието. Кумулативното финансиране не надвишава общия размер на допустимите разходи за действието. Подкрепата от различните програми на Съюза може да се изчисли пропорционално в съответствие с документите, определящи условията за подкрепата.

2. Действия, получили знака „Печат за високи постижения“ по Програмата, могат да получават подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие или Европейския социален фонд плюс съгласно член 73, параграф 4 от Регламента за общоприложимите разпоредби, ако отговарят на следните кумулативни условия:

- а) били са оценени в рамките на покана за представяне на предложения по Програмата;
- б) отговарят на минималните изисквания за качество съгласно тази покана за представяне на предложения;
- в) не могат да бъдат финансирани по тази покана за представяне на предложения поради бюджетни ограничения.

Член 23

Съвместни обществени поръчки

1. В допълнение към разпоредбите на член 165 от Финансовия регламент Комисията или Агенцията могат да провеждат процедури за възлагане на съвместни обществени поръчки с ЕКА или други международни организации, участващи в изпълнението на компонентите на Програмата.

2. Правилата за обществените поръчки, приложими съгласно член 165 от Финансовия регламент, се прилагат по аналогия, при условие че във всеки един случай се прилагат процедурните разпоредби, приложими за институциите на Съюза.

Член 24

Условия за допустимост и участие за защита на сигурността, целостта и устойчивостта на оперативните системи на Съюза

1. Комисията прилага условията за допустимост и участие, определени в параграф 2, за обществените поръчки, безвъзмездните средства или наградите по настоящия дял, ако прецени, че това е необходимо и целесъобразно за защита на сигурността, целостта и устойчивостта на оперативните системи на Съюза, като се взема предвид целта за насърчване на стратегическата автономност на Съюза, по-специално в технологично отношение, в ключовите технологии и веригите за създаване на стойност, като същевременно се запазва отворената икономика.

Преди да приложи условията за допустимост и участие в съответствие с първа алинея от настоящия параграф, Комисията информира програмния комитет, посочен в член 107, параграф 1, буква д), и взема предвид в максимална степен становищата на държавите членки относно приложното поле и обосновката на условията за допустимост и участие.

2. Условието за допустимост и участие са както следва:

- а) допустимият правен субект е установен в държава членка и изпълнителните му управленски структури са установени в тази държава членка;
- б) допустимият правен субект се ангажира да развива всички съответни дейности в една или повече държави членки; и
- в) допустимият правен субект не трябва да подлежи на контрол от трета държава или от субект от трета държава.

За целите на настоящия член „контрол“ означава способността за упражняване на решавашо пряко или косвено влияние върху правен субект посредством един или повече междинни правни субекти.

За целите на настоящия член „изпълнителна управленска структура“ означава орган на правен субект, назначен в съответствие с националното право и отчиташ се пред главния изпълнителен директор, или друго лице със сходни правомощия за вземане на решения, когато това е приложимо, и на който са възложени правомощия да определя стратегията, целите и цялостното ръководство на правния субект и който упражнява надзор и наблюдение над вземането на свързани с управлението решения.

3. Комисията може да отмени условията по параграф 2, първа алинея, букви а) или б) за конкретен правен субект след оценка въз основа на следните кумулативни критерии:

- а) за специфични технологии, стоки или услуги, необходими за дейностите, посочени в параграф 1, няма леснодостъпни заместители в държавите членки;
- б) правният субект е установен в държава членка на ЕИП или държава от ЕАСТ, която е сключила международно споразумение със Съюза, както е посочено в член 7, изпълнителните му управленски структури са установени в тази държава, а дейностите, свързани с обществената поръчка, безвъзмездните средства или наградата, се развиват в тази държава или в една или повече такива държави; и
- в) прилагат се достатъчно мерки, за да се гарантира защитата на КИЕС съгласно член 43, и целостта, сигурността и устойчивостта на компонентите на Програмата, тяхното функциониране и услуги.

Чрез дерогация от първа алинея, буква б) от настоящия параграф, Комисията може да отмени условията по параграф 2, първа алинея, буква а) или буква б) за правен субект, установен в трета държава, която не е членка на ЕИП или ЕАСТ, ако в държавите, които са членки на ЕИП или ЕАСТ не може лесно да бъде намерен заместител и са изпълнени критериите по първа алинея, букви а) и в).

4. Комисията може да отмени условието по параграф 2, първа алинея, буква в), ако правният субект, установен в държава членка, предостави следните гаранции:

- а) че контролът върху правния субект не се упражнява по начин, който ограничава неговата способност да:
  - i) изпълни дейностите във връзка с обществената поръчка, безвъзмездните средства или наградата; и
  - ii) да постигне резултати, по-специално чрез запълнения за докладване;
- б) че контролиращата трета държава или субектът от трета държава се ангажира да се въздържа от упражняване на контролни права или от налагане на задължения за докладване на правния субект във връзка с обществената поръчка, безвъзмездните средства или наградата; и
- в) че правният субект отговаря на изискванията на член 34, параграф 7.

5. Компетентните органи на държавата членка, в която е установен правният субект, преценяват дали правният субект спазва критериите, посочени в параграф 3, буква в) и гаранциите посочени в параграф 4. Комисията се съобразява с тази преценка.

6. Комисията предоставя на програмния комитет, посочен в член 107, параграф 1, буква д), следното:

- а) приложното поле на условията за допустимост и участие, посочени в параграф 1 от настоящия член;
- б) подробности и обосновки относно отмяната на условията в съответствие с настоящия член; и

в) оценката, послужила като основа за отмяната, при спазване на параграфи 3 и 3а от настоящия член, без да се разкрива чувствителна търговска информация.

7. Условието, посочено в параграф 2, критериите, посочени в параграф 3, и гаранциите, посочени в параграф 4, се включват в документите във връзка със съответната обществена поръчка, безвъзмездни средства или награда и в случай на обществена поръчка те се прилагат към пълния цикъл на съответния договор.

8. Настоящият член не засяга Решение № 1104/2011/ЕС и Делегирано решение на Комисията от 15.9.2015 г. ⁽⁴³⁾, Регламент (ЕС) 2019/452, Решение 2013/488/ЕС и Решение (ЕС, Евратом) 2015/444, и проверката за сигурност, извършвана от държавите членки по отношение на правни субекти, участващи в дейности, изискващи достъп до КИЕС, при спазване на приложимите национални закони и подзаконови актове.

Ако договорите, произтичащи от прилагането на настоящия член, са класифицирани, условията за допустимост и участие, които се прилагат от Комисията в съответствие с параграф 1, не засягат компетентността на националните органи за сигурност.

Настоящият член не възпрепятства, изменя или противоречи на съществуващите процедури за удостоверение за сигурност на структура и за проучване на персонала за надеждност на дадена държава членка.

Член 25

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в Програмата въз основа на решение, прието съгласно международно споразумение, или въз основа на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.

ДЯП IV

УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Член 26

Принципи на управлението

Управлението на Програмата се основава на следните принципи:

- а) ясно разпределение на задачите и отговорностите между субектите, участващи в изпълнението на всеки от компонентите и мерките по Програмата, по-конкретно между държавите членки, Комисията, Агенцията и ЕКА и EUMETSAT, въз основа на компетенциите на всяка организация и без да се допуска дублирането на функции и отговорности;
- б) съответствие на управленската структура спрямо специфичните нужди на всеки компонент и мярка на Програмата, в зависимост от случая;
- в) строг контрол върху Програмата, включително стриктно придържане към разходите, графика и резултатите на всички субекти в рамките на съответните им роли и задачи в съответствие с настоящия регламент;
- г) управление, което е прозрачно и осигурява ефективно разходване на средствата;
- д) непрекъснатост на услугите и необходимата непрекъснатост на инфраструктурата, включително защита от съответните заплахи;

⁽⁴³⁾ Делегирано решение на Комисията от 15.9.2015 г. за допълване на Решение № 1104/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно общите минимални стандарти, които трябва да бъдат спазвани от компетентните органи за PRS C(2015) 6123.

- е) систематично и структурирано отчитане на нуждите на ползвателите на данните, информацията и услугите, предоставяни от компонентите на Програмата, както и на съответния научен и технологичен напредък;
- ж) постоянни усилия за контрол и намаляване на рисковете.

Член 27

Роля на държавите членки

1. Държавите членки могат да участват в Програмата. Държавите членки, които участват в Програмата допринасят със своята техническа компетентност, ноу-хау и помощ, по-конкретно в сферата на безопасността и сигурността, или, ако е уместно и възможно, като предоставят на Съюза данните, информацията и услугите, с които разполагат, както и инфраструктурата, чийто собственик са те или която е разположена на тяхна територия, включително като гарантират ефективен и безпрепятствен достъп и използване на „Коперник“ *in situ* данни и като съдействат на Комисията за подобряване на наличието на „Коперник“ *in situ* данни, които са необходими за Програмата, като се вземат предвид приложимите лицензии и задължения.
2. Комисията може да възложи, чрез споразумения за финансов принос, конкретни задачи на организациите на държавите членки, когато тези организации са били определени от съответната държава членка. Комисията приема решенията за финансов принос по отношение на споразуменията за финансов принос чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 107, параграф 2.
3. При определени надлежно обосновани обстоятелства за задачите по член 29 Агенцията може да възлага, чрез споразумения за финансов принос, конкретни задачи на организациите на държавите членки, когато тези организации са били определени от съответната държава членка.
4. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да осигурят гладкото функциониране на Програмата, включително като подпомагат запазването на подходящото равнище на честотите, необходими за Програмата.
5. Държавите членки и Комисията могат да си сътрудничат за разширяване на усвояването на предоставяните от компонентите на Програмата данни, информация и услуги.
6. Когато е възможно, приносът на държавите членки към форума на ползвателите, посочен в член 107, параграф 6, се основава на систематични и координирани консултации с общностите на крайните ползватели на национално равнище, по-специално по отношение на „Галилео“, „EGNOS“ и „Коперник“.
7. Държавите членки и Комисията работят заедно, за да развият *in situ* компонента на „Коперник“ и услугите за наземно калибриране, необходими за използването на космическите системи, и за да улесняват пълното оползотворяване на наборите от „Коперник“ *in situ* данни и референтни данни, като използват наличния капацитет.
8. В сферата на сигурността държавите членки изпълняват задачите по член 34, параграф 6.

Член 28

Роля на Комисията

1. Комисията има цялостната отговорност за изпълнение на Програмата, включително в областта на сигурността, без да се засягат прерогативите на държавите членки в областта на националната сигурност. В съответствие с настоящия регламент Комисията определя приоритетите и дългосрочното развитие на Програмата в съответствие с изискванията на ползвателите и контролира изпълнението ѝ, без да се засягат другите политики на Съюза.
2. Комисията управлява всички компоненти или подкомпоненти на Програмата, които не са поверени на друг субект, по-специално GOVSATCOM, БЗО подкомпонент, МЯКП подкомпонент и дейностите, посочени в член 55, параграф 1, буква г).

3. Комисията осигурява ясно разделение на задачите и отговорностите между отделните субекти, участващи в Програмата, и координира дейностите на тези субекти. Комисията също така гарантира, че всички субекти, на които е възложено изпълнението, участващи в изпълнението на Програмата, защитават интереса на Съюза, гарантират доброто управление на средствата на Съюза и спазват Финансовия регламент и настоящия регламент.

4. Комисията сключва с Агенцията, както и, като взема предвид рамковото споразумение от 2004 г., с ЕКА, СФРП, както е предвидено в член 130 от Финансовия регламент.

5. Когато е необходимо за гладкото функциониране на Програмата и за безпроблемното предоставяне на услугите, осигурени от компонентите на Програмата, чрез актове за изпълнение Комисията определя техническите и оперативните изисквания, необходими за изпълнение и развитие на тези компоненти и на услугите, които те предоставят, след като се е консултирала с ползвателите, включително чрез форума на ползвателите, посочен в член 107, параграф 6, и с други заинтересовани страни. При определяне на тези технически и оперативни изисквания Комисията избягва намаляването на общото ниво на сигурност и задължително спазва изискването за обратна съвместимост.

Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

6. Без да се засягат задачите на Агенцията или на други субекти, на които е възложено изпълнението, Комисията гарантира, че възприемането и използването на данните и услугите, предоставяни от компонентите на Програмата, се насърчава и максимизира в публичните и частните сектори, включително като подкрепя съответното развитие на тези услуги и лесни за ползване интерфейси, както и като подкрепя установяването на стабилна среда за дългосрочно развитие. Тя осигурява подходящо полезно взаимодействие между приложенията на различните компоненти на Програмата. Комисията гарантира допълването, съгласуваността, полезното взаимодействие и връзките между Програмата и другите действия и програми на Съюза.

7. Когато е целесъобразно, Комисията осигурява последователността на осъществяваните в рамките на Програмата дейности, с дейностите, извършвани в космическата сфера на равнището на Съюза и на национално или международно равнище. Тя насърчава сътрудничеството между държавите членки и, когато това е относимо към Програмата, улеснява сближаването на техните технологически капацитети и развитие в космическата област. За тази цел, когато е целесъобразно и в тяхната съответна област на компетентност, Комисията си сътрудничи с Агенцията и ЕКА.

8. Комисията информира посочения в член 107 програмен комитет за междинните и крайните резултати от оценката на всички процедури за възлагане на обществени поръчки и всички договори, включително подизпълнители, със субекти от публичния и частния сектор.

Член 29

Роля на Агенцията

1. Агенцията има следните задачи:

- а) чрез своя Съвет за акредитация на сигурността осигурява акредитацията на сигурността на всички компоненти на Програмата съгласно дял V, глава II;
- б) изпълнява задачи по член 34, параграфи 3 и 5;
- в) предприема дейности по комуникация, развитие на пазара и популяризиране по отношение на услугите, предлагани от „Галилео“ и EGNOS, по-специално дейности, свързани с навлизането на пазара и координирането на нуждите на ползвателите;
- г) предприема дейности по комуникация, развитие на пазара и популяризиране по отношение на данни, информация и услуги, предлагани от „Коперник“, без да се засягат дейностите, извършвани от други субекти, на които е възложено изпълнението, и Комисията;
- д) осигурява експертен опит на Комисията, включително за изготвянето на приоритети за научни изследвания надолу по веригата, свързани с космическото пространство.

2. Комисията възлага на Агенцията следните задачи:
  - а) управление на експлоатацията на EGNOS и „Галилео“, съгласно предвиденото в член 44;
  - б) цялостна координация на свързаните с ползвателите аспекти на GOVSATCOM в тясно сътрудничество с държавите членки, съответните агенции на Съюза, ЕСВД и други субекти, за целите на мисии и операции във връзка с управлението на кризи;
  - в) изпълнение на дейностите във връзка с разработването на приложенията надолу по веригата въз основа на компонентите на Програмата и основни елементи и интегрирани приложения въз основа на данните и услугите, предоставяни от „Галилео“, EGNOS и „Коперник“, включително когато за такива дейности се предоставя финансиране в контекста на програма „Хоризонт Европа“, или когато това е необходимо за изпълнение на целите, посочени в член 4, параграф 1, буква б);
  - г) предприемане на дейности, свързани с използването от страна на ползвателите на данни, информация и услуги, предлагани от компонентите на Програмата, различни от „Галилео“ и EGNOS, без да се засягат дейностите и услугите по „Коперник“, възложени на други субекти;
  - д) специфичните действия, посочени в член 6.
3. Комисията може, въз основа на посочените в член 102, параграф 5 оценки, да възлага други задачи на Агенцията, стига те да не дублират действия, извършвани от други субекти, на които е възложено изпълнението, в контекста на Програмата и при условие че имат за цел да подобряват ефикасността на изпълнението на дейностите по Програмата.
4. Когато дейностите са възложени на Агенцията, за тяхното изпълнение се осигуряват подходящи финансови, човешки и административни ресурси.
5. Чрез дерогация от член 62, параграф 1 от Финансовия регламент и в зависимост от оценката от Комисията на защитата на интересите на Съюза Агенцията може да възлага, чрез споразумения за финансов принос, специфични дейности на други субекти в области от тяхната компетентност при спазване на условията за непряко управление, приложими за Комисията.

Член 30

Роля на ЕКА

1. При условие, че е защитен интересът на Съюза, на ЕКА се възлагат следните задачи:
  - а) по отношение на „Коперник“:
    - i) координация на космическия компонент и осъществяване и развитие на космическия компонент“;
    - ii) проектиране, разработване и конструиране на космическата инфраструктура на „Коперник“, включително експлоатацията на тази инфраструктура и свързаните с нея обществени поръчки, освен когато тази експлоатация е извършена от други субекти; и
    - iii) когато е целесъобразно, предоставяне на достъп до данни на трети страни;
  - б) по отношение на „Галилео“ и EGNOS: развитие на системите и проектиране и разработване на части от наземния сегмент и на спътниците, включително изпитване и валидиране;
  - в) по отношение на всички компоненти на Програмата – научноизследователската и развойна дейност нагоре по веригата в сферата на компетентност на ЕКА.
2. Въз основа на оценка от Комисията на ЕКА могат да бъдат възложени други задачи въз основа на нуждите на Програмата, при условие че тези задачи не дублират дейности, извършвани от друг субект, на който е възложено изпълнението, в контекста на Програмата, и имат за цел да подобрят ефикасността на изпълнението на дейностите по Програмата.
3. Без да се засяга СФРП по член 31, Комисията или Агенцията може да поиска от ЕКА да осигурява технически експертен опит и информация, необходими за осъществяване на задачите, които са им възложени с настоящия регламент, при съвместно договорени условия.

Член 31

Споразумение за финансово рамково партньорство

1. СФРП, посочено в член 28, параграф 4:
  - а) определя по ясен начин ролите, отговорностите и задълженията на Комисията, Агенцията и ЕКА във връзка с всеки компонент по Програмата и необходимите механизми по координация и контрол;
  - б) изисква ЕКА да съблюдава правилата относно сигурността на Съюза, установени в споразуменията за сигурност, сключени между Съюза и неговите институции и агенции, и ЕКА, по-конкретно по отношение на обработката на класифицирана информация;
  - в) определя условията за управлението на средствата, предоставени на ЕКА, по-специално по отношение на обществените поръчки, включително прилагането на правилата на Съюза за обществените поръчки, когато се възлагат обществени поръчки от името и за сметка на Съюза, или прилагането на правилата на субектите, на които е възложено изпълнението, в съответствие с член 154 от Финансовия регламент, процедурите за управление, очакваните резултати, измерени чрез показателите за изпълнението, приложимите мерки при недостатъчно или неправомерно изпълнение на договорите по отношение на разходи, график и резултати, както и стратегията за комуникация и правилата относно собствеността върху всички материални и нематериални активи; тези условия отговарят на разпоредбите на дялове III и V от настоящия регламент и на Финансовия регламент;
  - г) изисква, когато Агенцията или ЕКА е създавала комисия за оценка на офертите за конкретна обществена поръчка в рамките на СФРП, експерти от Комисията и когато е уместно, от останалите субекти, на които е възложено изпълнението, да участват като членове в заседанията на комисията за оценка на офертите. Това участие не засяга техническата независимост на комисията за оценка на офертите;
  - д) определя мерките за наблюдение и контрол, които включват по-специално:
    - i) система за прогнозиране на разходите;
    - ii) системно информиране на Комисията или, ако е необходимо, на Агенцията за разходите и графика; и
    - iii) при разминаване между предвидения бюджет, изпълнението и графика – корективните действия с оглед на изпълнението на задачите в рамките на отпуснатите бюджети;
  - е) установява принципите за заплащане на ЕКА за всеки компонент на Програмата, който съответства на условията, при които се изпълняват дейностите, като надлежно отчита ситуацията на криза и нестабилност и когато е целесъобразно, се основава на постигнатите резултати; заплащането обхваща единствено общите разходи, които са свързани с дейностите, възложени на ЕКА от страна на Съюза;
  - ж) предвижда, че ЕКА предприема подходящи мерки, за да гарантира защитата на интересите на Съюза и да се съобрази с решенията, взети от Комисията за всеки компонент на Програмата при прилагането на настоящия регламент.
2. Комисията чрез актове за изпълнение взема решение относно СФРП. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане посочена в член 107, параграф 3. Европейският парламент и Съветът получават изчерпателна информация за СФРП достатъчно време, преди да бъде сключено, и за неговото изпълнение.
3. По силата на посоченото в параграф 1 от настоящия член СФРП задачите, предвидени в член 29, параграфи 2 и 3, се възлагат на Агенцията, а задачите, посочени в член 30, параграф 1, се възлагат на ЕКА посредством споразумения за финансов принос. Комисията чрез актове за изпълнение приема решението за финансов принос във връзка със споразуменията за финансов принос. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по консултиране, предвидена в член 107, параграф 2. Европейският парламент и Съветът получават изчерпателна информация за споразуменията за финансов принос достатъчно време, преди да бъдат сключени, и за тяхното изпълнение.

Член 32

Роля на EUMETSAT и другите субекти

1. Чрез споразумения за финансов принос Комисията може да възлага изцяло или частично изпълнението на следните задачи на субекти, различни от посочените в членове 29 и 30:
  - а) осъвременяването, подготовката на операциите и експлоатацията на космическата инфраструктура на „Коперник“ или на части от нея и, ако е целесъобразно, управлението на достъпа до данни от допринасящи мисии, което може да бъде възложено на EUMETSAT;
  - б) изпълнението на услугите на „Коперник“ или на части от тях на съответните агенции, органи или организации, като например Европейската агенция за околна среда, Frontex, Европейската агенция за морска безопасност, SATCEN и Европейския център за средносрочна прогноза за времето; задачите, възложени на тези агенции, органи или организации, се изпълняват на обекти, разположени в Съюза; агенция, орган или организация, които вече са в процес на прехвърляне към Съюза на своите възложени задачи, могат да продължат да изпълняват тези задачи на място извън Съюза за ограничен период от време, който приключва най-късно на 31 декември 2023 г.
2. Критериите за избор на субектите, на които се възлага изпълнението, вземат предвид по-конкретно капацитета им да осигуряват непрекъснатост и ако е необходимо, да гарантират сигурността на операциите без прекъсване на дейностите по Програмата.
3. Ако е възможно, условията на споразуменията за финансов принос, посочени в параграф 1 от настоящия член, съответстват на условията на СФРП, посочени в член 31, параграф 1.
4. С програмния комитет се провеждат консултации във връзка с решението за принос по отношение на споразумението за финансов принос по параграф 1 от настоящия член в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 107, параграф 2. Програмният комитет се информира предварително за споразуменията за финансов принос, които трябва да се сключат от Съюза, представяван от Комисията, и от посочените в параграф 1 на настоящия член субекти.

ДЯЛ V

СИГУРНОСТ НА ПРОГРАМАТА

ГЛАВА I

Сигурност на Програмата

Член 33

Принципи на сигурността

Сигурността на Програмата се основава на следните принципи:

- а) вземат се предвид опитът на държавите членки в сферата на сигурността и се черпи вдъхновение от най-добрите им практики;
- б) използват се правилата на Съвета и Комисията относно сигурността, които предвиждат, *inter alia*, отделяне на оперативните функции от тези по акредитацията.

Член 34

Управление на сигурността

1. В сферата на компетентността си и с подкрепата на Агенцията Комисията осигурява висока степен на сигурност, по-конкретно във връзка със:

- а) защитата на наземната и космическата инфраструктура и на предоставянето на услуги, по-специално срещу физически атаки или кибератаки, включително нежелани намеси в потоците от данни;
- б) контрола и управлението на технологичните трансфери;
- в) развитието и запазването в рамките на Съюза на придобитите компетентности и ноу-хау;
- г) защитата на чувствителната неклассифицирана информация и на класифицираната информация.

2. За целите на параграф 1 от настоящия член Комисията гарантира, че за всеки компонент на Програмата се извършва анализ на рисковете и заплахите. Въз основа на този анализ и чрез актове за изпълнение тя определя в срок до края на 2023 г. общите изисквания за сигурност за всеки компонент на Програмата. При тези свои действия, Комисията взема предвид въздействието на тези изисквания върху гладкото функциониране на съответния компонент, по-конкретно по отношение на разходите, управлението на риска и графика, и гарантира общото ниво на сигурност не се намалява и функционирането на съществуващото оборудване, базирано на съответния компонент, не се затруднява, както и взема предвид рисковете за киберсигурността. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

След влизането в сила на настоящия регламент Комисията предоставя примерен списък с актове за изпълнение, които ще се представят и обсъждат от програмния комитет в състав по сигурността. Този списък се придружава от примерен график за представяне на тези актове за изпълнение.

3. Субектът, отговорен за управлението на компонент на Програмата, е отговорен за операционната сигурност на съответния компонент и за целта извършва анализ на рисковете и заплахите и предприема всички необходими действия, за да осигури и наблюдава сигурността на компонента, по-конкретно определянето на технически спецификации и оперативни процедури, и наблюдава съответствието на посочените действия с общите изисквания за сигурност по параграф 2 от настоящия член. Съгласно член 29 за „Галилео“ и EGNOS този субект е Агенцията.

4. Въз основа на анализа на риска и заплахите Комисията определя, когато е целесъобразно, структура за наблюдение на сигурността и за следване на инструкциите, разработени в съответствие с обхвата на Решение (ОВППС) 2021/698. Структурата функционира в съответствие с изискванията за сигурност, посочени в параграф 2. За „Галилео“ тази структура е Центърът за наблюдение на сигурността на „Галилео“.

5. Агенцията:

- а) осигурява акредитацията на сигурността на всички компоненти на Програмата съгласно глава II от настоящия дял и без да се засяга компетентността на държавите членки;
- б) осигурява функционирането на Центъра за наблюдение на сигурността на „Галилео“ съгласно изискванията по параграф 2 от настоящия член и инструкциите, разработени в рамките на обхвата на Решение (ОВППС) 2021/698;
- в) осъществява задачите, които са ѝ възложени съгласно Решение № 1104/2011/ЕС;
- г) предоставя на Комисията техническия си експертен опит и всякаква информация, която е нужна за изпълнение на задачите ѝ по настоящия регламент.

6. За да се гарантира защитата на наземните инфраструктури, които са неразделна част от Програмата и които са разположени на тяхна територия, държавите членки:

- а) вземат мерки, които са най-малкото равностойни на необходимите за:
  - i) защита на европейските критични инфраструктури по смисъла на Директива 2008/114/ЕО на Съвета ⁽⁴⁴⁾; и
  - ii) защитата на техните собствени национални критични инфраструктури;
- б) извършват задачите за акредитация на сигурността по член 42 от настоящия регламент.

7. Участващите в Програмата субекти вземат всички необходими мерки, включително с оглед на проблемите, установени в анализа на риска, с цел осигуряване на сигурността на Програмата.

⁽⁴⁴⁾ Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75).

Член 35

Сигурност на използваните системи и услуги

Когато функционирането на системите може да засегне сигурността на Съюза или на неговите държави членки, се прилагат процедурите, предвидени в Решение (ОВППС) 2021/698.

ГЛАВА II

Акредитация на сигурността

Член 36

Орган за акредитация на сигурността

Съветът за акредитация на сигурността, създаден в рамките на Агенцията, е органът за акредитация на сигурността за всички компоненти на Програмата.

Член 37

Общи принципи на акредитацията на сигурността

Дейностите по акредитация на сигурността за всички компоненти на Програмата се извършват в съответствие със следните принципи:

- а) дейностите и решенията за акредитация на сигурността се предприемат и вземат в контекста на колективна отговорност за сигурността на Съюза и държавите членки;
- б) полагат се усилия за вземане с консенсус на решенията в рамките на Съвета за акредитация на сигурността;
- в) дейностите по акредитация на сигурността се осъществяват, като се извършват оценка и управление на риска, отчитат се рисковете за сигурността на съответния компонент и въздействието по отношение на разходите или графика, произтичащо от всяка мярка за намаляване на рисковете, и се взема предвид целта да не се понижава общото ниво на сигурност на съответния компонент;
- г) решенията за акредитация на сигурността на Съвета за акредитация на сигурността се изготвят и вземат от специалисти, които са с необходимата квалификация в областта на акредитацията на сложни системи, имат разрешение за достъп на подходящото ниво и които действат обективно;
- д) полагат се усилия да се провеждат консултации с всички заинтересовани страни, които имат интерес в областта на сигурността за съответния компонент;
- е) дейностите по акредитация на сигурността се изпълняват от всички съответни заинтересовани страни по отношение на съответния компонент, в съответствие със стратегия за акредитация на сигурността, без да се засяга ролята на Комисията;
- ж) при спазване на процедурата в съответната стратегия за акредитация на сигурността, определена от Съвета за акредитация на сигурността, решенията за акредитация на сигурността на този съвет се основават на местни решения за акредитация на сигурността, взети от съответните национални органи за акредитация на сигурността на държавите членки;
- з) чрез непрекъснат, прозрачен и напълно ясен процес на наблюдение се гарантира, че са известни рисковете, свързани със сигурността на съответния компонент, че са определени мерки за сигурност, които да сведат тези рискове до приемливо ниво с оглед на нуждите на Съюза и неговите държави членки по отношение на сигурността и с оглед на гладкото функциониране на компонента, както и че тези мерки се прилагат в съответствие с принципа за „защита в дълбочина“. Ефективността на тези мерки подлежи на постоянна оценка. Процесът, свързан с оценката и управлението на свързаните със сигурността рискове се осъществява като повтарящ се процес съвместно от заинтересованите страни по отношение на съответния компонент;
- и) решенията за акредитация на сигурността се вземат от Съвета за акредитация на сигурността по напълно независим начин, включително по отношение на Комисията и другите органи, които отговарят за изпълнението на съответния компонент и за предоставянето на свързаните услуги, както и по отношение на изпълнителния директор и Административния съвет на Агенцията;

- й) дейностите по акредитация на сигурността се извършват при надлежно отчитане на необходимостта от подходяща координация между Комисията и органите, отговорни за прилагане на правилата за сигурност;
- к) акредитацията на сигурността на EGNOS, извършвана от Съвета за акредитация на сигурността, не засяга дейностите по акредитация, осъществявани във връзка с въздухоплаването от Европейската агенция за авиационна безопасност.

Член 38

Задачи на Съвета за акредитация на сигурността

1. Съветът за акредитация на сигурността изпълнява задачите си, без да се засягат отговорностите на Комисията или тези, които са възложени на другите органи на Агенцията, по-специално по въпроси, свързани със сигурността, и без да се засяга компетентността на държавите членки по отношение на акредитацията на сигурността.
2. Съветът за акредитация на сигурността има следните задачи:
  - а) определянето и одобряването на стратегия за акредитация на сигурността, в която се дефинират:
    - i) обхватът на дейностите, необходими за изпълнение и запазване на акредитацията на компонентите на Програмата или на части от тези компоненти и на всякаква взаимовръзка между тях и други системи или компоненти;
    - ii) процесът на акредитация на сигурността на компонентите на Програмата или на части на тези компоненти със степен на подробност, съответстваща на необходимата степен на надеждност, и в която ясно се посочват условията за акредитация;
    - iii) ролята на съответните заинтересовани страни, участващи в процеса на акредитация;
    - iv) графикът за акредитацията, съобразен с етапите на компонентите на Програмата, по-специално по отношение на разгръщането на инфраструктурата, предоставянето на услуги и развитието;
    - v) принципите на акредитацията на сигурността за мрежите, свързани към системи, създадени по компонентите на Програмата, или за части на тези компоненти, и за оборудване, свързано към системи, създадени от тези компоненти, които трябва да се следват от националните субекти на държавите членки, компетентни по въпросите във връзка със сигурността;
  - б) вземането на решения за акредитация на сигурността, по-специално за одобрение на изстрелването на спътници, разрешение на експлоатацията на системите, създадени по компонентите на Програмата, или елементите на тези компоненти в различните им конфигурации и за различните услуги, които те осигуряват, до сигнала (включително) в космическото пространство, и разрешение на експлоатацията на наземните станции;
  - в) вземането на решения във връзка с мрежите и оборудването, свързани с ПРУ, посочена в член 45, или свързани с която и да е друга услуга за сигурност, произтичаща от компонентите на Програмата, единствено за разрешаване на органи да разработват или произвеждат чувствителните технологии за ПРУ, приемниците за ПРУ или модулите за сигурност за ПРУ, или всяка друга технология или оборудване, което трябва да се провери съгласно общите изисквания за сигурност по член 34, параграф 2, отчитайки становището на националните субекти, компетентни по въпросите на сигурността, и свързаните със сигурността рискове като цяло;
  - г) разглеждането и, с изключение на документите, които Комисията трябва да приема по силата по член 34, параграф 2 от настоящия регламент и член 8 от Решение № 1104/2011/ЕС, одобряването на цялата документация, свързана с акредитацията на сигурността;
  - д) в рамките на компетентността си консултирането на Комисията при изготвяне на проектите на актове по член 34, параграф 2 от настоящия регламент и член 8 от Решение № 1104/2011/ЕС, в това число за създаването на оперативни процедури за сигурност, и представянето на заключенията с крайната си позиция;
  - е) разглеждането и одобрението на оценката на свързаните със сигурността рискове, изготвена съгласно процеса за наблюдение по член 37, буква з) от настоящия регламент, като взема предвид съответствието на документите по буква в) от настоящия параграф с тези, изготвени съгласно член 34, параграф 2 от настоящия регламент и член 8 от Решение № 1104/2011/ЕС; сътрудничеството с Комисията за определяне на мерки за намаляване на риска;

- ж) проверката на прилагането на мерките за сигурност по отношение на акредитацията на сигурността на компонентите на Програмата, като предприема или финансира оценки, инспекции, одити или прегледи на сигурността в съответствие с член 42, параграф 2 от настоящия регламент;
- з) потвърждаването на избора на одобрени продукти и мерки, осигуряващи защита срещу електронно подслушване (TEMPEST), и на одобрени криптографски продукти, използвани за обезпечаване на сигурността на компонентите на Програмата;
- и) одобряването или, когато е целесъобразно, участието заедно със съответните субекти, компетентни по въпросите на сигурността, в съвместното одобряване на взаимовръзката между системите, създадени по компонентите на Програмата или частите на тези компоненти, и други системи;
- й) съгласуването със съответната държава членка на модела за контрол на достъпа, посочен в член 42, параграф 4;
- к) изготвянето на доклади за риска и информирането на Комисията, Административния съвет и изпълнителния директор за извършената от него оценка на риска и консултирането им относно вариантите за третиране на остатъчния риск за дадено решение за акредитация на сигурността;
- л) при конкретно искане от страна на Съвета или върховния представител — подпомагането на Съвета и върховния представител, което се осъществява в тясна връзка с Комисията, при изпълнение на Решение (ОВППС) 2021/698;
- м) извършването на консултациите, необходими за изпълнение на своите задачи;
- н) приемането и публикуването на процедурния си правилник.

3. Без да се засягат правомощията и отговорностите на държавите членки, се създава специален подчинен орган, представляващ държавите членки, под надзора на Съвета за акредитация на сигурността, който да изпълнява по-конкретно следните задачи:

- а) управление на кодовете на полети по Програмата;
- б) проверка, мониторинг и оценка на създаването и изпълнението на процедурите за отчитане, защитено обработване, съхранение, разпространение и унищожение на ПРУ ключовете на „Галилео“.

Член 39

Състав на Съвета за акредитация на сигурността

1. Съветът за акредитация на сигурността се състои от по един представител от всяка държава членка, представител на Комисията и представител на върховния представител. Мандатът на членовете на Съвета за акредитация на сигурността е четири години и може да се подновява.

2. Участието в заседанията на Съвета по акредитация на сигурността е на принципа „необходимост да се знае“. Когато това е уместно, представители на ЕКА и представители на Агенцията, които не участват в акредитация на сигурността, могат да бъдат поканени да присъстват като наблюдатели на заседанията на Съвета за акредитация на сигурността. По изключение на заседанията на Съвета по акредитация на сигурността могат да се канят като наблюдатели и представители на агенции на Съюза, представители на трети държави или на международни организации, когато въпросите засягат пряко тези трети държави или международни организации, особено по въпросите във връзка с инфраструктурата, която им принадлежи или е създадена на територията им. Договореностите и условията за такова участие на представителите на трети държави или международни организации се определят със съответните споразумения и са в съответствие с процедурния правилник на Съвета за акредитация на сигурността.

Член 40

Правила за гласуване в рамките на Съвета за акредитация на сигурността

Ако не може да се постигне консенсус в съответствие с общите принципи по член 37, буква б) от настоящия регламент, Съветът за акредитация на сигурността взема решения въз основа на гласуване с квалифицирано мнозинство, както е предвидено в член 16 от ДЕС. Представителят на Комисията и представителят на върховния представител не гласуват. От името на Съвета за акредитация на сигурността председателят му подписва решенията, които приема Съветът за акредитация на сигурността.

Член 41

Съобщаване и последици от решенията на Съвета за акредитация на сигурността

1. Решенията на Съвета за акредитация на сигурността се изпращат на Комисията.
2. Комисията постоянно информира Съвета за акредитация на сигурността относно последиците от решенията, които той планира да вземе, за правилното функциониране на компонентите на Програмата, както и относно прилагането на плановете за третиране на остатъчния риск. Съветът за акредитация на сигурността взема под внимание всяка подобна информация получена от Комисията.
3. Комисията информира Европейския парламент и Съвета без забавяне относно последиците, които приетите решения за акредитация на сигурността имат за правилното функциониране на компонентите на Програмата. Ако Комисията прецени, че дадено решение, взето от Съвета за акредитация на сигурността, може да има значително въздействие върху правилното функциониране на тези компоненти, например по отношение на разходите, графика или резултатите, тя незабавно уведомява Европейския парламент и Съвета.
4. Административният съвет бива периодично информиран за напредъка на работата на Съвета за акредитация на сигурността.
5. Работният график на Съвета за акредитация на сигурността не възпрепятства спазването на графика за дейностите, предвидени в работната програма по член 100.

Член 42

Роля на държавите членки в акредитацията на сигурността

1. Държавите членки предоставят на Съвета за акредитация на сигурността цялата информация, която според тях има отношение към акредитацията на сигурността.
2. Със съгласието и под надзора на националните субекти, компетентни по въпросите на сигурността, държавите членки предоставят на надлежно оправомощени лица, определени от Съвета за акредитация на сигурността, разрешение за достъп до всякаква информация и до всички свързани със сигурността на системите райони и/или обекти в своята юрисдикция в съответствие със законите и подзаконовите си национални разпоредби, включително за целите на инспекции, одити и проверки на сигурността съгласно решенията на Съвета за акредитация на сигурността и за целите на процеса на наблюдение на рисковете за сигурността, посочен в член 37, буква з). Този достъп е без каквато и да е дискриминация спрямо гражданите на държавите членки на основата на гражданство.
3. Одити и проверки, посочени в параграф 2, се извършват в съответствие със следните принципи:
  - а) подчертава се значението на сигурността и ефективното управление на риска в рамките на инспектираните субекти;
  - б) препоръчват се мерки за противодействие с цел намаляване на конкретните последствия при загуба на поверителност, надеждност или наличност на класифицирана информация;
4. Всяка държава членка отговаря за разработване на модел за контрол на достъпа, който описва или изброява районите или обектите, които трябва да бъдат акредитирани. Между държавите членки и Съвета за акредитация на сигурността предварително се постига съгласие относно модела за контрол на достъп, като по този начин се гарантира, че всички държави членки осигуряват еднакво ниво на контрол на достъпа;
5. Държавите членки отговарят на местно равнище за акредитацията на сигурността на обектите, които се намират на тяхна територия и са част от района за акредитация на сигурността на компонентите на Програмата, и докладват за тази цел на Съвета за акредитация на сигурността.

ГЛАВА III

Защита на класифицираната информация

Член 43

Защита на класифицираната информация

1. Обменът на класифицирана информация, свързана с Програмата, се подчинява на съществуването на международно споразумение между Съюза и трета държава или международна организация относно обмена на класифицирана информация или, когато е приложимо, на договореност, сключена от компетентната институция или орган на Съюза и съответните органи на трета държава или международна организация относно обмена на класифицирана информация, както и на установените в нея условия;

2. Физическите лица, които пребивават в трети държави, и юридическите лица, които са установени в трети държави, могат да работят с КИЕС във връзка с Програмата само ако към тях в тези трети държави се прилагат разпоредби относно сигурността, които осигуряват степен на защита, най-малко равностойна на степента, осигурена с правилата на Комисията относно сигурността, установени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444, и с правилата на Съвета относно сигурността, установени в приложенията към Решение 2013/488/ЕС. Равностойността на разпоредбите относно сигурността, прилагани в трета държава или международна организация, се определя в споразумение за сигурността на информацията, включително, ако това е необходимо, по въпросите за индустриалната сигурност, сключено между Съюза и тази трета държава или международна организация в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС, и като се взема предвид член 13 от Решение 2013/488/ЕС.

3. Без да се засягат член 13 от Решение 2013/488/ЕС и правилата, уреждащи индустриалната сигурност, установени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444, на физически или юридически лица, трети държави или международни организации може да бъде предоставян достъп до КИЕС, когато това се счете за необходимо за конкретния случай с оглед на естеството и съдържанието на информацията, принципа „необходимост да се знае“ от страна на съответния получател и предимствата, които би получил Съюзът поради предоставения достъп.

ДЯЛ VI

„Галилео“ и EGNOS

Член 44

Допустими действия

Експлоатацията на „Галилео“ и EGNOS обхваща следните допустими действия:

- а) управлението, функционирането, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитието и защитата на базираната в космоса инфраструктура, включително управлението на обновяването и остаряването;
- б) управлението, функционирането, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитието и защитата на наземната инфраструктура, и по-специално наземните центрове и станции, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2016/413 или Решение за изпълнение (ЕС) 2017/1406 на Комисията ⁽⁴⁵⁾, мрежи, включително управлението на обновяването и остаряването;
- в) развитието на следващите поколения системи и на услугите, предоставяни от „Галилео“ и EGNOS, включително като се вземат предвид потребностите на съответните заинтересовани страни, без да се засягат бъдещи решения по финансовите перспективи на Съюза;
- г) подкрепа за разработването на приложенията на „Галилео“ и EGNOS надолу по веригата, както и за разработването и развитието на основни технологични елементи, като например чипсетове и приемници, функциониращи чрез „Галилео“;
- д) подкрепа на дейностите сертификация и стандартизация, свързани с „Галилео“ и EGNOS, по-специално в транспортния сектор;

⁽⁴⁵⁾ Решение за изпълнение на Комисията (ЕС) 2017/1406 от 31 юли 2017 г. за определяне на местоположението на наземната инфраструктура на системата EGNOS (ОВ L 200, 1.8.2017 г., стр. 4).

- е) непрекъснатото предоставяне на услугите, предоставяни от „Галилео“ и EGNOS и в допълнение към инициативите на държавите членки и тези на частния сектор, развитието на пазара на тези услуги, по-специално с цел постигане на максималните социално-икономически ползи, посочени в член 4, параграф 1, буква б);
- ж) сътрудничеството с други регионални или световни навигационни спътникови системи, включително с оглед на улесняването на съвместимостта и оперативната съвместимост;
- з) елементи за мониторинг на надеждността на системите и тяхната експлоатация, както и на изпълнението на услугите;
- и) дейностите във връзка с предоставянето на услугите и с координацията на разширението на техния обхват.

Член 45

Услуги, предоставяни от „Галилео“

1. Услугите, предоставяни от „Галилео“, включват:
  - а) отворена услуга на „Галилео“ (GOS), която е безплатна за ползвателите и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена основно за масовите приложения на спътниковата навигация, които се използват от потребителите;
  - б) услуга с голяма точност (HAS), която е безплатна за ползвателите и предоставя чрез допълнителни данни, разпространявани в друга честотна лента, информация с голяма точност за позициониране и синхронизация, предназначена основно за навигационни спътникови приложения за професионални или търговски цели;
  - в) услуга за установяване на автентичността на сигналите (SAS), базирана на криптирани кодове, съдържащи се в сигналите, и предназначена основно за навигационни спътникови приложения за професионални или търговски цели;
  - г) публично регулирана услуга (ПРУ), която е запазена за оправомощени от правителствата ползватели, за чувствителни приложения, които изискват висока степен на непрекъснатост на услугата, включително в сферата на сигурността и отбраната, като се използват силни и криптирани сигнали; услугата е безплатна за държавите членки, Съвета, Комисията, ЕСВД и когато е целесъобразно, за надлежно упълномощените агенции на Съюза; въпросът дали да се начисляват такси на другите ползватели на ПРУ, посочени в член 2 от Решение № 1104/2011/ЕС, се преценява във всеки отделен случай, като в споразуменията, сключени съгласно член 3, параграф 5 от същото решение, се включват подходящи разпоредби; достъпът до ПРУ се урежда в съответствие с Решение № 1104/2011/ЕС;
  - д) услуга за извънредни ситуации (ES), която е безплатна за ползвателите и при която чрез излъчване на сигнали се разпространяват предупреждения за природни бедствия или други извънредни ситуации в конкретни райони; когато е целесъобразно, тя се предоставя в сътрудничество с националните органи за гражданска защита на държавите членки;
  - е) услуга за отчитане на времето (TS), която е безплатна за ползвателите и осигурява точно и сигурно еталонно време, както и получаване на координираното универсално време, като улеснява развитието на приложения във връзка с времето на базата на „Галилео“ и използването в критични приложения.
2. „Галилео“ допринася също за:
  - а) услугата за търсене и спасяване (SAR) на системата COSPAS-SARSAT посредством засичане на предавани от маяци сигнали за бедствие и преpraщане на съобщения до тях чрез обратна линия на връзка;
  - б) услугите за наблюдение на надеждността, стандартизирани на нивото на Съюза или на международно равнище, които се използват от услугите за безопасност на човешкия живот, на базата на сигнали от отворената услуга на „Галилео“ и в съчетание с EGNOS и други навигационни спътникови системи;
  - в) информация за метеорологични явления в космическото пространство чрез обслужващия център на ГНСС, както е посочено в Решение за изпълнение (ЕС) 2016/413, и услуги за ранно предупреждение, предоставяни чрез наземната инфраструктура на „Галилео“, предназначени основно за намаляване на евентуалните рискове за ползвателите на услугите, предоставяни от „Галилео“ и други ГНСС, свързани с космическото пространство.

Член 46

Услуги, предоставяни от EGNOS

1. Услугите, предоставяни от EGNOS, включват:
  - а) отворена услуга на EGNOS (EOS), която е безплатна за прекия ползвател и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена основно за масовите приложения на спътниковата навигация, които се използват от потребителите;
  - б) услуга на EGNOS за достъп до данни (EDAS), която е безплатна за прекия ползвател и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена основно за навигационни спътникови приложения за професионални или търговски цели, и предлага подобрени характеристики и резултати с по-голяма добавена стойност, отколкото тези, получени чрез EOS;
  - в) услуга за безопасност на човешкия живот (SoL), която е безплатна за прекия ползвател и предоставя информация за позициониране и синхронизация с висока степен на непрекъснатост, наличност и точност, в това число функция за цялост на системата, която предупреждава ползвателите в случай на неизправност или сигнали извън допустимия толеранс, излъчвани от „Галилео“ и други ГНСС, които EGNOS усилва в зоната на покритие, предназначена основно за ползвателите, за които безопасността е от първостепенно значение, по-конкретно в сектора на гражданското въздухоплаване за целите на аеронавигационното обслужване, в съответствие със стандартите на ИКАО или други транспортни сектори.
2. Услугите, посочени в параграф 1, се предоставят приоритетно на територията на всички държави членки, които географски са разположени в Европа, като за тази цел се включват и Кипър, Азорските острови, Канарските острови и Мадейра, в срок до края на 2026 г.
3. Географското покритие на EGNOS може да се разшири до други райони в света, по-специално на територията на държави кандидатки и на трети държави, които са асоциирани към инициативата за единно европейско небе, както и на трети държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство, доколкото това е технически осъществимо и в съответствие с изискванията за сигурност, посочени в член 34, параграф 2, а за услугата SoL – въз основа на международни споразумения.
4. Разходите за разширението на географското покритие на EGNOS съгласно параграф 3 от настоящия член, включително свързаните оперативни разходи, отнасящи се конкретно до тези райони, не се покриват от бюджета по член 11. Комисията разглежда други програми или инструменти за финансиране на такива дейности. Това разширение не забавя предоставянето на услугите по параграф 1 на настоящия член на територията на държавите членки, които географски са разположени в Европа.

Член 47

Мерки за изпълнение за „Галилео“ и EGNOS

Когато е необходимо за гладкото функциониране на „Галилео“ и EGNOS и приемането им от пазара, Комисията чрез актове за изпълнение определя, ако е нужно, мерки, които са необходими за:

- а) управление и намаляване на рисковете, свързани с функционирането на „Галилео“ и EGNOS, по-специално с оглед на гарантиране непрекъснатостта на услугата;
- б) определяне на ключовите етапи за вземане на решения във връзка с наблюдението и оценката на изпълнението на „Галилео“ и EGNOS;
- в) определяне на местоположението на централите, принадлежащи на наземната инфраструктура на „Галилео“ и EGNOS, в съответствие с изискванията за сигурност чрез открит и прозрачен процес и осигуряване на тяхното функциониране;
- г) определяне на техническите и оперативните спецификации, свързани с услугите, посочени в член 45, параграф 1, букви в), д) и е) и член 45, параграф 2, буква в).

Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 48

Съгласуваност, оперативна съвместимост и стандартизация

1. „Галилео“ и EGNOS и услугите, които те предоставят, са съгласувани и оперативно съвместими от техническа гледна точка, включително на равнището на ползвателите.
2. „Галилео“ и EGNOS и услугите, които те предоставят, са съгласувани и оперативно съвместими с други навигационни спътникови системи и с конвенционални средства за радионавигация, когато необходимите изисквания и условия за тяхната съгласуваност и оперативна съвместимост са определени в международни споразумения.

ДЯЛ VII

„КОПЕРНИК“

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 49

Обхват на „Коперник“

1. „Коперник“ се изпълнява въз основа на по-ранни инвестиции, включително от заинтересовани страни като ЕКА и EUMETSAT и ако е целесъобразно и разходоэффективно – на националния или регионалния капацитет на държавите членки, като се вземат предвид капацитетът на търговските доставчици на сравними данни и информация и необходимостта от насърчаване на конкуренцията и от развитие на пазарите при максимално създаване на възможности за европейските ползватели.
2. „Коперник“ осигурява данни и информация въз основа на нуждите на своите ползватели и въз основа на политика на безплатен, пълен и свободен достъп до данните.
3. „Коперник“ подкрепя формулирането, изпълнението и мониторинга на политиките на Съюза и неговите държави членки, по-специално в областта на околната среда, изменението на климата, морските райони, морската среда, атмосферата, селското стопанство и развитието на селските райони, опазването на културното наследство, гражданската защита, наблюдението на инфраструктурата, безопасността и сигурността, както и цифровата икономика с цел допълнително намаляване на административната тежест.
4. „Коперник“ съдържа следните елементи:
  - a) придобиване на данни, което включва:
    - i) развитието и операциите на Сентинели по „Коперник“;
    - ii) достъп до данни за космически наблюдения на Земята на трети страни;
    - iii) достъпа до *in situ* и други спомагателни данни;
  - б) обработка на данни и информация чрез услугите на „Коперник“, включваща дейностите за създаване на информация с добавена стойност в подкрепа на услугите за мониторинг на околната среда, докладване и осигуряване на съответствие, гражданска защита и сигурност;
  - в) достъп до данни и разпространението им, който включва инфраструктура и услуги, за да се гарантират откриването, разглеждането, достъпът, разпространението и използването, както и дългосрочното съхранение на данните и информацията от „Коперник“ по удобен за ползвателите начин;
  - г) използване от страна на ползвателите, развитие на пазарите и изграждане на капацитет съгласно член 28, параграф 6, което включва съответните дейности, ресурси и услуги, за да се насърчават програмата „Коперник“, данните „Коперник“ и услугите „Коперник“, както и свързаните приложения надолу по веригата и тяхното разработване на всички нива с оглед на постигането на максималните социално-икономически ползи, посочени в член 4, параграф 1, както и събирането и анализирането на данни относно нуждите на ползвателите на „Коперник“.
5. „Коперник“ насърчава международната координация на системите за наблюдение и свързания обмен на данни, за да се увеличат глобалното измерение и допълващият характер на „Коперник“, като се отчитат международните споразумения и процедури за координация.

ГЛАВА II

Допустими действия

Член 50

Допустими действия за получаване на данни

Допустимите действия по „Коперник“ обхващат:

- а) действията за осигуряване на засилена непрекъснатост на съществуващите мисии Сентинели по „Коперник“ и за разработване, изстрелване, поддръжка и експлоатация на бъдещи Сентинели по „Коперник“, разширявайки обхвата на наблюдението, като се дава предимство по-специално на капацитета за наблюдение за мониторинга на антропогенните емисии на CO₂ и на емисии на други парникови газове, като се обхване и мониторингът на полярните региони и се даде възможност за иновативни екологични приложения в сферите на селското стопанство, горите, управлението на водите и морските ресурси, както и културното наследство;
- б) действията за достъп до данни и информация от трети страни по „Коперник“, които са необходими за предоставяне на услугите на „Коперник“ или за използване от институциите, агенциите, децентрализираните служби на Съюза и когато е целесъобразно и разходоэффективно, националните и регионалните публични органи;
- в) действията за осигуряване и координация на достъпа до „Коперник“ *in situ* данни и други спомагателни данни, необходими за генерирането, калибрирането и валидирането на данните и информацията от „Коперник“, включително, когато е целесъобразно и разходоэффективно – използването на съществуващия национален капацитет и избягването на дублиране.

Член 51

Допустими действия за услугите на „Коперник“

1. Допустимите действия по услугите на „Коперник“ обхващат:

- а) услуги за мониторинг на околната среда, докладване и осигуряване на съответствие, обхващащи:
  - i) мониторинг на атмосферата на глобално ниво за осигуряване на информация за качеството на въздуха, с фокус по-специално на европейско равнище, и за химичния състав на атмосферата;
  - ii) мониторинг на морската среда за осигуряване на информация за състоянието и динамиката на океанските, морските и крайбрежните екосистеми, техните ресурси и използване;
  - iii) мониторинг на земната повърхност и селското стопанство за осигуряване на информация за земната покривка, земеползването и промяната му, обектите на културното наследство, движението на земните пластове, градските зони, количеството и качеството на водата от вътрешните водоеми, горите, селското стопанство и други природни ресурси, биологичното разнообразие и криосферата;
  - iv) мониторинг на изменението на климата за осигуряване на информация за антропогенните емисии на CO₂ и на други парникови газове и поглъщането на газове, основните климатични променливи, повторните климатични анализи, сезонните прогнози, климатичните прогнози и установяване на причините за климатичните промени, информация относно промените в полярните региони и Арктика, както и показателите при съответните времеви и пространствени скали;
- б) услуга за управление на извънредни ситуации за осигуряване на информация в подкрепа на публичните органи във връзка с гражданската защита и в координация с тях, в подкрепа на гражданската защита и действията при извънредни ситуации (за подобряване на дейностите за ранно предупреждение и капацитета за реакция при кризи) и действията по предотвратяване и подготовка (анализи на риска и възстановяването) във връзка с различни видове бедствия;
- в) услуга за сигурност в подкрепа на наблюдението в рамките на Съюза и външните му граници, морското наблюдение, в подкрепа на външните дейности на Съюза в отговор на предизвикателствата пред Съюза, свързани със сигурността, и на целите и действията във връзка с общата външна политика и политиката на сигурност.

2. Комисията, подпомагана по целесъобразност от независими външни експерти, гарантира съответствието на услугите, като:

- а) потвърждава техническата осъществимост и пригодността на изискванията, представени от общностите на ползвателите;
- б) извършва оценка на средствата и решенията, предложени или изпълнени, за да се отговори на изискванията на общностите на ползвателите и целите на Програмата.

Член 52

Допустими действия за достъп до данни и информация и разпространението им

1. „Коперник“ включва действия за осигуряване на засилен достъп до всички свои данни и цялата своя информация и ако е необходимо – за осигуряване на допълнителна инфраструктура и услуги за насърчаване на разпространението, достъпа и използването на тези данни и информация.
2. Когато данните или информацията от „Коперник“ са с чувствителен характер за сигурността по смисъла на членове 12 – 16 от Делегиран регламент (ЕС) № 1159/2013, Комисията може да възлага осигуряването, надзора върху получаването, достъпа и разпространението на тези данни и информация на един или повече доверени субекти. Тези доверени субекти създават и поддържат регистър на акредитираните ползватели и предоставят достъп до данните, предназначени за ограничено ползване, чрез отделна работна процедура.

ГЛАВА III

Политика за данните от „Коперник“

Член 53

Политика за данните и информацията от „Коперник“

1. Данните и информацията от „Коперник“ се предоставят на ползвателите на „Коперник“ в рамките на следната политика на безплатен, пълен и свободен достъп до данните:
  - a) ползвателите на „Коперник“ могат безплатно и в световен мащаб да възпроизвеждат, разпространяват, съобщават на обществеността, адаптират и променят всички данни и цялата информация от „Коперник“, и да ги комбинират с други данни и информация;
  - b) политиката на безплатен, пълен и свободен достъп до данните включва следните ограничения:
    - i) характеристиките във връзка с форматите, навременността и разпространението на данните и информацията от „Коперник“ са предварително определени;
    - ii) съблюдават се лицензионните условия за данните и информацията от трети страни по „Коперник“, използвани при изготвяне на информацията за „Коперник“, ако е приложимо;
    - iii) ограниченията във връзка със сигурността, произтичащи от общите изисквания към сигурността по член 34, параграф 2;
    - iv) гарантира се защитата срещу риска от прекъсване в системата, чрез която се изготвят или предоставят данните и информацията от „Коперник“, и от прекъсване на самия поток от данни;
    - v) гарантира се защитата на надежден достъп до данните и информацията от „Коперник“ за европейските ползватели.
2. Комисията приема делегирани актове съгласно член 105 за допълване на конкретните разпоредби, посочени параграф 1 от настоящия член, по отношение на спецификациите, условията и процедурите за достъпа до данните и информацията от „Коперник“ и използването им.
3. Когато това се налага от наложителни причини за спешност, за делегираните актове, приети съгласно настоящия член, се прилага процедурата, предвидена в член 106.
4. Комисията издава лицензи и съобщения за достъпа и използването на данните и информацията от „Коперник“, в това число клаузите за предоставяне, в съответствие с политиката в областта на данните от „Коперник“ по настоящия регламент и приложимите делегирани актове, приети съгласно параграф 2.

ДЯЛ VIII

ДРУГИ КОМПОНЕНТИ НА ПРОГРАМАТА

ГЛАВА I

Информираност за ситуацията в космоса (SSA)

Раздел 1

КНП подкомпонент

Член 54

Обхват на КНП подкомпонент

1. Подкомпонентите за КНП подкрепят следните дейности:
  - а) създаването, развитието и функционирането на мрежа от наземни и базирани в космоса датчици за КНП на държавите членки, в това число датчици, разработени чрез ЕКА или от частния сектор в Съюза, и датчици на Съюза, които се експлоатират на национално ниво, за наблюдение и проследяване на космически обекти и за изготвяне на европейски каталог на космическите обекти;
  - б) обработката и анализа на данни от КНП на национално ниво, за да се изготвя информацията от КНП и услугите за КНП по член 55, параграф 1;
  - в) предоставянето на услугите за КНП по член 55, параграф 1, на ползвателите, посочени в член 56;
  - г) мониторинг и търсене на полезни взаимодействия с инициативи, насърчаващи разработването и внедряването на технологии за извеждане от експлоатация на космически летателни апарати в края на експлоатационния срок и на технологични системи за предотвратяване и отстраняване на космически отпадъци, както и с международните инициативи в областта на управлението на космическия трафик.
2. Подкомпонентът за КНП предоставя също така техническа и административна подкрепа за осигуряване на прехода между Програмата и рамката за подкрепа на КНП, създадена с Решение № 541/2014/ЕС.

Член 55

Услуги за КНП

1. Услугите за КНП включват:
  - а) оценка на риска от сблъсък между космически летателни апарати или между космически летателни апарати и космически отпадъци и евентуално подаване на сигнали за избягване на сблъсък в етапите на изстрелване, начална орбита, издигане в орбита, експлоатация в орбита и извеждане от експлоатация при мисиите на космическите летателни апарати;
  - б) засичане и определяне на раздробявания, разпадания или сблъсъци в орбита;
  - в) оценка на риска от неконтролирано повторно навлизане на космически обекти и космически отпадъци в земната атмосфера и генериране на свързана с това информация, включително прогнозиране на времето и вероятното място на евентуалния сблъсък;
  - г) развиване на дейности за подготовка на:
    - i) намаляване на космическите отпадъци с цел ограничаване на тяхното генериране; и
    - ii) намиране на решение на проблема с космическите отпадъци чрез управление на съществуващите космически отпадъци.
2. Услугите за КНП са безплатни, достъпни във всеки един момент без прекъсване и адаптирани към нуждите на ползвателите по член 56.
3. Държавите членки участващи в КНП подкомпонент, Комисията и когато е приложимо, звеното за управление на КНП, посочено в член 59, параграф 1, не носят отговорност за:

- а) щети, произтичащи от липсата или прекъсването на предоставянето на услугите за КНП;
- б) закъснение на предоставянето на услуги за КНП;
- в) неточност на информацията, предоставена посредством услугите за КНП; или
- г) предприети действия в отговор на предоставянето на услуги за КНП.

Член 56

Ползватели на КНП

1. Ползвателите на КНП от Съюза включват:

- а) основните ползватели на КНП: държавите членки, ЕСВД, Комисията, Съвета, Агенцията, както и собствениците и операторите на публични и частни космически летателни апарати, установени в ЕС;
- б) ползватели на КНП, различни от основните: други публични и частни субекти, установени в Съюза.

Основните ползватели на КНП имат достъп до всички услуги за КНП, посочени в член 55, параграф 1.

Ползвателите на КНП, различни от основните, могат да имат достъп до услугите за КНП, посочени в член 55, параграф 1, букви б), в) и г).

2. Международните ползватели на КНП включват трети държави, международни организации, чието седалище не е в Съюза, и частни субекти, които не са установени в Съюза. Те имат достъп до услугите на КНП, посочени в член 55, параграф 1, буква г), при следните условия:

- а) трети държави и международни организации, чието седалище не е в Съюза, могат да имат достъп до услуги за КНП съгласно член 8, параграф 2;
- б) частни субекти, които не са установени в Съюза, могат да имат достъп до услуги за КНП, при условие че такъв им се предоставя с международно споразумение, сключено от Съюза в съответствие с член 8, параграф 2, с третата държава, в която са установени.

Не се изисква международно споразумение за достъп до дадена публично достъпна услуга за КНП, посочена в член 55, параграф 1, букви а), б) и в).

3. Чрез актове за изпълнение Комисията може да приема подробни разпоредби относно достъпа до услугите за КНП и съответните процедури. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 57

Участие на държавите членки в КНП подкомпонента

1. Държавите членки, които желаят да участват в предоставянето на услугите за КНП по член 55, параграф 1, обхващащи всички орбити, подават единно съвместно предложение до Комисията, доказващо спазването на следните критерии:

- а) собственост или достъп или до подходящи датчици за КНП, налични за КНП подкомпонент, и човешките ресурси във връзка с експлоатацията им, или до подходящ капацитет за оперативен анализ и за обработка на данни, специално предназначен и наличен за КНП подкомпонент;
- б) първоначална оценка на рисковете за сигурността на всеки актив за КНП, извършена и валидирана от съответната държава членка;
- в) план за действие, в който се взема предвид планът за координация, приет съгласно член 6 от Решение 541/2014/ЕС, за изпълнение на дейностите по член 54 от настоящия регламент;
- г) разпределение на различните дейности в рамките на експертните екипи, определени съгласно член 58 от настоящия регламент;
- д) правилата за обмена на данни, необходими за постигане на целите по член 4 от настоящия регламент.

Що се отнася до критериите по първа алинея, букви а) и б), всяка държава членка, която желае да участва в предоставянето на услугите за КНП, доказва поотделно съответствието с тези критерии.

Що се отнася до критериите по първа алинея, букви в), г) и д), всички държави членки, които желаят да участват в предоставянето на услуги за КНП, доказват колективно съответствието с тези критерии.

2. Критериите по параграф 1, първа алинея, букви а) и б) от настоящия член се считат за изпълнени от държави членки, участващи в КНП подкомпонент, чиито определени национални субекти са членове на консорциума, учреден съгласно член 7, параграф 3 от Решение № 541/2014/ЕС, считано от 12 май 2021 г.

3. Когато не е представено съвместно предложение съгласно параграф 1, или когато Комисията счита, че съвместно предложение, представено на това основание, не отговаря на критериите по параграф 1, най-малко пет държави членки могат да представят на Комисията ново съвместно предложение, доказващо съответствие с критериите, посочени в параграф 1.

4. Чрез актове за изпълнение Комисията може да приема подробни разпоредби относно процедурите и елементите по параграфи 1 – 3 от настоящия член. Тези мерки за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 58

Организационна рамка за участието на държавите членки в КНП подкомпонента

1. Всяка държава членка, представила съвместно предложение, за което Комисията е установила, че отговаря на критериите по член 57, параграф 1, или която е била избрана от Комисията съгласно процедурата по член 57, параграф 3, определя национален субект — учредител, установен на територията ѝ, за да я представлява. Посоченият национален субект — учредител е публичен орган или образувание на държава членка, натоварено с упражняването на такава публична власт.

2. Националните субекти — учредители, определени съгласно параграф 1 от настоящия член, сключват споразумение за създаване на партньорство във връзка с КНП („споразумение за партньорство по КНП“), в което се определят правилата и механизмите за тяхното сътрудничество при изпълнение на дейностите по член 54. По-конкретно споразумението за партньорство по КНП включва елементите, посочени в член 57, параграф 1, букви в), г) и д), и създаването на структура за управление на риска, за да се гарантира изпълнението на разпоредбите за използването и сигурния обмен на данни и информацията от КНП.

3. Националните субекти — учредители развиват висококачествени услуги на Съюза за КНП в съответствие с многогодишен план, съответните основни показатели за изпълнението и изисквания към ползвателите въз основа на дейностите на експертните екипи по параграф 6 от настоящия член. Чрез актове за изпълнение Комисията може да приема многогодишния план и основните показатели за изпълнението. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

4. Националните субекти — учредители експлоатират в мрежа съществуващите и евентуалните бъдещи датчици, за да ги използват по координиран и оптимизиран начин с оглед на създаването и поддържането на актуален общ европейски каталог, без да се засягат прерогативите на държавите членки в областта на националната сигурност.

5. Държавите членки, участващи в КНП подкомпонента, извършват акредитацията на сигурността въз основа на общите изисквания към сигурността по член 34, параграф 2.

6. Експертните екипи се определят от държавите членки, участващи в КНП подкомпонента, за да отговорят за конкретни въпроси във връзка с различни дейности за КНП. Експертните екипи са постоянни, тяхното управление и персонал се осигуряват от националните субекти — учредители на държавите членки, които са ги определили, и могат да включват експерти от всеки национален субект — учредител.

7. Националните субекти — учредители и експертните екипи осигуряват защитата на данните и информацията от КНП и на услугите за КНП.

8. Чрез актове за изпълнение Комисията приема подробни правила за функционирането на организационната рамка за участието на държавите членки в КНП подкомпонента. Тези правила обхващат и включването на по-късен етап на държава членка в споразумението за партньорство по КНП чрез присъединяване към споразумението за партньорство по КНП, посочено в параграф 2 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 59

Звено за управление на КНП

1. Въз основа на най-добрия експертен опит по въпросите на сигурността и при предоставяне на услуги Комисията, като взема предвид препоръките на националните субекти – учредители, избира звеното за управление на КНП:
  - а) осигурява необходимите сигурни интерфейси за централизиране, съхранение и предоставяне на информацията от КНП на ползвателите на КНП, посочени в член 56, като се гарантира тяхното правилно третиране и проследимост;
  - б) докладва във връзка с нивото на услугите за КНП на партньорството във връзка с КНП, посочено в член 58, параграф 2, и на Комисията;
  - в) събира необходимата обратна връзка за партньорството във връзка с КНП, посочено в член 58, параграф 2, за да могат услугите по КНП да отговарят на очакванията на ползвателите;
  - г) подкрепя, стимулира и насърчава използването на услугите за КНП.
2. Националните субекти – учредители сключват със звеното за управление на КНП необходимите споразумения във връзка с изпълнението.

Раздел 2

Мякп и бзо подкомпоненти

Член 60

МЯКП дейности

1. МЯКП подкомпонентът може да подкрепя следните дейности:
  - а) оценката и определянето на нуждите на ползвателите в секторите по параграф 2, буква б), с цел набелязване на МЯКП услугите, които да се предоставят;
  - б) предоставянето на МЯКП услугите на ползвателите им съгласно набелязаните нужди на ползвателите и техническите изисквания.
2. МЯКП услугите са достъпни във всеки един момент без прекъсване. Чрез актове за изпълнение Комисията избира тези услуги в съответствие със следните правила:
  - а) Комисията приоритизира МЯКП услугите, които да се предоставят на нивото на Съюза, в зависимост от нуждите на МЯКП ползвателите, технологичната готовност на услугите и резултата от оценка на риска;
  - б) МЯКП услугите могат да допринесат за действията за гражданска защита и за защитата на широк кръг от сектори, като например космическото пространство, транспорта, ГНСС, електрическите мрежи и съобщенията.

Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по консултиране, предвидена в член 107, параграф 2.

3. Изборът на публичните или частните субекти, които да предоставят МЯКП услуги, се извършва чрез покани за представяне на оферти.

Член 61

Дейности във връзка с БЗО

1. БЗО подкомпонентът може да подкрепя следните дейности:
  - а) установяване на капацитета на държавите членки за откриване и наблюдение на близки до Земята обекти;
  - б) насърчаване на работата в мрежа на съоръженията и изследователските центрове на държавите членки;
  - в) развитие на услугата, посочена в параграф 2;
  - г) разработване на рутинна услуга за бързо реагиране, която да може да описва характеристиките на новооткритите близки до Земята обекти;
  - д) създаване на европейски каталог на близките до Земята обекти.
2. Комисията може, в своята сфера на компетентност, да установи процедури за координиране, с участието на съответните органи на ООН, на действията на Съюза и националните публични органи, свързани с гражданската защита, ако се установи приближаването на близък до Земята обект към Земята.

ГЛАВА II

GOVSATCOM

Член 62

Обхват на GOVSATCOM

По компонента за GOVSATCOM капацитетът и услугите за спътникови комуникации се комбинират в обща база на Съюза от капацитет и услуги за спътникови комуникации при спазване на необходимите изисквания към сигурността. Този компонент включва:

- а) развитието, конструирането и експлоатацията на инфраструктурата от наземния сегмент, посочена в член 67, и евентуалната космическа инфраструктура, посочена в член 102, параграф 2;
- б) осигуряването на необходимите за предоставянето на услугите за GOVSATCOM капацитет, услуги и оборудване на ползватели на държавни и търговски спътникови комуникации;
- в) мерките, необходими за допълнителна оперативна съвместимост и стандартизация на оборудването на ползвателите на GOVSATCOM.

Член 63

GOVSATCOM капацитет и услуги

1. Предоставянето на капацитет и услуги за GOVSATCOM се осигурява, както е определено в портфолиото на услугите по параграф 3 от настоящия член и в съответствие с оперативните изисквания по параграф 2 от настоящия член, специалните изисквания към сигурността на GOVSATCOM, посочени в член 34, параграф 2, и в рамките на правилата за обмена и приоритизацията по член 66.

Достъпът до капацитета и услугите на GOVSATCOM е безплатен за институционалните и правителствените ползватели на GOVSATCOM, освен ако Комисията не определи политика за таксуване в съответствие с член 66, параграф 2.

2. Чрез актове за изпълнение Комисията приема оперативните изисквания към услугите на GOVSATCOM, под формата на технически спецификации за случаите на използване на GOVSATCOM, свързани в частност с управлението на кризи, наблюдението и управлението на ключовата инфраструктура, в това число дипломатическите комуникационни мрежи. Тези оперативни изисквания се основават на подробен анализ на изискванията на ползвателите на GOVSATCOM и вземат предвид изискванията, произтичащи от съществуващите оборудване и мрежи на ползвателите. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

3. Чрез актове за изпълнение Комисията приема портфолиото на услугите за услугите на GOVSATCOM, под формата на списък от категории капацитет и услуги за спътникови комуникации и техните характеристики, включително географския обхват, честотата, широчината на честотната лента, оборудването на ползвателите и характеристики във връзка със сигурността. Във връзка с портфолиото от услуги по параграф 3 се вземат предвид съществуващите услуги, предлагани на търговски принцип, за да не се нарушава конкуренцията на вътрешния пазар. Тези актове за изпълнение се осъвременяват редовно, основават се на оперативните изисквания и изискванията към сигурността, посочени в параграф 1 от настоящия член, и приоритизират услугите, предоставяни на ползвателите, в зависимост от тяхното значение и критична важност. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

4. Ползвателите на GOVSATCOM имат достъп до капацитета и услугите на GOVSATCOM, посочени в портфолиото по параграф 3 от настоящия член. Този достъп се предоставя чрез хъбовете за GOVSATCOM по член 67, параграф 1.

Член 64

Доставчици на капацитет и услуги за спътникови комуникации

Капацитетът за спътникови комуникации и услугите по GOVSATCOM могат да се предоставят от следните субекти:

- a) участниците в GOVSATCOM, посочени в член 68; и
- b) юридически лица, които са надлежно акредитирани да предоставят капацитет за спътникови комуникации или услуги съгласно процедурата за акредитация на сигурността, посочена в член 37, която се извършва в съответствие с общите изисквания към сигурността по отношение на GOVSATCOM компонента, посочени в член 34, параграф 2.

Член 65

Ползватели на GOVSATCOM

1. Следните субекти могат да са ползватели на GOVSATCOM, при условие че са им възложени задачи във връзка с надзора и управлението на мисиите, операциите и инфраструктурата, които са предназначени за извънредни операции или са от основно значение за сигурността:

- a) публичен орган на Съюза или държавите членки или образувание, натоварено с упражняването на такава публична власт;
- b) физически или юридически лица, които извършват дейност от името и под контрола на субект, посочен в буква а) от настоящия параграф.

2. Ползвателите на GOVSATCOM, посочени в параграф 1 от настоящия член, са надлежно упълномощени от участник в GOVSATCOM по член 68 за използването на капацитета и услугите за GOVSATCOM и спазват общите изисквания за сигурност, посочени в член 34, параграф 2, определени за GOVSATCOM.

Член 66

Обмен и приоритизация

1. Обединените капацитет, услуги и оборудване на ползвателите за спътникови комуникации се обменят и приоритизират между участниците в GOVSATCOM, посочени в член 68, въз основа на анализ на рисковете за безопасността и сигурността на ползвателите. Този анализ взема предвид съществуващата комуникационна инфраструктура и наличието на съществуващ капацитет, както и тяхното географско покритие на равнището на Съюза и на национално равнище. При този обмен и приоритизация се приоритизират ползвателите на GOVSATCOM според тяхната значимост и критична важност.

2. Чрез актове за изпълнение Комисията приема подробните правила за обмена и приоритизацията на капацитета, услугите и оборудването на ползвателите за спътникови комуникации, като отчита очакваното търсене за различните случаи на използване на GOVSATCOM и анализа на рисковете за сигурността за тези случаи на използване, както и ефективността на разходите, когато е целесъобразно.

Като определя политика за таксуване в тези правила, Комисията гарантира, че предоставянето на капацитет и услуги за GOVSATCOM не нарушава пазара и че няма недостиг на капацитет за GOVSATCOM.

Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

3. Обменът и приоритизацията на капацитета и услугите за спътникови комуникации между ползвателите на GOVSATCOM, които са упълномощени от един и същ участник в GOVSATCOM, се определят и изпълняват от този участник.

Член 67

Инфраструктура и експлоатация на наземния сегмент

1. Наземният сегмент включва инфраструктурата, необходима, за да се предоставят услугите на ползвателите на GOVSATCOM в съответствие с член 66, особено за хъбовете за GOVSATCOM, които се осигуряват по този компонент за свързване на ползвателите на GOVSATCOM с доставчиците на капацитет и услуги за спътникови комуникации. Наземният сегмент и неговото функциониране отговарят на общите изисквания към сигурността, посочени в член 34, параграф 2, определено за GOVSATCOM.

2. Чрез актове за изпълнение Комисията определя местоположението на инфраструктурата от наземния сегмент. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3, и не накърняват правото на отделните държави членки да решат да не разполагат такава инфраструктура.

Член 68

Участници в GOVSATCOM и компетентни органи

1. Държавите членки, Съветът, Комисията и ЕСВД са участници в GOVSATCOM, доколкото те упълномощават ползвателите на GOVSATCOM или осигуряват капацитет за спътникови комуникации, обекти от наземния сегмент или част от съоръженията на наземния сегмент.

Когато Съветът, Комисията или ЕСВД упълномощават ползвателите на GOVSATCOM или осигуряват капацитет за спътникови комуникации, обекти от наземния сегмент или част от съоръженията на наземния сегмент на територията на държава членка, такова упълномощаване или осигуряване не противоречи на разпоредбите за неутралитет или необвързаност, предвидени в конституционното право на тази държава членка.

2. Агенции на Съюза могат да станат участници в GOVSATCOM само доколкото това е необходимо за изпълнение на задачите им и в съответствие с подробни правила, установени в административно споразумение, сключено между съответната агенция и институцията на Съюза, която осъществява надзор върху нея.

3. Трети държави и международни организации могат да станат участници в GOVSATCOM в съответствие с член 7.

4. Всеки участник в GOVSATCOM определя един компетентен орган за GOVSATCOM.

5. Компетентният орган за GOVSATCOM гарантира, че:

- а) услугите се използват съгласно приложимите изисквания към сигурността;
- б) се определят и управляват правата за достъп на ползвателите на GOVSATCOM;
- в) оборудването на ползвателите и свързаните електронни комуникационни връзки и информация се използват и управляват в съответствие с приложимите изисквания към сигурността;
- г) се създава централно звено за връзка, за да подпомага при необходимост съобщаването на рисковете и заплахите за сигурността, по-конкретно за откриването на потенциално опасни електромагнитни смущения, засягащи услугите по този компонент.

Член 69

Наблюдение на предлагането и търсенето на GOVSATCOM

За да се оптимизира балансът между предлагането и търсенето на услугите за GOVSATCOM, Комисията осъществява непрекъснато наблюдение на развитието на предлагането, включително съществуващия капацитет за GOVSATCOM в орбита за обединяване и споделяне, и на търсенето на капацитет и услуги за GOVSATCOM, като взема предвид новите рискове и заплахи и новото технологично развитие.

ДЯЛ IX

АГЕНЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА КОСМИЧЕСКАТА ПРОГРАМА

ГЛАВА I

Общи разпоредби във връзка с Агенцията

Член 70

Правен статут на Агенцията

1. Агенцията е орган на Съюза. Тя притежава правосубектност.
2. Във всяка една от държавите членки Агенцията се ползва с най-широката правосубектност, предоставяна на юридическите лица съгласно тяхното национално законодателство. По-специално тя може да придобива или да се разпорежда с движима и недвижима собственост и да е страна по съдебни производства.
3. Агенцията се представлява от нейния изпълнителен директор.

Член 71

Седалище и местни бюра на Агенцията

1. Седалището на Агенцията е в Прага, Чехия.
2. Персонал на Агенцията може да бъде разположен в един от наземните центрове „Галилео“ или EGNOS, посочени в Решение за изпълнение (ЕС) 2016/413 или (ЕС) 2017/1406, за изпълнение на дейностите по Програмата, предвидени в съответното споразумение.
3. В съответствие с нуждите на Програмата могат да бъдат създадени местни бюра в държавите членки в съответствие с процедурата, определена в член 79, параграф 2.

ГЛАВА II

Организация на Агенцията

Член 72

Административна и управленска структура

1. Административната и управленската структура на Агенцията се състои от:
  - а) Административния съвет;
  - б) изпълнителния директор;
  - в) Съвета за акредитация на сигурността.

2. Административният съвет, изпълнителният директор и Съветът за акредитация на сигурността си сътрудничат, за да осигуряват функционирането на Агенцията и координацията съгласно процедурите, определени във вътрешните правила на Агенцията, като процедурния правилник на Административния съвет, процедурния правилник на Съвета за акредитация на сигурността, финансовите разпоредби, приложими към Агенцията, правилата за прилагане на Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз („Правилника за длъжностните лица“) и правилата за достъп до документите.

Член 73

Административен съвет

1. Административният съвет се състои от по един представител, определен от всяка държава членка, и от трима представители на Комисията, като всички имат право на глас. Административният съвет също така включва един член, назначен от Европейския парламент, без право на глас.
2. Председателят или заместник-председателят на Съвета за акредитация на сигурността, представител на Съвета, представител на върховния представител и представител на ЕКА се поканват да присъстват на заседанията на Административния съвет в качеството на наблюдатели относно въпроси, които ги засягат пряко, при условията, определени в процедурния правилник на Административния съвет.
3. Всеки член на Административния съвет има заместник-член. Заместник-членът представлява въпросния член в негово отсъствие.
4. Всяка държава членка назначава един член и един заместник-член на Административния съвет, като се вземат предвид знанията им в областта на задачите на Агенцията и подходящите умения във връзка с управлението, администрацията и бюджета. За да се осигури непрекъснатостта в дейностите на Административния съвет, Европейският парламент, Комисията и държавите членки се стремят да ограничат смяната на своите представители в съвета. Всички страни се стремят да има балансирано представителство между мъже и жени в рамките на Административния съвет.
5. Мандатът на членовете на Административния съвет и техните заместници е четири години и може да се подновява.
6. Когато е целесъобразно, участието на представители на трети държави или международни организации и условията във връзка с това участие се определят със споразуменията по член 98 и са в съответствие с процедурния правилник на Административния съвет. Тези представители нямат право на глас.

Член 74

Председател на административния съвет

1. Административният съвет избира председател и заместник-председател измежду своите членове с право на глас. Заместник-председателят автоматично замества председателя, ако последният е възпрепятстван да изпълнява задълженията си.
2. Мандатът на председателя и заместник-председателя е две години и може да се подновява еднократно. Всеки мандат приключва, когато съответното лице престане да бъде член на Административния съвет.
3. Административният съвет има право да освобождава председателя, заместник-председателя или и двамата.

Член 75

Заседания на Административния съвет

1. Заседанията на административния съвет се свикват от неговия председател.

2. Изпълнителният директор участва в разискванията на административния съвет, освен ако председателят вземе друго решение. Изпълнителният директор няма право на глас.
3. Административният съвет провежда регулярно редовни заседания, най-малко два пъти годишно. Освен това той заседава по инициатива на председателя си или по искане на най-малко една трета от членовете си.
4. Административният съвет има правото да покани на своите заседания като наблюдател всяко лице, чието мнение може да представлява интерес. Членовете на Административния съвет могат да бъдат подпомагани от съветници или експерти при условията на неговия процедурен правилник.
5. Когато обсъждането засяга използването на чувствителна национална инфраструктура, представителите на държавите членки и представителите на Комисията могат да присъстват на заседанията и разискванията на Административния съвет според принципа „необходимо да се знае“. Въпреки това в гласуванията участват само представителите на държавите членки, притежаващи такава инфраструктура, и представителите на Комисията. Когато председателят на Административния съвет не представлява една от държавите членки, притежаващи такава инфраструктура, той се замества от представителя на държава членка, разполагаща с такава инфраструктура. В процедурния правилник на Административния съвет се определят случаите, в които тази процедура може да се прилага.
6. Агенцията осигурява секретариат на Административния съвет.

Член 76

Правила за гласуването в Административния съвет

1. Освен когато в настоящия регламент е предвидено друго, Административният съвет взема своите решения с мнозинство на членовете си с право на глас.

За избора и освобождаването от длъжност на председателя и заместник-председателя на Административния съвет и за приемане на бюджета, на работните програми, одобряване на договореностите, посочени в член 98, параграф 2, приемане на правилата относно сигурността на Агенцията, приемане на процедурния правилник, за създаването на местни бюра и за одобряването на споразуменията за прием, посочени в член 92, е необходимо мнозинство от две трети от всички членове с право на глас.

2. Всеки представител на държавите членки и Комисията разполага с един глас. При отсъствие на член с право на глас заместникът му е оправомощен да упражни правото му на глас. Решенията по член 77, параграф 2, буква а), с изключение на тези по въпросите по дял V, глава II, или по член 77, параграф 5 се приемат само с положителен вот от страна на представителите на Комисията.
3. В процедурния правилник на Административния съвет подробно се уреждат разпоредбите за гласуването, по-специално условията, съгласно които един член може да действа от името на друг член, както и по целесъобразност евентуални изисквания за кворум.

Член 77

Задачи на Административния съвет

1. Административният съвет прави необходимото, за да може Агенцията да изпълнява поверената ѝ работа при условията, установени в настоящия регламент, и взема всички необходими решения за тази цел. Това не засяга компетенциите на Съвета за акредитация на сигурността във връзка с дейностите по глава II от дял V.
2. Освен това Административният съвет:
  - а) приема в срок до 15 ноември всяка година работната програма на Агенцията за следващата година, след като включи в нея, без изменения, частта, изготвена от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, буква б), и след като получи становището на Комисията;

- б) приема в срок до 30 юни на първата година от многогодишната финансова рамка, предвидена в член 312 от ДФЕС, многогодишната работна програма на Агенцията за периода, обхванат от тази многогодишната финансова рамка, след като включи в нея без изменения частта, изготвена от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, буква а) от настоящия регламент, и след като получи становището на Комисията. Извършва се консултация с Европейския парламент по тази многогодишна работна програма, при условие че целта на консултацията е обмен на мнения и резултатите от нея не са обвързващи за Агенцията;
- в) изпълнява функциите по отношение на бюджета, предвидени в член 84, параграфи 5, 6, 10 и 11;
- г) контролира функционирането на Центъра за наблюдение на сигурността на „Галилео“, посочен в член 34, параграф 5, буква б);
- д) приема разпоредби за изпълнение на Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁶⁾ в съответствие с член 94 от настоящия регламент;
- е) одобрява договореностите, посочени в член 98, след консултация със Съвета за акредитация на сигурността по разпоредбите във връзка с договореностите, които се отнасят до акредитацията на сигурността;
- ж) приема техническите процедури, необходими за изпълнение на своите задачи;
- з) приема годишния доклад за дейностите и перспективите на Агенцията, след като включи в него без изменения частта, изготвена от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, буква в), и го изпраща на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата в срок до 1 юли всяка година;
- и) гарантира предприемането на адекватни последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, произтичащи от оценките и одитите по член 102, както и тези, произтичащи от разследванията, провеждани от OLAF, и от всички вътрешни или външни одитни доклади, и изпраща всяка информация, отнасяща се до резултатите от процедурите за оценка на бюджетния орган;
- й) дава становища на изпълнителния директор по СФРП, посочени в член 31, и споразуменията за финансов принос, посочени в член 27, параграф 3 и член 29, параграф 5, преди тяхното подписване;
- к) приема правилата относно сигурността на Агенцията, посочени в член 96;
- л) одобрява стратегия за борба с измамите по предложение на изпълнителния директор;
- м) одобрява, ако е необходимо и въз основа на предложения на изпълнителния директор, организационните структури, посочени в член 79, параграф 1, буква л);
- н) назначава счетоводител, който може да е счетоводителят на Комисията:
  - i) спрямо когото се прилагат Правилникът за длъжностните лица и Условието за работа на другите служители на Европейския съюз („Условие за работа“), установени с Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОБС) № 259/68 на Съвета ⁽⁴⁷⁾; и
  - ii) който е напълно независим в изпълнението на задълженията си;
- о) приема и публикува своя процедурен правилник.

3. По отношение на персонала на Агенцията Административният съвет упражнява правомощията на органа по назначаването и на органа, компетентен да сключва трудовите договори, предоставени съответно съгласно Правилника за длъжностните лица и Условието за работа („правомощията на органа по назначаването“).

В съответствие процедурата, предвидена в член 110 от Правилника за длъжностните лица, Административният съвет взема решение по член 2, параграф 1 от същия правилник и член 6 от Условието за работа, за делегиране на съответните правомощия на органа по назначаването на изпълнителния директор и определя условията, при които се преустановява това делегиране на правомощия. Изпълнителният директор докладва на Административния съвет за упражняването на тези делегирани правомощия. Изпълнителният директор има правото от своя страна да делегира тези правомощия на други лица.

⁽⁴⁶⁾ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

⁽⁴⁷⁾ ОВ L 56, 4.3.1968 г., стр. 1.

Ако изключителни обстоятелства го налагат, при прилагане на втората алинея на настоящия параграф Административният съвет може с решение временно да преустанови делегирането на правомощия на орган по назначаването на изпълнителния директор, както и тези, които изпълнителният директор е пределегирал, и да ги упражнява пряко или да ги делегира на някой от членовете си или на член на персонала, различен от изпълнителния директор.

Чрез дерогация от втора алинея от настоящия параграф, Административният съвет е длъжен да делегира на председателя на Съвета за акредитация на сигурността правомощията по първа алинея във връзка с наемането на работа, оценяването и прекатегоризирането на персонала, участващ в дейностите по дял V, глава II, както и във връзка с дисциплинарните мерки, които е необходимо да бъдат предприети по отношение на този персонал.

Административният съвет приема мерките за изпълнение на Правилника за длъжностните лица и на Условието за работа в съответствие с процедурата по член 110 от Правилника за длъжностните лица. Във връзка с наемането на работа, оценяването и прекатегоризирането на персонала, участващ в дейностите по дял V, глава II от настоящия регламент, както и във връзка с дисциплинарните мерки, които трябва да се предприемат спрямо него, той първо се консултира със Съвета за акредитация на сигурността и надлежно взема предвид неговите съображения.

Освен това Административният съвет приема решение за определяне на правилата за командироването на национални експерти в Агенцията. Преди приемане на това решение Административният съвет се консултира със Съвета за акредитация на сигурността във връзка с командироването на национални експерти, които вземат участие в дейностите по акредитация на сигурността по дял V, глава II и надлежно взема предвид неговите съображения.

4. Административният съвет назначава изпълнителния директор и може да продължи или да прекрати неговия мандат в съответствие с член 89.

5. С изключение на дейностите, предприети в съответствие с дял V, глава II, Административният съвет упражнява дисциплинарен контрол над изпълнителния директор по отношение на неговата работа, по-специално що се отнася до въпросите, свързани със сигурността, които са от компетентността на Агенцията.

Член 78

Изпълнителен директор

1. Агенцията се управлява от изпълнителния ѝ директор. Изпълнителният директор е отговорен пред Административния съвет.

Настоящият параграф не засяга автономността или независимостта на Съвета за акредитация на сигурността и на намиращия се под негов контрол персонал на Агенцията в съответствие с член 82, нито правомощията, предоставени на Съвета за акредитация на сигурността и на председателя на Съвета за акредитация на сигурността по силата съответно на членове 38 и 81.

2. Без да се засягат правомощията на Комисията и на Административния съвет, изпълнителният директор е независим при изпълнението на функциите си и не може да търси или приема инструкции от нито едно правителство или друг орган.

Член 79

Задачи на изпълнителния директор

1. Изпълнителният директор изпълнява следните задачи:

- а) представлява Агенцията и подписва споразуменията, посочени в член 27, параграф 3, член 29, параграф 5 и член 31;
- б) подготвя работата на Административния съвет и участва в нея без право на глас, като се съблюдават разпоредбите на член 75, параграф 2, втора алинея;
- в) изпълнява решенията на Административния съвет;

- г) изготвя многогодишните и годишните работни програми на Агенцията и ги представя на Административния съвет за одобрение с изключение на частите, изготвени и приети от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, букви а) и б);
- д) изпълнява многогодишните и годишните работни програми, с изключение на частите, които се изпълняват от председателя на Съвета за акредитация на сигурността;
- е) за всяко заседание на Административния съвет изготвя доклад за напредъка по изпълнението на годишната работна програма и при необходимост — на многогодишната работна програма, в който включва, без изменения, частта, изготвена от председателя на Съвета за акредитация на сигурността;
- ж) изготвя годишния доклад за дейностите и перспективите на Агенцията с изключение на частта, която се изготвя и одобрява от Съвета за акредитация на сигурността в съответствие с член 80, буква в) по отношение на дейностите по дял V, и го представя на Административния съвет за одобрение;
- з) осъществява текущото управление на Агенцията и предприема всички необходими мерки, за да осигури функционирането на Агенцията в съответствие с настоящия регламент, включително приемането на вътрешни административни указания и публикуването на съобщения;
- и) съставя проект на прогнозен разчет на приходите и разходите на Агенцията в съответствие с член 84 и изпълнява бюджета съгласно член 85;
- й) взема необходимите мерки, за да гарантира, че Агенцията в качеството ѝ на оператор на Центъра за наблюдение на сигурността на „Галилео“ може да изпълнява указанията, дадени в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/698, както и ролята, посочена в член 6 от Решение № 1104/2011/ЕС;
- к) осигурява обмена на цялата съответна информация, по-специално по отношение на сигурността, в рамките на структурата на Агенцията по член 72, параграф 1;
- л) в тясно сътрудничество с председателя на Съвета за акредитация на сигурността по въпросите, свързани с дейностите по акредитация на сигурността по дял V, глава II, определя организационните структури на Агенцията и ги представя на Административния съвет за одобрение; тези структури отразяват конкретните характеристики на различните компоненти на Програмата;
- м) по отношение на персонала на Агенцията упражнява правомощията по член 77, параграф 3, първа алинея, доколкото тези правомощия са му делегирани по силата на втора алинея от член 77, параграф 3;
- н) гарантира, че на Съвета за акредитация на сигурността, на органа по назначаването, посочен в член 38, параграф 3 и член 82, параграф 3 и на председателя на Съвета за акредитация на сигурността са осигурени секретарски услуги и всички ресурси, които са необходими за доброто им функциониране;
- о) с изключение на частта от плана за действие, свързана с дейностите по дял V, глава II, изготвя план за действие, за да осигури предприемането на последващи действия във връзка с констатациите и препоръките от оценките по член 102 и, след като включи, без да внася изменения, частта, изготвена от Съвета за акредитация на сигурността, представя на Комисията два пъти годишно доклад за постигнатия напредък, който се изпраща и до Административния съвет за информация;
- п) взема следните мерки за защита на финансовите интереси на Съюза:
  - и) превантивни мерки срещу измами, корупция и всяка друга незаконна дейност, както и използване на ефективни мерки за контрол;
  - ii) при установяване на нередности събира неправомерно платените суми и когато е целесъобразно, налага ефективни, съразмерни и възпиращи административни и финансови санкции;
- р) изготвя за Агенцията стратегия за борба с измамите, която е съобразена с риска от измами, като се взема предвид анализът на разходите и ползите от предвидените за изпълнение мерки и се отчитат констатациите и препоръките от разследванията на OLAF, и я представя на Административния съвет за одобрение;
- с) представя доклади на Европейския парламент за изпълнението на задълженията си, когато е бил приканен от последния да го стори; Съветът също може да го прикани да докладва в същата връзка.

2. Изпълнителният директор решава дали е необходимо да се отделят един или повече служители в една или повече държави членки, за да се осъществяват задачите на Агенцията по ефикасен и ефективен начин. Преди да вземе решение да създаде местно бюро, изпълнителният директор получава предварителното съгласие на Комисията, Административния съвет и съответната(ите) държава(и) членка(и). В решението се уточнява обхватът на дейностите, които ще се извършват в местното бюро, така че да се избегнат ненужните разходи и дублирането на административните функции на Агенцията. Когато е възможно, въздействието по отношение на разпределението на персонала и бюджета се включва в проекта на единния програмен документ, посочен в член 84, параграф 6.

Член 80

Управленски задачи на Съвета за акредитация на сигурността

Освен задачите по член 38, като част от управлението на Агенцията Съветът за акредитация на сигурността:

- а) изготвя и одобрява онази част от многогодишната работна програма, която е свързана с оперативните дейности по дял V, глава II и с финансовите и човешките ресурси, необходими за изпълнението на тези дейности, и я изпраща своевременно на Административния съвет, за да бъде включена в многогодишната работна програма;
- б) изготвя и одобрява онази част от годишната работна програма, която е свързана с оперативните дейности по дял V, глава II и с финансовите и човешките ресурси, необходими за изпълнението на тези дейности, и я изпраща своевременно на Административния съвет, за да бъде включена в годишната работна програма;
- в) изготвя и одобрява онази част от годишния доклад, която е свързана с дейностите и перспективите на Агенцията по дял V, глава II и с финансовите и човешките ресурси, необходими за изпълнението на тези дейности и перспективи, и я изпраща своевременно на Административния съвет, за да бъде включена в годишния доклад.

Член 81

Председател на Съвета за акредитация на сигурността

1. Съветът за акредитация на сигурността избира председател и заместник-председател измежду своите членове с мнозинство от две трети от всички членове с право на глас. Когато не се постигне мнозинство от две трети в рамките на две заседания на Съвета за акредитация на сигурността, се изисква обикновено мнозинство.
2. Заместник-председателят замества автоматично председателя, ако председателят не е в състояние да изпълнява своите задължения.
3. Съветът за акредитация на сигурността има право да освобождава председателя, заместник-председателя или и двамата. Той приема решението за освобождаването с мнозинство от две трети.
4. Мандатът на председателя и заместник-председателя на Съвета за акредитация на сигурността е две години и може да се подновява еднократно. Всеки мандат приключва, когато съответното лице престане да бъде член на Съвета за акредитация на сигурността.

Член 82

Организационни аспекти на Съвета за акредитация на сигурността

1. Съветът за акредитация на сигурността има достъп до всички необходими човешки и материални ресурси, за да може да изпълнява задачите си независимо. Той разполага с достъп до всяка информация от значение за осъществяване на задачите си, с която разполагат другите органи на Агенцията, без да се засягат принципите на самостоятелност и независимост, посочени в член 37, буква и).

2. Съветът за акредитация на сигурността и намиращият се под негов контрол персонал на Агенцията изпълняват задълженията си по начин, който гарантира самостоятелност и независимост спрямо останалите дейности на Агенцията, по-специално спрямо оперативните дейности, свързани с експлоатацията на системите, в съответствие с целите на отделните компоненти на Програмата. На член на персонала на Агенцията под контрола на Съвета за акредитация на сигурността не може по същото време да бъдат възлагани други задачи в рамките на Агенцията.

За тази цел в рамките на Агенцията се създава ефективно организационно разделяне между персонала, който се занимава с дейностите по дял V, глава II, и останалия персонал на Агенцията. Съветът за акредитация на сигурността незабавно уведомява изпълнителния директор, Административния съвет и Комисията за всички обстоятелства, които биха могли да нарушат неговата самостоятелност или независимост. Ако не може да се намери решение в рамките на Агенцията, Комисията проучва ситуацията, като се консултира със съответните страни. Въз основа на резултатите от проучването Комисията взема целесъобразните корективни мерки, които Агенцията трябва да приложи, и информира за тях на Европейския парламент и Съвета.

3. Съветът за акредитация на сигурността създава специални подчинени органи, които действат под негово ръководство, за да разглеждат специфични въпроси. По-специално, като гарантира необходимата непрекъснатост на работата, той създава група, която да осъществява прегледи и проверки във връзка с анализа на сигурността и да изготвя съответните доклади за риска, за да се оказва съдействие на Съвета за акредитация на сигурността при подготовка на решенията му. За да се подпомага работата на тази група, Съветът за акредитация на сигурността може да създава и разпуска експертни групи.

Член 83

Задачи на председателя на Съвета за акредитация на сигурността

1. Председателят на Съвета за акредитация на сигурността гарантира, че Съветът осъществява дейностите си по акредитация на сигурността независимо, и има следните задачи:

- а) управлява дейностите по акредитация на сигурността под контрола на Съвета за акредитация на сигурността;
- б) под контрола на Съвета за акредитация на сигурността изпълнява частта от многогодишните и годишните работни програми на Агенцията по дял V, глава II;
- в) сътрудничи на изпълнителния директор с цел оказване на помощ при изготвянето на проекта за щатното разписание, посочен в член 84, параграф 4, и на организационните структури на Агенцията;
- г) изготвя частта от доклада за напредъка относно оперативните дейности по дял V, глава II, и я изпраща своевременно на Съвета за акредитация на сигурността и на изпълнителния директор, за да се включи в доклада за напредъка;
- д) изготвя частта от годишния доклад и от плана за действие относно оперативните дейности съгласно дял V, глава II, и я изпраща своевременно на изпълнителния директор;
- е) представява Агенцията във връзка с дейностите и решенията по дял V, глава II;
- ж) упражнява по отношение на персонала на Агенцията, участващ в дейностите по дял V, глава II, правомощията, предвидени в член 77, параграф 3, първа алинея, които са му делегирани в съответствие с член 77, параграф 3, четвърта алинея.

2. По отношение на дейностите по дял V, глава II, Европейският парламент и Съветът могат да поканят пред тези институции председателя на Съвета за акредитация на сигурността за обмен на мнения във връзка с работата и перспективите на Агенцията, включително по отношение на многогодишните и годишните работни програми.

ГЛАВА IV

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ ВЪВ ВРЪЗКА С АГЕНЦИЯТА

Член 84

Бюджет на Агенцията

1. Без да се засягат останалите ресурси и задължения, приходите на Агенцията включват финансов принос от Съюза, вписан в бюджета му, за да се осигури баланс между приходи и разходи. Агенцията може да получава *ad hoc* безвъзмездни средства от бюджета на Съюза.
2. Разходите на Агенцията включват разходи за персонал, администрация и инфраструктура, оперативни разходи и разходи, свързани с функционирането на Съвета за акредитация на сигурността, включително на органите, посочени в член 38, параграф 3 и член 82, параграф 3, и договорите и споразуменията, сключени от Агенцията с цел изпълнение на поверените ѝ функции.
3. Приходите и разходите са балансирани.
4. За дейностите по дял V, глава II изпълнителният директор изготвя в тясно сътрудничество с председателя на Съвета за акредитация на сигурността проект на прогнозен разчет на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година, като в него ясно се разграничават елементите, които са свързани с дейностите по акредитация на сигурността и с останалите дейности на Агенцията. Председателят на Съвета за акредитация на сигурността може да изготви писмено становище по проекта, а изпълнителният директор изпраща проекта на прогнозен разчет и становището по него на Административния съвет и Съвета за акредитация на сигурността заедно с проект за шатното разписание.
5. Всяка година за дейностите по дял V, глава II, въз основа на проекта на прогнозен разчет на приходите и разходите и в тясно сътрудничество със Съвета за акредитация на сигурността, Административният съвет изготвя прогнозен разчет на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година.
6. До 31 януари всяка година Административният съвет изпраща проект на единен програмен документ, съдържащ, наред с другото, прогнозен разчет, проект за шатното разписание и временна годишна работна програма, на Комисията и третите държави или международните организации, с които Агенцията е сключила договорености в съответствие с член 98.
7. Комисията изпраща на Европейския парламент и Съвета („бюджетния орган“) прогнозния разчет на приходите и разходите заедно с проекта на общ бюджет на Европейския съюз.
8. Въз основа на прогнозния разчет Комисията включва в проекта на общ бюджет на Европейския съюз прогнозните суми, които счита за необходими за шатното разписание и субсидията от общия бюджет. Комисията трябва да представи проект на общия бюджет пред бюджетния орган в съответствие с член 314 от ДФЕС.
9. Бюджетният орган разрешава бюджетните кредити за финансовия принос за Агенцията и приема нейното шатно разписание.
10. Бюджетът се приема от Административния съвет. Той става окончателен, след като общият бюджет на Европейския съюз е окончателно приет. При необходимост в бюджета се внасят съответните корекции.
11. Във възможно най-кратки срокове Административният съвет уведомява бюджетния орган за намерението си да изпълнява всеки един проект, който ще има значителни финансови последици за финансирането на бюджета, по-конкретно всякакви проекти, свързани със собственост, например наемането или закупуването на сгради. Административният съвет уведомява Комисията за същото.
12. Когато клон на бюджетния орган е уведомил за намерението си да представи становище, същият го представя на Административния съвет в срок до шест седмици от датата на уведомлението за проекта.

Член 85

Изпълнение на бюджета на Агенцията

1. Изпълнителният директор изпълнява бюджета на Агенцията.
2. Всяка година изпълнителният директор изпраща на бюджетния орган цялата информация, необходима за осъществяване на задълженията, които има бюджетният орган за оценка.

Член 86

Представяне на отчетите на Агенцията и освобождаване от отговорност

При представяне на временните и окончателните отчети на Агенцията и при освобождаване от отговорност се спазват правилата и графика от Финансовия регламент и Регламента за финансовата рамка за органите по член 70 от Финансовия регламент.

Член 87

Финансови разпоредби във връзка с Агенцията

Финансовите правила, приложими към Агенцията, се приемат от Административния съвет след консултация с Комисията. Тези правила не могат да се отклоняват от Регламента за финансовата рамка за органите по член 70 от Финансовия регламент, освен ако отклонението се налага конкретно за функционирането на Агенцията и ако Комисията е дала предварителното си съгласие.

ГЛАВА V

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ НА АГЕНЦИЯТА

Член 88

Персонал на Агенцията

1. По отношение на персонала, нает от Агенцията, се прилагат Правилникът за длъжностните лица, Условието за работа и правилата, съвместно приети от институциите на Съюза за целите на прилагането на Правилника за длъжностните лица и на Условието за работа.
2. Персоналът на Агенцията се състои от назначени от нея служители с оглед на изпълнението на нейните задачи. Те разполагат с разрешение за достъп на подходящото ниво в зависимост от класификацията на информацията, с която боравят.
3. Вътрешните правила на Агенцията, като процедурния правилник на Административния съвет, процедурния правилник на Съвета за акредитация на сигурността, финансовите правила, приложими към Агенцията, правилата за прилагане на Правилника за длъжностните лица и правилата за достъп до документите, гарантират самостоятелността и независимостта на персонала, извършващ дейностите по акредитация на сигурността, по отношение на персонала, осъществяващ останалите дейности на Агенцията, в съответствие с член 37, буква и).

Член 89

Назначаване и мандат изпълнителния директор

1. Изпълнителният директор се наема на работа като срочно нает служител на Агенцията в съответствие с член 2, буква а) от Условието за работа.

Изпълнителният директор се назначава от Административния съвет въз основа на своите качества, доказани административни и управленски умения и съответната компетентност и опит от списък, съставен от поне трима кандидати, предложени от Комисията след открит и прозрачен конкурс, проведен след публикуването на покана за изразяване на интерес в *Официален вестник на Европейския съюз* или другаде.

Кандидатът, избран от Административния съвет за длъжността на изпълнителен директор, може да бъде поканен при първа възможност да направи изявление пред Европейския парламент и да отговори на въпросите, зададени от негови членове.

При сключване на договора на изпълнителния директор Агенцията се представява от председателя на Административния съвет.

Административният съвет приема решението си за назначаване на изпълнителния директор с мнозинство от две трети от членовете си.

2. Мандатът на изпълнителния директор е пет години. В края на мандата Комисията прави оценка на работата на изпълнителния директор, като взема предвид бъдещите задачи на Агенцията и предизвикателства, пред които тя ще се изправи.

По предложение на Комисията, в което се взема предвид оценката, посочена в първа алинея, Административният съвет може еднократно да продължи мандата на изпълнителния директор за срок до пет години.

Решението за продължаване на мандата на изпълнителния директор се приема с мнозинство от две трети от членовете на Административния съвет.

Изпълнителен директор, чийто мандат е бил продължен, не може след това да участва в процедура за подбор за същата длъжност.

Административният съвет информира Европейския парламент за намерението си да продължи мандата на изпълнителния директор. Преди продължаването изпълнителният директор може да бъде поканен да направи изявление пред съответните комисии на Европейския парламент и да отговори на въпросите на техните членове.

3. Административният съвет може да освобождава изпълнителния директор по предложение на Комисията или на една трета от своите членове с решение, което се приема с мнозинство от две трети от членовете на съвета.

4. Европейският парламент и Съветът могат да поканят изпълнителния директор за обмен на мнения пред тези институции във връзка с работата и перспективите на Агенцията, включително по отношение на многогодишните и годишните работни програми. Този обмен на мнения не засяга въпроси, свързани с дейностите по акредитация на сигурността по дял V, глава II.

Член 90

Командиране на национални експерти в Агенцията

Агенцията може да наема национални експерти от държавите членки, както и в съответствие с член 98, параграф 2, национални експерти от трети държави и международни организации, участващи в работата на Агенцията. Тези експерти разполагат с разрешение за достъп на подходящото ниво в зависимост от класификацията на информацията, с която боравят, съгласно член 43, параграф 2. Правилникът за длъжностните лица и Условията за работа не се прилагат към такъв персонал.

ГЛАВА VI

Други разпоредби

Член 91

Привилегии и имунитети

Към Агенцията и нейния персонал се прилага Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, приложен към ДЕС и към ДФЕС.

Член 92

Споразумение за седалището и споразумения за прием на местни бюра

1. В споразумение за седалището се предвиждат необходимите договорености за разполагане на Агенцията в приемащата държава членка, където е разположено седалището на Агенцията, и за оборудването, което ще се предостави от същата държава членка, както и специалните правила, приложими в приемащата държава членка към изпълнителния директор, членовете на Административния съвет, персонала на Агенцията и членовете на техните семейства. Споразумението за седалището се сключва между Агенцията и съответната държава членка, където е разположено седалището ѝ, след получаване на одобрение от Административния съвет.
2. Когато е необходимо за функционирането на местно бюро на Агенцията, създадено съгласно член 79, параграф 2, споразумение за прием между Агенцията и съответната държава членка, в която се намира местното бюро, се сключва след получаване на одобрение от Административния съвет.
3. Държавите членки, които приемат Агенцията, гарантират възможно най-добрите условия, за да се осигури нейното гладко и ефикасно функциониране, включително многоезиковото и с европейска насоченост образование и подходящите транспортни връзки.

Член 93

Езиков режим за Агенцията

1. Към Агенцията се прилага Регламент № 1 на Съвета ⁽⁴⁸⁾.
2. Преводаческите услуги, необходими за функциониране на Агенцията, се предоставят от Центъра за преводи за органите на Европейския съюз.

Член 94

Политика във връзка с достъпа до документи, притежавани от Агенцията

1. Към документите, които притежава Агенцията, се прилага Регламент (ЕО) № 1049/2001.
2. Административният съвет приема разпоредби за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001.
3. Решенията, взети от Агенцията съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, могат да бъдат предмет на жалба пред омбудсмана или на иск пред Съда на Европейския съюз съгласно съответно член 228 и член 263 от ДФЕС.

⁽⁴⁸⁾ Регламент № 1 от 15 април 1958 г. за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ L 7, 6.10.1958 г., стр. 385).

Член 95

Политика на Агенцията във връзка с предотвратяването на измамите

1. За да се подпомогне борбата с измамите, корупцията и другите незаконни дейности в обхвата на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013, в срок до шест месеца от датата, на която Агенцията започне да функционира, тя се присъединява към Междунституционалното споразумение от 25 май 1999 г. относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) ⁽⁴⁹⁾, и приема целесъобразни разпоредби, приложими към всички служители на Агенцията, като се използва образецът за решение от приложението към същото споразумение.
2. Сметната палата има правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които чрез Агенцията са получили средства от Съюза.
3. OLAF може да извършва разследвания, включително проверки на място и инспекции, за да установява дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза, във връзка с безвъзмездни средства или договор, финансирани от Агенцията, в съответствие с разпоредбите и процедурите по Регламент (Евратом, ЕС) № 2185/96 и Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.
4. Споразуменията за сътрудничество с трети държави и международни организации, договорите, споразуменията и решенията на Агенцията за отпускане на безвъзмездни средства съдържат разпоредби, с които изрично се оправомощават Сметната палата и OLAF да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответните си компетентности. Това не засяга параграфи 1, 2 и 3.

Член 96

Защита от страна на Агенцията на КИЕС или чувствителна неклафицирана информация

След предварителни консултации с Комисията Агенцията приема собствени правила относно сигурността, равностойни на правилата относно сигурността на Комисията за КИЕС и чувствителната неклафицирана информация, включително правила за обмена, обработката и съхранението на тази информация, в съответствие с Решения (ЕС, Евратом) 2015/ и (ЕС, Евратом) 2015/444.

Член 97

Отговорност на Агенцията

1. Договорната отговорност на Агенцията се урежда от приложимото към съответния договор право.
2. Съдът на Европейския съюз притежава юрисдикция да се произнася с решения по силата на всяка арбитражна клауза, съдържаща се в договор, сключен от Агенцията.
3. В случай на извъндоговорна отговорност Агенцията възстановява вредите, причинени от нейни отдели или служители при изпълнение на задълженията им, в съответствие с основните принципи, които са общи за правото на държавите членки.
4. Съдът на Европейския съюз притежава юрисдикция да се произнася по споровете, свързани с обезщетенията за вредите, посочени в параграф 3.
5. Личната отговорност на служителите на Агенцията спрямо нея се урежда от разпоредбите на Правилника за длъжностните лица или Условиата за работа, които са приложими към тях.

Член 98

Сътрудничество с трети държави и международни организации

1. Агенцията е отворена за участие на трети държави и международни организации, които за тази цел са сключили международни споразумения със Съюза.

⁽⁴⁹⁾ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 15.

2. Съгласно съответните разпоредби от споразуменията, посочени в параграф 1 от настоящия член и в член 43, се уточняват договореностите, касаещи по-специално характера, мащаба и начина, по който съответните трети държави и международни организации участват в работата на Агенцията, включително разпоредби, свързани с участието в инициативите, предприемани от Агенцията, финансовия принос и персонала. Що се отнася до въпросите във връзка с персонала, при всяко положение посочените договорености отговарят на Правилника за длъжностните лица. Когато е приложимо, те включват и разпоредби относно обмена и защитата на класифицирана информация с трети държави и международни организации. За тези разпоредби е необходимо предварително одобрение от Комисията.
3. Административният съвет приема стратегия за връзките с трети държави и международни организации в рамките на международните споразумения, посочени в параграф 1, по отношение на въпросите от компетенцията на Агенцията.
4. Комисията прави необходимото, за да може Агенцията в отношенията си с трети държави и международни организации да осъществява дейността си в рамките на своя мандат и съществуващата институционална рамка, като сключва целесъобразно работно споразумение с изпълнителния директор.

Член 99

Конфликти на интереси

1. Членовете на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността, изпълнителният директор, командированите национални експерти и наблюдателите подават декларация за ангажменти и декларация за интереси, в които се заявява липсата или наличието на преки или косвени интереси, за които би могло да се счита, че накърняват тяхната независимост. Тези декларации:
  - а) са точни и пълни;
  - б) изготвят се в писмена форма при встъпване на лицата в длъжност;
  - в) подновяват се всяка година; и
  - г) се актуализират, когато е необходимо, особено ако настъпят значителни промени в личното положение на засегнатите лица
2. Преди всяко събрание, на което присъстват, членовете на Административния съвет и на Съвета за акредитация на сигурността, изпълнителният директор, командированите национални експерти, наблюдателите и външните експерти, участващи в *ad hoc* работни групи, декларират точно и пълно липсата или наличието на интереси, за които би могло да се счита, че накърняват тяхната независимост по отношение на някоя от точките в дневния ред, и ако има такъв интерес, се въздържат от участие в обсъждането и от гласуването по тези точки.
3. В процедурните си правилници Административният съвет и Съветът за акредитация на сигурността определят практическите разпоредби относно правилата за декларацията за интереси, посочена в параграфи 1 и 2, и за предотвратяване и управление на конфликтите на интереси.

ДЯЛ X

ПРОГРАМИРАНЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

Член 100

Работна програма

Програмата се изпълнява чрез работните програми по член 110 от Финансовия регламент, които са специфични и напълно отделни за всеки компонент от Програмата. В работните програми се определят действията и свързаният с тях бюджет, необходими за постигане на целите на Програмата и когато е приложимо, общата сума, предназначена за операции за смесено финансиране.

Чрез актове за изпълнение Комисията приема работната програма. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, предвидена в член 107, параграф 3.

Член 101

Мониторинг и докладване

1. Показателите във връзка с докладването относно напредъка на Програмата към постигане на общите и специфичните цели, определени в член 4, се съдържат в приложението.
2. За да се гарантира ефикасната оценка на напредъка на Програмата към постигане на нейните цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 105 за изменение на приложението по отношение на показателите, когато прецени за необходимо, както и да допълва настоящия регламент с разпоредби за създаването на рамка за мониторинг и оценка.
3. Когато това се налага от наложителни причини за спешност, за делегираните актове, приети съгласно настоящия член, се прилага процедурата, предвидена в член 106.
4. Системата за докладване във връзка с качеството на изпълнението осигурява ефикасното, ефективно и своевременно събиране на данни за целите на мониторинга на изпълнението и резултатите от Програмата.

За тази цел на получателите на средства от Съюза и когато е целесъобразно — на държавите членки се налагат съразмерни изисквания за докладване.

5. За целите на параграф 1 получателите на средства от Съюза предоставят съответната информация. Данните, необходими за проверката на изпълнението, се събират ефикасно, ефективно и своевременно.

Член 102

Оценка

1. Комисията извършва своевременно оценки на Програмата, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. До 30 юни 2024 г. и на всеки четири години след това Комисията прави оценка на изпълнението на Програмата. Оценката обхваща всички компоненти и действия в рамките на Програмата. Тя засяга:
  - а) резултатите от предоставяните услуги по Програмата;
  - б) промените на нуждите на ползвателите на Програмата; и
  - в) когато се оценява прилагането на SSA и GOVSATCOM, промените на наличния капацитет за споделяне и обединяване, или, когато се оценява изпълнението на „Галилео“, „Коперник“ и EGNOS, промените на данните и услугите, предлагани от конкурентите.

За всеки компонент на Програмата се оценява също така, въз основа на анализ на разходите и ползите, въздействието на промените, посочени в първа алинея, буква в), включително необходимостта от промяна в политиката за таксуване или необходимостта от допълнителна космическа или наземна инфраструктура.

При необходимост оценката се придружава от подходящо предложение.

3. Комисията представя заключенията от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.
4. Субектите, участващи в изпълнението на настоящия регламент, предоставят на Комисията данните и информацията, необходими за оценката по параграф 1.
5. До 30 юни 2024 г., а след това — на всеки четири години, въз основа на насоките си Комисията извършва оценка на резултатите от работата на Агенцията, по-конкретно по отношение на нейните цели, мандат и задачи. Оценката се основава на анализ на разходите и ползите. По-конкретно при оценката се разглежда евентуалната необходимост от изменение на мандата на Агенцията и финансовите последици от едно такова изменение. В оценката се разглежда също така политиката

на Агенцията по отношение на конфликта на интереси и независимостта и самостоятелността на Съвета за акредитация на сигурността. Комисията може също така да направи оценка на резултатите от работата на Агенцията, за да прецени възможността да ѝ се възложат допълнителни задачи в съответствие с член 29, параграф 3. При необходимост оценката се придружава от подходящо предложение.

Когато Комисията счита, че повече не е обосновано Агенцията да продължава своите дейности предвид целите, мандата и задачите ѝ, тя може да предлага да се измени съответно настоящият регламент.

Комисията изпраща доклад от оценката на Агенцията и заключенията си на Европейския парламент, Съвета, Административния съвет и Съвета за акредитация на сигурността на Агенцията. Констатациите от оценката се оповестяват публично.

Член 103

Одити

Одитите относно използването на финансовия принос от Съюза, провеждани от лица или субекти, включително от различни от тези, на които е възложено от институции или органи на Съюза, съставляват основата на общата увереност по член 127 от Финансовия регламент.

Член 104

Защита на личните данни и правото на неприкосновеност на личния живот

1. Обработката на всички лични данни при изпълнение на задачите и дейностите по настоящия регламент, в това число от Агенцията, се извършва в съответствие с приложимото право в областта на защитата на личните данни, по-специално Регламенти (ЕС) 2016/679 ⁽⁵⁰⁾ и (ЕС) 2018/1725 ⁽⁵¹⁾ на Европейския парламент и на Съвета.
2. Административният съвет определя мерките за прилагане на Регламент (ЕС) 1725/2018 от страна на Агенцията, в това число и тези относно назначението в Агенцията на длъжностно лице за защита на данните. Тези мерки се определят след консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните.

ДЯЛ XI

ДЕЛЕГИРАНЕ И МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 105

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 53 и 101, се предоставя на Комисията до 31 декември 2028 г.

⁽⁵⁰⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽⁵¹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 53 и 101, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегирания акт, който вече е в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове 53 и 101, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 106

Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъде представено възражение съгласно параграф 2. В нотификацията за делегирания акт до Европейския парламент и до Съвета се посочват причините за използване на процедурата по спешност.
2. Европейският парламент или Съветът могат да представят възражения срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 105, параграф 6. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението, с което Европейският парламент или Съветът представят възражения.

Член 107

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от програмен комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

Програмният комитет заседава в специфични различни състави, както следва:

- а) „Галилео“ и EGNOS;
  - б) „Коперник“;
  - в) SSA;
  - г) GOVSATCOM;
  - д) Състав по сигурността: всички свързани със сигурността аспекти на Програмата, без да се засяга ролята на Съвета по акредитиране на сигурността; представители на ЕКА и Агенцията могат да бъдат поканени да участват като наблюдатели. ЕСВД също е поканена да присъства;
  - е) Хоризонтален състав: стратегически преглед на изпълнението на Програмата, съгласуваност между различните компоненти на Програмата, хоризонтални мерки и преразпределение на бюджета, както е посочено в член 11.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
  3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

4. Когато програмният комитет не даде становище по проекта за акт за изпълнение, посочен в член 34, параграф 2 от настоящия регламент, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

5. В съответствие с международните споразумения, сключени от Съюза, представители на трети държави или международни организации могат да бъдат канени като наблюдатели на заседанията на програмния комитет при условията, предвидени в процедурния правилник на комитета, като се вземе предвид сигурността на Съюза.

6. Програмният комитет създава в съответствие с процедурния си правилник „Форум на ползвателите“ като работна група, която да предоставя на програмния комитет становища във връзка с аспектите, свързани с изискванията на ползвателите, развитието на услугите и използването от страна на ползвателите. Форумът на ползвателите има за цел да гарантира постоянно и ефективно участие на ползвателите и да се събира в специфични състави за всеки компонент на Програмата.

ДЯЛ XII

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 108

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват произхода на средствата финансиране и осигуряват видимост на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително на медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на Програмата, на действията, предприети по Програмата, и на получените резултати.

Финансовите ресурси, разпределени на Програмата, допринасят също така за корпоративната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с целите, посочени в член 4.

3. Агенцията може да предприема комуникационни дейности по собствена инициатива в рамките на компетентността си. Отделянето на ресурси за комуникационните дейности не е за сметка на ефективното упражняване на задачите по член 29. Такива комуникационни дейности се осъществяват съгласно съответните планове във връзка с комуникацията и разпространението, приети от Административния съвет.

Член 109

Отмяна

1. Регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и Решение № 541/2014/ЕС се отменят, считано от 1 януари 2021 г.
2. Препратките към отменените актове се тълкуват като препратки към настоящия регламент.

Член 110

Преходни разпоредби и непрекъснатост на услугите след 2027 г.

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или промяната на действията, предприети съгласно регламенти (ЕС) № 912/2010, (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014, и Решение № 541/2014/ЕС, които продължават да се прилагат за тези действия до тяхното приключване. По-конкретно консорциумът, учреден съгласно член 7, параграф 3 от Решение № 541/2014/ЕС, осигурява услуги за КНП до три месеца след подписване от страна на националните субекти — учредители на споразумението за създаване на партньорството във връзка с КНП по член 58 от настоящия регламент.

2. Финансовият пакет за Програмата може да покрива и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между Програмата и мерките, приети съгласно регламенти (ЕС) № 1285/2013 и (ЕС) № 377/2014 и Решение № 541/2014/ЕС.

3. Ако е необходимо, в бюджета на Съюза могат да се записват бюджетни кредити за поети задължение и след 2027 г. за покриване на разходите, необходими за изпълнение на целите, предвидени в член 4, с цел да бъде възможно управлението на действията, които не са приключили до края на Програмата, както и за покриване на разходи за критични оперативни дейности и предоставяне на услуги, включително чрез СФРП и споразуменията за финансов принос.

Член 111

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 28 април 2021 година.

За Европейския парламент
Председател
D. M. SASSOLI

За Съвета
Председател
A. P. ZACARIAS

ПРИЛОЖЕНИЕ

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ

Основните показатели оформят структурата на мониторинга на изпълнението на Програмата с оглед на нейните цели, посочени в член 4, за да се сведат до минимум административната тежест и административните разходи.

1. За тази цел, с оглед на ежегодно отчитане, се събират данни по отношение на следния набор от основни показатели, за които в споразуменията, сключени със субектите, на които е възложено изпълнението, се определят подробности за изпълнението, като например количествени показатели, цифрови данни и съответните номинални стойности и прагове, включително количествени данни и качествени случаи, в съответствие с приложимите изисквания относно мисиите и очакваните резултати:

1.1. Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква а)

Показател 1: Точност на услугите за навигация и измерване на времето, предоставяни поотделно от „Галилео“ и EGNOS

Показател 2: Наличие и непрекъснатост на услугите, предоставяни поотделно от „Галилео“ и EGNOS

Показател 3: Географски обхват на услугите на EGNOS и брой на публикуваните процедури на EGNOS (както APV-I, така и LPV-200)

Показател 4: Удовлетвореност на ползвателите от Съюза по отношение на услугите на „Галилео“ и EGNOS

Показател 5: Дял на функциониращи приемници на „Галилео“ и EGNOS на световния пазар и на пазара на ЕС за приемници за глобални навигационни спътникови системи / спътникова система за повишаване на точността (ГНСС/ССПТ).

1.2. Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква б)

Показател 1: Брой на ползвателите от Съюза на услугите на „Коперник“, данните от „Коперник“ и услугите за достъп до данни и информация (DIAS), като се предоставя, когато е възможно, информация, като например тип на ползвателя, географско разпределение и сектор на дейност

Показател 2: Където е приложимо, брой на случаите на активиране на поисканите и/или предоставените услуги на „Коперник“

Показател 3: Удовлетвореност на ползвателите от Съюза по отношение на услугите на „Коперник“ и DIAS

Показател 4: Надеждност, наличност и непрекъснатост на услугите на „Коперник“ и потока от данни от „Коперник“

Показател 5: Брой на новите информационни продукти, доставени в портфейла на всяка услуга на „Коперник“

Показател 5: Количество данни, генерирани от Сентинели по „Коперник“

1.3. Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква в)

Показател 1: Брой на ползвателите на компонентите във връзка със SSA, като се предоставя, когато е възможно, информация, като например тип на ползвателя, географско разпределение и сектор на дейност

Показател 2: Достъпност на услугите

1.4. Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква г)

Показател 1: Брой на ползвателите на GOVSATCOM, като се предоставя, когато е възможно, информация, като например тип на ползвателя, географско разпределение и сектор на дейност

Показател 2: Достъпност на услугите

- 1.5. Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква д)
Показател 1: Брой на изстрелванията за целите на Програмата (включително броя на отделните видове ракети носители)
  - 1.6. Специфична цел, посочена в член 4, параграф 2, буква е)
Показател 1: Брой и местоположение на хъбовете за космическото пространство в Съюза
Показател 2: Дял на МСП, установени в ЕС, като дял от общата стойност на договорите, свързани с Програмата
  2. При оценката, посочена в член 102, се вземат предвид допълнителни елементи като:
    - 2.1. Резултати на конкурентите в областта на навигацията и наблюдението на Земята
    - 2.2. Използване от страна на ползвателите на услугите на „Галилео“ и EGNOS
    - 2.3. Надеждност на услугите на EGNOS
    - 2.4. Използване на услугите на „Коперник“ от основните ползватели на „Коперник“
    - 2.5. Брой на политиките на Съюза или на политиките на държавите членки, които използват „Коперник“ или имат полза от програмата
    - 2.6. Анализ на автономността на подкомпонента за КНП и на равнището на независимост на Съюза в тази област
    - 2.7. Актуално състояние на работата в мрежа за дейности относно БЗО подкомпонента
    - 2.8. Оценка на капацитета на GOVSATCOM по отношение на потребностите на ползвателите, както е посочено в членове 69 и 102
    - 2.9. Удовлетвореност на ползвателите от услугите на SSA и GOVSATCOM
    - 2.10. Дял на изстрелванията на „Ариана“ и „Вега“ на общия пазар въз основа на публично достъпни данни
    - 2.11. Развитие на сектора надолу по веригата, измерено, когато е възможно, чрез броя, по държави членки, на новите предприятия, които използват космически данни, информация и услуги на Съюза, създадените работни места и оборота, като се използват проучвания на Комисията (Евростат), когато има налични
    - 2.12. Развитие на космическия сектор на Съюза нагоре по веригата, измерено, когато е възможно, чрез броя, по държави членки, на създадените работни места и оборота и глобалния пазарен дял на европейската космическа промишленост, като се използват проучванията на Комисията (Евростат), когато има налични
-